

**Висока школа за
пословну економију
и предузетништво**

На основу члану 59. Статута Високе школе за пословну економију и предузетништво и члана 24. став 3 Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета на седници одржаној 25.5.2021. донела је

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Високе школе за пословну економију и предузетништво

за трогодишњи период од 01.10.2017. до 30.09.2020.

Београд, 2020. године

Садржај:

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ВИСОКОЈ ШКОЛИ ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО У БЕОГРАДУ

II СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ - ИСПУЊЕНОСТ СТАНДАРДА И ОЦЕНА КВАЛИТЕТА

Увод

[Стандард 1:](#) Стратегија обезбеђења квалитета

[Стандард 2:](#) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

[Стандард 3:](#) Систем обезбеђења квалитета

[Стандард 4:](#) Квалитет студијског програма

[Стандард 5:](#) Квалитет наставног процеса

[Стандард 6:](#) Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

[Стандард 7:](#) Квалитет наставника и сарадника

[Стандард 8:](#) Квалитет студената

[Стандард 9:](#) Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

[Стандард 10:](#) Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

[Стандард 11:](#) Квалитет простора и опреме

[Стандард 12:](#) Финансирање

[Стандард 13:](#) Улога студената у самовредновању и провери квалитета

[Стандард 14:](#) Систематско праћење и периодична провера квалитета

І ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ВИСОКОЈ ШКОЛИ ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО У БЕОГРАДУ

Основни подаци Установе

Назив високошколске установе				
ВИСОКА ШКОЛА ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО				
Универзитет	Факултет	Академија струковних студија	Висока школа	Високашкола струковних студаја
Адреса високошколске установе				
Адреса: Митрополита Петра 8 Место и општина: 11 000 Београд Е-mail: info@vspep.edu.rs Web адреса: https://vspep.edu.rs				
Образовно-научно/образовно-уметничко поље				
Природно- математичке науке	Друштвено- хуманистичке науке	Медицинске науке	Техничко- технолошке науке	Уметност

Основни циљеви и задаци

Установа поседује дозволу за рад Министарства просвете, науке и технолошког развоја број 612-00-02293/2014-04 од 08.05.2015. године и допуну дозволе под бројем 612-00-02418/2018-06 од 16.10.2018.

Висока школа за пословну економију и предузетништво из Београда (у даљем тексту Школа) има утврђене основне циљеве и задатке. Циљеви и задаци Школе у складу са циљевима високог образовања и сагласни одредбама Закона о високом образовању (у даљем тексту Закон).

Основни задаци Установе, да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина, усвојена Стратегија обезбеђења квалитета, мисија и визија Школе објављени на сајту Установе www.vspep.edu.rs.

Традиција и циљеви Школе обавезује исту да прати захтеве садашњице и остварује своју мисију тако што ће бринути о образовању студената који у наредном временском периоду треба да преузму одговорност и допринесу развоју нашег друштва и државе.

Установа представља образовну установу али и животну школу.

II СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПРАВО - ИСПУЊЕНОСТ СТАНДАРДА И ОЦЕНА КВАЛИТЕТА

Увод

Висока школа за пословну економију и предузетништво (у даљем тексту Школа), са седиштем у Београду, од свог оснивања има дефинисану Стратегију обезбеђења квалитета.

На основу члана 25. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање ("Службени гласник РС" бр.13/2019) и Статута Високе школе за пословну економију и предузетништво, Установа је на седници Наставног већа одржаној дана 10.06.2019. године донела Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета, број А172/19 (у даљем тексту претходни Правилник).

У складу са "Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма" усвојеног 25.02.2019. године, на седници Националног савета за високо образовање („Службени гласник РС", број 13 од 28. фебруара 2019) и општим актима Високе школе за пословну економију и предузетништво у Београду, Школа спроводи поступак самовредновања. У поступку самовредновања Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту Комисија), цени испуњеност свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Школе.

У поступку самовредновања Комисија је утврдила изворе података, индикаторе и инструменте за прикупљање података, потом је извршила обраду и анализу података и сачињенила извештаје о резултатима, након чега је сачинила је Извештај о самовредновању Високе школе за пословну економију и предузетништво за трогодишњи период, односно школске године: 2017/2018, 2018/2019 и 2020/2021.

У оквиру сваког стандарда:1) приказани су: опис тренутне ситуације; анализа и процена тренутне ситуације и процена испуњености стандарда; анализа слабости и повољних елемената (*SWOT*); предлози за побољшање и планиране мере и 2)приложене су табеле и прилози који документују испуњеност стандарда, а на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању. Анализа слабости и повољних елемената је урађена кроз Brainstorming сесију - генерисани су кључни елементи квалитета према *SWOT* категоријама процене и извредновани по значају.

Утврђена стратегија, мисија и визија Школе објављене су на сајту Установе www.vsepe.edu.rs.

Усвојени Извештај о самовредновању Високе школе за пословну економију и предузетништво, Школа доставља Националном акредитационом телу у оквиру документације за акредитацију и објављује на својој интернет страници: www.vsepe.edu.rs

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Опис стања, анализа и процена стандарда

Висока школа за пословну економију и предузетништво (у даљем тексту Школа) је образовна институција у оквиру које се изучавају научне области економије и права и изучава предузетништво. Школа обавља делатности у складу са Законом о високом образовању и исте прецизније дефинише Статутом Школе. Школа, у смислу стратешког менаџмента, посвећена је остварењу високог нивоа квалитета.

Школа врши упис одговарајућег броја студената на акредитованим студијским програмима, а који је у складу са просторним, кадровским и материјалним могућностима Школе за обезбеђење квалитетне наставе и квалификација предвиђених одговарајућим студијским програмима.

Поред образовне делатности, Школа се бави и научно-истраживачким радом, који је делом у функцији осавремењивања и побољшања квалитета наставе, али и у функцији развоја научне мисли у области друштвено-хуманистичких наука, односно економије, права и предузетништва. Школа настоји да унапреди квалитет и квантитет публикованих радова и уџбеника, као и да успостави евиденцију о публикованим радовима кроз информациони систем.

Школа заснива своје деловање и улогу у образовном систему Републике Србије на својој Мисији и Визији.

Мисија Школе јесте да својим студентим омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем.

Да би остварила своју мисију, Школа је трајно опредељена да тежи унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у јединствен Европски простор високог образовања.

У том смислу Школа је донела:

- Стратегију обезбеђења квалитета ([Прилог 1.1](#))
- Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета који је у свему усклађен са стратегијом квалитета.
- Пословник о интегрисаном менаџмент систему квалитетом, животном средином и здрављем и безбедношћу на раду.

Пословник о интегрисаном менаџмент систему квалитетом, животном средином и здрављем и безбедношћу на раду је саставни део Интегрисаног менаџмент систем – ИМС, у оквиру кога је Школа 2018. године од стране GLOBALSERT сертифицивала: систем менаџмента квалитетом према захтевима SRPS ISO 9001:2015; систем менаџмента животном средином према захтевима SRPS ISO 14001:2015; систем менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима SRPS OHSAS 18001:2008).

*Политика обезбеђења квалитета одражава мисију и вредности одговарајуће установе, и уско је повезана са релевантним плановима и активностима Школе у смислу стратешког менаџмента. Политика обезбеђења квалитета Школе тиче се кључних **стратегичких одредница** Школе, уграђена је у Стратегију обезбеђења квалитета кроз опредељење Школе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета:*

- својих студијских програма,
- мере за обезбеђење квалитета,
- субјекте обезбеђења квалитета,
- области обезбеђења квалитета,
- повезаност образовне,
- научне и стручне делатности,
- периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђења квалитета,
- јавно промовисање квалитета.

На основу наведеног може се констатовати да Политика обезбеђења квалитета Школе на прави начин **одражава мисију и прокламоване вредности Школе**, као и да је, посматрано са нивоа стратешког менаџмента, уско повезана са укупним динамизмом у Школи, односно са свим релевантним плановима и активностима Школе.

Установа анализира и процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања.

Школа **анализира и процењује тренутну ситуацију** у свом интерном и екстерном окружењу. У том смислу Школа је у оквиру ИМС идентификовала заинтересоване стране, екстерне и интерне.

Екстерне заинтересоване стране представљају: студенти, надлежна министарства и остали државни органи, екстерни испоручиоци, пословни партнери, конкуренти, сертификациона тела, банке и осигуравајућа друштва, и др.

Интерне заинтересоване стране представљају: запослени, менаџмент, оснивач.

Школа има и активно примењује Процедуру за одређивање питања релевантних за ИМС и процену ризика и прилика, којом је успостављен документовани поступак за идентификацију питања и захтева заинтересованих страна Школе, одређивање и објективна процену ризика и прилика у вези са тим питањима и захтевима заинтересованих страна.

На тај начин Школа перманентно анализира и процењује тренутну ситуацију с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања заинтересованих страна **са намером**:

- да образовни процес и пратеће активности **континуирано унапређује и подиже на више квалитативне нивое**, у складу са развојем научних дисциплина пословне економије и предузетништва, финансија, банкарства, осигурања, и права, као и са потребама привредних и других делатности за које се образују економисти на два степена академских студија, као и и правници на првом степену академских студија.
- да образовни процес и пратеће активности **усмери према** достигнутим нивоима квалитета водећих високошколских установа у земљи и иностранству, на којима се образују економисти и правници.
- да саму стратегију стално **прилагођава прогресу** у области научних дисциплина пословне економије и предузетништва, финансија, банкарства, осигурања, и права, а који детерминише развој квалитета Школе као установе, студијских програма и услова рада, а нарочито квалификација и компетенција њених дипломираних студената.

Школа обезбеђује квалитет високог образовања у складу са Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма (Службени гласник РС, број 13/2019), Правилником о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа (Службени гласник РС, број 13/2019), Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа (Службени гласник РС, број 13/2019), Статутом Школе и Стратегијом обезбеђења квалитета.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 1, и то од тачке 1.1 до тачке 1.5, а што је детаљније образложено у даљем тексту.

Тачка 1.1

Усвојеном Стратегијом обезбеђења квалитета Школа утврђује своје опредељење да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета у свим сегментима рада, са перманентном тенденцијом да изграђује, остварује и унапређује културу квалитета. У питању је основни стратешки развојни документ из области обезбеђења, вредновања и унапређења квалитета целокупног процеса високог образовања и Школи. Овај документ садржи све елементе предвиђене овим стандардом: опредељење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма; мере за обезбеђење квалитета; субјекте обезбеђења квалитета (стручна тела, студенте, ненаставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку; области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава,

истраживање, вредновање студената - оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту, процес управљања, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка коју пружа ненаставно особље, библиотечки и информациони ресурси, простор и опрема, јавност у раду и финансирање одређење за изградњу организационе културе квалитета; повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности.

У циљу примене Стратегије обезбеђења квалитета Школа доноси мере за обезбеђење квалитета дефинисане у складу са препорукама Националног савета за високо образовање о поступцима, стандардима, критеријумима и механизмима који обезбеђују квалитет у области високог образовања. Мере за обезбеђење квалитета (Прилог 1.2) обухватају следеће:

- утврђивање начина (стандарда) и поступака за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета програма и процеса који су доступни јавности и периодично се преиспитују,
- изградњу организационе структуре за обезбеђење и континуирано унапређење система квалитета,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета студијских програма,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета наставног процеса,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета научно-истраживачког и стручног рада,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета наставника и сарадника,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета студената,
- обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета управљања и пословођења факултетом и квалитета ненаставне подршке,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета простора и опреме,
- обезбеђивање и континуирано унапређење квалитета финансирања,
- обезбеђивање веома значајне улоге студената у процесу обезбеђења и континуираног унапређења квалитета,
- систематско праћење, анализа ризика, периодична провера и континуирано унапређење система квалитета.

Тачка 1.2

Стратегију обезбеђења квалитета је донео орган управљања високошколске установе - Савет Школе на предлог органа пословођења- директора Школе.

Стратегију обезбеђења квалитета Школа је први пут донела још 01.6.2009. године у складу са тада важећим Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма.

Савет Школе је, у међувремену, на својој седници одржаној 25.03.2019. године, Стратегију обезбеђења квалитета Школе ревидирао и ускладио са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, од 25.02.2019. године Националног савета за високо образовање.

Тачка 1.3

У креирању стратегије високошколска установа укључује и одговарајуће друштвене субјекте.

Основни правни пропис Школе, Статут, на директан или индиректан начин дефинише елементе стратегије обезбеђења квалитета, уређује реализацију поступка самовредновања и предвиђа субјекте задужене за реализацију овог процеса. Статутом је посебно предвиђено постојање сталне комисије чија се делатност непосредно везана за обезбеђење и контролу обезбеђења квалитета.

Најзначајнији субјекти обезбеђења и континуираног унапређења квалитета су: стручни и органоуправљања и управљања, студенти, наставници, сарадници, ненаставно особље. Сви запослени у Школи и сви субјекти квалитета имају право и обавезу да учествују у процесу и поступцима обезбеђења и континуираног унапређења система квалитета. Права и обавезе субјеката квалитета дефинисана су у оквиру организационе структуре Школе, Статутом, Правилником за самовредновање и оцену квалитета и другим општим Школе. Студенти као

субјекти обезбеђења квалитета су укључени у рад стручних тела (Научно веће, Савет, комисија за самовредновање /обезбеђење квалитета,), као и у процес самовредновања студијских програма, наставе и услова рада. Студентско вредновање се спроводи редовно путем анкета. Поред наведених интерних субјеката у креирању стратегије Школа укључује и друштвене субјекте, послодавце кроз рад Савета послодавца и свршене студенте кроз рад Алумни клуба, као и њихово анкетање.

Тачка 1.4

Школа обезбеђује јавност и доступност Стратегије обезбеђења квалитета његовим постављањем и презентовањем на интернет страници школе www.vsepe.edu.rs на страници [Стратегија обезбеђења квалитета](#).

Тачка 1.5

Школа периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета што потврђује усвојена Стратегија обезбеђења квалитета и примена исте.

У циљу операционализације Стратегије за обезбеђење квалитета Школа, Савет Школе је 10.06.2019. године донео Акциони план за спровођење стратегије (Прилог 1.3).

Школа јасно наводи мерљиве циљеве у погледу контроле реализације акционог плана за различите активности и нивое осигурања квалитета унутар високошколске установе. Акциони план за спровођење стратегије садржи **мерљиве циљеве** у погледу контроле реализације, колона број 5 у табели - Мерљиви циљеви у погледу контроле реализације.

Процедуре подразумевају могућност анализе и разраде суштине мисије и планова, као и одговарајуће ресурсе који би подржали спровођење циљева у дугорочном периоду. Акциони план за спровођење стратегије садржи **ресурсе** који треба да подрже спровођење циљева циљева у дугорочном периоду, колона број 3 у табели - Извршиоци/Ресурси.

Школа на основу претходних резултата самовредновања и резултата анкета које су добијене у одређеном временском интервалу, континуирано ради на допуњавању и унапређивању акционих планова. Школа **континуирано** ради на допуњавању и унапређивању акционих планова кроз оцењивање квалитета (самовредновање и анкетање) Школе, што потврђују годишњи Извештаји о самовердновању и оцењивању квалитета Школе и студијских програма.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру стандарда 1 методом SWOT анализе Школа анализира и квантитативно оцењује сваку тачку упутства овог стандарда.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**S**trengths / Предности; **W**eaknesses / Слабости; **O**pportunities / Могућности; **T**hreats / опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентују редом SWOT анализе по тачкама елемента овог стандарда:

- 1. 1 Опредељење Школе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма
- 1.2 Мере за обезбеђење квалитета
- 1. 3 Субјекти обезбеђења квалитета (стручна тела, студенти, наставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку
- 1.4 Области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања)

- 1.5 Опредељење за изградњу организационе културе квалитета
- 1.6 Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности

	<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
	Снаге (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
1.1	<p>Стратегија обезбеђења квалитета којом је Школа јасно исказала опредељење да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих студијских програма ++</p> <p>Чврста опредељеност менаџмента Школе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета свих релевантних области квалитета, у том смислу и својих програма +++</p> <p>Школа је донела Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета, као предуслов да се непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета програма ++</p>	<p>Наставно особље ревностно испуњава обавезе у погледу квалитета студијских програма. Међутим, испуњавање обавеза се огледа у спровођењу обавеза, али не и у довољно креативном доприносу унапређењу квалитета студијских програма. Пракса је показала да изостају конструктивни предлози за унапређење студијских програма. ++</p>
1.2	<p>Стратегијом обезбеђења квалитета јасно исказано опредељење Школе у погледу мера за обезбеђење квалитета кроз дефинисање стандарда и поступака, система, области деловања, финансирања, укључивања студената, и системског праћења и периодичне провере квалитета. ++</p> <p>Чврста опредељење менаџмента Школе које се тиче дефинисања мера за обезбеђење квалитета посебно када се ради о њиховом планирању (одређивање потребних активности, носиоца реализације и рокова извршења). ++</p>	<p>Системско праћење и периодичност провере квалитета од стране надлежних по Правилнику за самовредновање и оцењивање квалитета, а што се посебно односи на контролисање извршења циљева квалитета. +++</p>
1.3	<p>Статутом Школе, Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета и Правилником за организацију и систематизацију радних места Школе изграђена је организациона структура за обезбеђење квалитета, и у оквиру ње су јасно одређена права и обавезе релевантних субјеката за обезбеђење квалитета ++</p>	<p>Недовољно претходно едуковање студената чланова органа Школе (Савета, Већа, Комисије за обезбеђење квалитета) у вези са системом обезбеђења квалитета у Школи, а након њиховог избора представника у органе Школе. ++ +</p> <p>Недовољна мотивисаност чланова Комисије за обезбеђење квалитета из реда наставника за учествовање у свим активностима Комисије ++</p>
1.4	<p>Школа је Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета, члан 5, јасно дефинисала области у којима ће примењивати начине и поступке за обезбеђење квалитета, односно области у којима је Школа донела посебне интерне стандарде квалитета, начине и поступке за њихово обезбеђење, чиме је на детаљан начин уређено поступање свих субјеката у систему обезбеђења квалитета у Школи. +++</p>	<p>Доношење организационих докумената за обезбеђења квалитета у релевантним областима обезбеђења квалитета је само потребан, али не и довољан услов, будући да је обезбеђења квалитета континуалан процес. Једна је ствар је када се ради о начелном прихватању обезбеђење квалитета у Школи са чиме сви запослени слажу, али сасвим је друга ствар је када то треба операционализовати кроз донету организациону регулативу, где по правилу наведена подршка изостаје. То доводи до тога да квалитет неће бити исти у свим</p>

		областима, већ да ће он од једне до друге области у значајној мери бити условљен тиме, у којој мери ангажовани субјекти квалитета пруже подршку изградњи квалитета. +++
1.5	<p>Чврста опредељеност менаџмента Школе изградњи организационе културе квалитета која доприноси његовом унапређењу. +++</p> <p>Нормативно јасно покривене све области делокруга рада Школе. ++</p> <p>Имплементиран и сертифициован Интегрисани менаџмент система (ИМС) у Школи. ++</p>	<p>И поред створених свих претпоставки за даље унапређење квалитета постоји извесна недовољна заинтересованост једног броја чланова субјекта обезбеђења квалитета, посебно из реда наставног особља. Међу њима има оних који нису у довољној мери упознати са садржајем материје која се бави квалитетом у високом образовању (познавање стандарда квалитета), али има оних који нису заинтересовани да пруже активан допринос његовом унапређењу. ++ +</p> <p>Непостојање обавезе високошколских установа по стандардима за обезбеђење квалитета да има ангажовано једно лице које би се професионално бавило само питањима квалитета, на пример менаџер квалитета. ++</p>
1.6	<p>Традиционална опредељеност менаџмента Школе за унапређење квалитета и изградњу везе образовне и научно истраживачке делатности. ++</p> <p>Школа од 2012. године континуирано, сваке године, организује међународну научну конференцију Employment, Education And Entrepreneurship – ЕЕЕ (Запошљавање, образовање и предузетништво) на којој са својим научноистраживачким радовима - НИР учествује и наставно особље Школе. ++</p> <p>Школа од 2012. године континуирано, два пута годишње, публикује међународни часопис International Review (IR) у коме са својим научноистраживачким радовима - НИР учествује и наставно особље Школе. ++</p> <p>Школа од 2019. године континуирано, два пута годишње, публикује национални часопис Трендови у пословању у коме са својим научноистраживачким радовима - НИР учествује и наставно особље Школе ++</p> <p>Наставно особље Школе учествује у бројним научно стручним домаћим и иностраним пројектима, како у оним које организује Школа, тако и у пројектима у којим Школа није носилац посла. ++</p> <p>Школа је у циљу повезивања научно истраживачке и стручне делатности формирала и посебну организациону јединицу, коју је 2018. године регистровала као Истраживачко развојни центар ДОО - ИРЦ . +++</p>	<p>Уочен је тренд опадања броја објављених НИР на конференцијама ЕЕЕ чији су аутори из реда наставног особља Школе. +++</p> <p>Уочен је тренд опадања броја објављених НИР у часопису International Review (IR) чији су аутори из реда наставног особља Школе. +++</p>

	Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
1.1	Будући да Школа има значајан број наставног особља то постоји велики креативан потенцијал који се недовољно користи. +++	Код студијских програма, у оквиру образовних профила које Школа образује, економисти на два степена студија, и правници на првом степену студија постоји изузетно велика конкуренција која континуирано акредитује нове студијске програме као и унапређује квалитет постојећих. Отуда Школи прети реална опасност на дуги рок у погледу опасности од смањења броја уписаних студената. +
1.2	Постоји могућност да се код субјеката система квалитета, посебно код менаџера Школе, предузму активности на подизању свести о потреби њиховог активнијег ангажовања нарочито у погледу спровођења мера за обезбеђење квалитета у делу који се тиче праћења и периодичности провере испуњења циљева квалитета. +++	
1.5	Последње донесен Закон о високом образовању и стандарди квалитета донесени од стране Националног савета за високо образовање високошколским установама намећу обавезу да са екстерним заинтересованим странама (на пример, Национална служба за запошљавање, и др.) успоставе много чвршћу сарадњу, нарочито изражену погледу интензивирања њиховог ангажовања у партиципирању у доношењу стратегијских одлука везаних за квалитет високошколских установа. У том смислу успостављање ближих контаката са екстерним заинтересованим странама Школа сагледава као прилику да додатно унапреди организациону културу својих актера наставног процеса. + ++	
1.6	Школа ангажује велики број наставника и сарадника који представља озбиљан истраживачки потенцијал за унапређење научноистраживачке и стручне делатности Школе, који још увек није искоришћен на прави начин.+++	

Предлози за побољшање и планиране мере

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе анализираних редом **тачка** овог стандарда могу се извести констатујемо да у оквиру ограничења, које спречавају постизање циљева евидентирано постоји укупно: шест (6) слабости, четири (4) могућности и једна (1) опасност. На основу њих сачињени су следећи предлози активности и одговарајуће мере:

1) Предлог за побољшање и планиране мере тачке 1.1. Опредељење Школе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма:

Размотрити могућност развоја системског приступа за мотивисање наставног особља да пружи већи креативни допринос унапређењу квалитета студијских програма, и то како постојећих, тако и нових атрактивних студијских програма у развоју.

2) Предлог за побољшање и планиране мере тачке 1.2 Мере за обезбеђење квалитета:

Спровести обуке субјеката квалитета из реда менаџмента надлежних за контролисање извршења циљева квалитета.

3) Предлог за побољшање и планиране мере тачке 1.3 Субјекти обезбеђења квалитета (стручна тела, студенти, наставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку:

Спровести обуке субјеката квалитета из реда студената делегираних у органе Школе у вези са системом обезбеђења квалитета у Школи.

4) Предлози за побољшање и планиране мере тачке 1.4 Области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања):

Урадити анализу нивоа квалитета по свим областима обезбеђења квалитета и на основу ње идентификовати оне области у којима је квалитет нижи од од просечног квалитета, анализирати узроке и припремити предлог за довођење истог у ниво просека.

5) Предлог за побољшање и планиране мере тачке 1.5 Опредељење за изградњу организационе културе квалитета:

Размотрити могућност ангажовања менаџера квалитета у Школи, односно лица:

- *које би се професионално бавило само менаџментом квалитета (планирање, спровођење, и контролисање),*
- *које би објединило менаџмент квалитета основне делатности Школе и сертифициовани интегрисани менаџмент систем (ИМС) у Школи, и*
- *које би између осталог било задужено и за успостављање и одржавање контаката са екстерним заинтересованим странама ради њиховог активнијег партиципирања у доношењу стратегијских одлука везаних за квалитет Школе као високошколске установе.*

6) Предлог за побољшање и планиране мере тачке 1.6 Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности:

Урадити анализу у којој мери објављивање научних радова на конференцији ЕЕЕ коју сваке године организује Школа и у часописима IR и Трендови у пословању који два пута годишње публикује Школа, доприносе избору у наставна звања у складу са Правилника о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника, како би се зауставио негативан тренд броја објављених научних радова од стране наставног особља.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.2. Политика обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије](#)

[Прилог 1.3а Одлука о усвајању акционог плана за спровођење стратегије](#)

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

Опис стања и анализа стандарда 2

2.1 Начини и поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета те установе.

Стандарди који чине одреднице за обезбеђење, контролу и унапређење квалитета у Школи су дефинисани документима које је донео Национални савет за високо образовање: Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Документом Стратегија обезбеђења квалитета су прецизније дефинисане мере за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета у Школи.

Школа је утврдила начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада. Исти су доступни јавности. Начини и поступци обезбеђења квалитета дефинисани су у Правилнику за самовредновање и оцењивање квалитета (у даљем тексту: Правилника), чланови 5. до 10.

Овим документом, доступним јавности на интернет страници, Школа утврђује организациону структуру, стандарде за обезбеђење нивоа квалитета свеукупног рада и поступак самовредновања. При томе су стандарди и поступци за обезбеђење квалитета утврђени за сваку област обезбеђења квалитета, односно за сваки субјекат у систему обезбеђења квалитета: студијске програме, наставни процес, научноистраживачки, уметнички и стручни рад, наставнике и сараднике, студенте, учбенике и литературу, односно библиотечке и информатичке ресурсе, простор и опрему, управљање Школом, ненаставно особље, финансирање, самовредновање и проверу квалитета и систематско праћење и периодичну проверу квалитета.

Дефинисани стандарди за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета сагласни су са областима за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета у Школи и мерама за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета дефинисаним у Стратегији обезбеђивања квалитета.

Стандардима за обезбеђење квалитета дефинисан је минимални ниво квалитета у следећим областима:

• СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

- припрема и усвајање студијских програма
- доступност информација о студијским програмима
- вредновање квалитета студијских програма

• СТАНДАРДИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

- стандарди квалитета планова рада
- стандарди квалитета наставе
- стандарди квалитета у оцењивању

• СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

- обезбеђивање услова за научно-истраживачки рад
- развојна политика научно-истраживачког и стручног рада
- стратегија научно-истраживачког и стручног рада
- Планови научно-истраживачког и стручног рада
- обезбеђивање услова за научно-истраживачки рад и научно усавршавање
- етички стандарди у научно-истраживачком раду

- рад са научним подмлатком
- стандарди у погледу обима и квалитета научно-истраживачког рада
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА НАСТАВНИКА И САРАДНИКА
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА СТУДЕНАТА
  - новоуписаних студената
  - студената укључених у наставни процес
  - студената који су завршили студије
  - у студентском организовању и деловању
  - у обезбеђивању једнаких могућности студирања
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ЛИТЕРАТУРА
  - обезбеђивање литературе
  - препоручена литература
  - обим обавезне литературе
  - начин утврђивања литературе
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА
  - квалитет библиотечких ресурса
  - квалитет набавне политике
  - квалитет обраде библиотечке грађе
  - квалитет у приступу библиотечким фондовима
  - квалитет библиотечког особља
  - квалитет информатичких ресурса
  - квалитет особља ангажованог на рачунско-информационим пословима
  - квалитет интернет презентације Школе
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА УПРАВЉАЊА И КВАЛИТЕТА НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ
  - утврђивање надлежности и одговорности органа управљања и јединица
  - квалитет пружања ненаставне подршке
  - стандарди управљања
  - стандарди пословођења
  - планови рада Школе
  - квалитет услова рада
  - избор нових радника, увођење у посао и напредовање
  - забрана дискриминације
  - решавање сукоба на радном месту и заштита права запослених
  - канцеларијско пословање и ток документације
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ
  - квалитет простора и опреме
  - стандарди одржавања простора и опреме
- СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА ФИНАНСИРАЊА
  - обезбеђивање и планирање финансирања
  - одговорност за наменско трошење средстава
  - извори финансирања

Поштовање стандарда и поступака за обезбеђење квалитета у Школи је, пре свега, дужност Директора и његових помоћника, Савета и Студентског парламента, у оквиру њихових надлежности дефинисаних Статутом и другим актима Школе. Поступци провере, обезбеђења и унапређења квалитета су дужност и обавеза *Комисије, органа Школе*, али и свих наставника и сарадника, студената и ненаставног особља.

Опредељење Школе је да процес унапређења стандарда и поступака за обезбеђење квалитета мора бити перманентна активност. У том смислу, надлежни органи Школе преиспитују и, по потреби, унапређују стандарде и поступке за обезбеђење квалитета на основу квалитативних и квантитативних показатеља наставног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада, рада органа управљања и органа пословођења, рада стручних органа и организационих јединица Школе. Школа је дужна да у поступку самовредновања спроведе поступке за утврђивање ставова и мишљења студената тако што обезбеђује студентима да на одговарајући начин (непосредним учешћем у раду органа и анкетирањем), дају мишљење о стандардима, поступцима и

документима којима се обезбеђује и унапређује квалитет. Представници студената и Студентског парламента су активно, као чланови одговарајућих тела или органа (Савет Наставно веће и Комисија) укључени у расправе и одлучивања о питањима која се односе на квалитет стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета. Посебно се инсистира на њиховом учешћу када се расправља и одлучује о питањима која се односе на обезбеђење квалитета наставе, студијских програма, ефикасности студирања и друго.

У поступку самовредновања који спроводи Комисија врши се систематизација свих прикупљених и обрађених података који се односе на обезбеђење квалитета, сачињава извештај о самовредновању који обавезно садржи предлоге мере за отклањање уочених слабости у поступку самовредновања и активности које треба предузети у циљу побољшања квалитета.

2.2 Начине и поступке за обезбеђење квалитета доноси стручни орган високошколске установе на предлог комисије за обезбеђење квалитета.

Документ којим су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета Школе је Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета, донет је на седници Наставног већа, одржаној 10.06.2019. године.

Правилник је детаљно усклађен са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, који је 25.02.2019. године донео Национални савет за високо образовање.

Правилником су уостављени интерни, на нивоу Школе, начини (стандарди) квалитета, утврђене надлежности свих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, и поступци за обезбеђење квалитета рада Школе као високошколске установе, односно прописан систем обезбеђења квалитета Школе.

Правилник има укупно 102 члана и 12 прилога (образаца, односно анкета и формулара), и њиме су обухваћене све области система квалитета Школе.

Правилник је концептуално заснован на систематичном и сталном прикупљању свих релевантних података, њиховој стручној анализи, и на основу ње оцене квалитета.

2.3 Високошколска установа је обавезна да начине и поступке за обезбеђење квалитета учини доступним наставницима, студентима и јавности.

Школа је начине и поступке за обезбеђење квалитета учинила доступним наставницима, студентима и јавности објављивањем Правилника на интернет страници Школе и путем информисања наставника и студената преко органа Школе – Савета, Наставног већа и Студентског парламента.

2.4. Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета.

Школа периодично периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета.

Процена испуњености стандарда 2

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 2 од тачке 2.1 до тачке 2.4, у оквиру Правилника, јер су Начини (стандарди) и поступци за обезбеђење квалитета утврђени посебно за сваку област обезбеђења квалитета (за свих 14 стандарда квалитета, а изостављен је само Стандард 15, с обзиром да Школа нема докторске студије), што се прецизира у даљем тексту. Елемент приказан у тачци 2.1 - Начини и поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета те установе је испуњен у оквиру Правилника, и то за:

- квалитет студијских програма, чланови 27 до 36,
- квалитет наставног процеса, чланови 37 од 42,
- квалитет научно-истраживачког и стручног рада, чланови 43 до 48,
- квалитет наставника и сарадника, чланови 49 до 55,
- квалитет студената, чланови 56 до 62,

- квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, чланови 63 до 69,
- квалитет управљања Школом и квалитет ненаставне подршке, чланови 70 до 75,
- квалитет простора и опреме, чланови 76 до 81,
- финансирање, чланови 82 до 87,
- улога студената у самовредновању и провери квалитета, чланови 88 до 93,
- систематско праћење и периодична провера квалитета. чланови 94 до 98,
- а такође њима се на детаљан начин уређује поступање свих субјеката у систему обезбеђења квалитета Школе.

Елемент стандарда 2 приказан у тачци 2.2 - Начине и поступке за обезбеђење квалитета доноси стручни орган високошколске установе на предлог комисије за обезбеђење квалитета је испуњен у оквиру Правилника зато што је исти, на предлог Комисије, донело Наставно веће Школе.

Елемент стандарда 2 приказан у тачци 2.3 Високошколска установа је обавезна да начине и поступке за обезбеђење квалитета учини доступним наставницима, студентима и јавности је испуњен зато што је Школа исте учинила доступним доступним наставницима, студентима и јавности постављањем Правилника на сајт Школе на страници <https://vspep.edu.rs/ona/dokumenti>.

Елемент стандарда 2 приказан у тачци 2.4 Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета је испуњен зато што Школа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета, а што потврђује усвојени Правилник.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру стандарда 2, методом SWOT анализе, Школа анализира и квантитативно оцењује следећих елемената: стандарда за унапређење квалитета институције, стандарда за унапређење квалитета студијских програма и поступака обезбеђења квалитета.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Снаге (Strengths)</p> <p>Правилником за самовредновање и оцењивање квалитета (Правилник) је детаљно разрађено свих 12 начина (интерних стандарда) и поступака којима се обезбеђује (мери и оцењује) квалитет квалитет студијских програма у Школи. +++</p> <p>Правилником је детаљно разрађено свих 81 поступака којима се обезбеђује (мери и оцењује) квалитет у Школи. +++</p> <p>За оба елемента:</p> <p>Последњим изменама и допунама Правилника су, између осталог, отклоњене у вези наведених елемената и све евидентиране слабости из претходног периода његовог коришћења. +++</p> <p>Стечено искуство из претходног периода на основу континуираног спровођења интерног мерење и оцењивања квалитета и сачињавања интерних извештаја о самовредновању квалитета Школе од стране Комисије за обезбеђење квалитета . ++</p>	<p>Слабости (Weaknesses)</p> <p>Пракса коришћења Правилника у претходном периоду је указала да је највећи проблем био у анимирању екстерних субјеката за обезбеђење квалитета (послодаваца дипломираних студената Школе, Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација). +++</p>

Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)
Постоји реална могућност за веће коришћење екстерних субјеката за обезбеђење квалитета у погледу прибављања релевантих мишљења о оствареном квалитету у Школи. +++	Пракса оцењивања квалитета је указала да поједини документи, а што се посебно односи на Правилник о студијама и Студијски програмима) у дужем временском периоду нису ажурирани у складу са стварним стањем, а што се може негативно одразити посебно у маркетиншком смислу. +

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 2

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

На основу урађене Анализа слабости и повољних елемената, методом SWOT анализе, уочено је да у оквиру ограничења, које спречавају постизање циљева евидентирано постоји укупно: једна (1) слабост, једна (1) могућност, и једна(1) опасност. На основу њих, а у циљу унапређења елемената квалитета стандарда 2, сачињени су предлози и одговарајуће мере.

1) Анализирати могућности за значајније укључивање екстерних субјеката за обезбеђење квалитета (послодаваца дипломираних студената Школе, Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација) у циљу прибављања њихових мишљења посебно када се ради о квалитету студијских програма, као и унапређења поступака обезбеђења квалитета Школе у целини, и на основу њих предузети адекватне мере.

2) Размотрити све документе (правилнике и упутства) од значаја за обезбеђење квалитета који у дужем временском периоду нису ажурирани, а посебно Правилник о студијама и Студијски програмима и исте ускладити са актуелним стањем.

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе (Правилник за самовредновање и оцењивање квалитета Школе)

Прилог 2.2. Усвојени план рада (**Прилог 2.2.1**) и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета (**Прилог 2.2.2**)

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе (Годишњи Извештаји Комисије за обезбеђење квалитета)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

Опис стања, тренутне ситуације

3.1 Високошколска установа статутом утврђује послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, начина и поступака за обезбеђење квалитета.

Систем обезбеђења квалитета на Високој школи за пословну економију и предузетништво дефинисан је Статутом Школе.

Школа примењује систем осигурања квалитета заснован на Политици квалитета Школе, Стратегији обезбеђења квалитета Школе, као и Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета. Систем обезбеђења квалитета дефинисан је тако што су предвиђени субјекти обезбеђења квалитета, дефинисана њихова улога, задаци и надлежности, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби Школе у области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета. Нормативну делатност, у сарадњи са руководством, стручним органима и службама Факултета, обавља Комисија за обезбеђење квалитета (првобитни назив Комисија за самовредновање).

Задатак система обезбеђења квалитета је да сваки појединац, свака организациона јединица и високошколска установа у целини рационално организују рад како би заједнички ефикасно деловали и постигли планиране резултате. Организациона структура Школе коју чине: Савет Факултета (орган управљања), декан (орган пословођења), Наставно- веће (стручни орган), катедре и Студентски парламент чине органе Школе који имају дефинисан делокруг рада, надлежности и одговорности утврђених Законом, Статутом и другим општим актима Факултета. Процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената јасно су дефинисани, саопштавани имплементирани.

Наставно веће Школе је, усвојило Акциони план за спровођење квалитета. Правилником за самовредновање и оцену квалитета предвиђени су поступци за обезбеђење квалитета и начини за постизање Стандарда за обезбеђење квалитета који гарантују минимални ниво квалитета рада Школе.

Спровођење Стратегије обезбеђења квалитета биће у наредном периоду засновано на Акционом плану, имајући у виду Мисију и Визију Школе, његове циљеве, субјекте и мере обезбеђења квалитета.

Сви наставници и сарадници су укључени у праћење и унапређивање система обезбеђења квалитета. У поступцима обезбеђења квалитета и доношењу и спровођењу одлука обезбеђења квалитета, преко својих представника у раду Комисије за обезбеђење квалитета, учествују и сви студенти и ненаставно особље Факултета.

Документа, која се користе у поступку обезбеђења квалитета, презентована су на транспарентан начин и

доступна запосленима, студентима и широј јавности.

Школа је обезбедила кроз своју организациону структуру и процедуру система обезбеђења квалитета обезбеђеност квалитета путем обезбеђених процеса одлучивања у вези са студијским програмима. При обезбеђењу истих укључени су како наставници тако и студенти.

Поред опсежне нормативне делатности у утврђеним областима квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета је у сарадњи са руководством, осталим службама Школе и Студентским парламентом вршила перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на спровођење анкетирања студената и запослених о условима рада у Школи и презентовањем резултата у виду извештаја који су пружили увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга у Школи.

3.2 Високошколска установа посебним мерама обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета.

Студенти у овим пословима имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у Савету Школе, Наставном већу и Комисији за обезбеђење квалитета, већ, пре свега, кроз своје активности у Студентском парламенту.

Стандарди и поступци предвидели су оцењивање од стране студената путем анкетирања.

За те потребе предвиђени су анкетни упитници о студијском програму, педагошком вредновању наставника, исходима учења и квалитету наставе, квалитету управљања факултета и ненаставне подршке, процени објективности оцењивања, квалитету уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, простора и опреме, улоге студената у самовредновању у анонимним и добровољним анкетама и анкетни упитници дипломираних студената.

3.3 Високошколска установа формира комисију (одбор) за обезбеђење квалитета из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

Посебно место у систему обезбеђења квалитета има Комисија за обезбеђење квалитета која припрема предлог Стратегије, политике, стандарда, процедура, метода провере квалитета, и врши унапређење организације квалитета у Школи, као и мера за унапређење организационе културе. Комисија прати остваривање стратегије, политике и процедуре и предлаже одговарајуће мере. У састав Комисије присутни су именовани чланови из реда наставног особља и студената. У претходном периоду од формирања Комисије, њен састав се мењао у складу са важећим прописима. У прилогу је дат састав актуелне Комисије за обезбеђење квалитета у Школи.

Усвојена документа и претпоставке Комисије обезбеђују претпоставке да ће изграђена организациона структура за обезбеђење квалитета омогућити реализацију планиране стратегије тј. постизање задатака и циљева Школе. Комисија спроводи самовредновање, као инструмент система обезбеђења квалитета рада и студија које изводи Школа, у циљу изградње и сталног унапређивања механизма систематског вредновања, а ради постизања највиших стандарда професионалног деловања свих учесника у раду Школе -унапређивање квалитета педагошког рада наставника, студијских програма, наставног процеса, услова рада, рада служби, стручних органа, органа управљања и органа пословођења. Комисија припрема предлоге за припрему извештаја за спровођење самовредновања и оцену квалитета, прати реализацију мера из извештаја о самовредновању, прикупља податке релевантне за измену извештаја о самовредновању.

Процена стања

Школа изграђује **организациону структуру за обезбеђење квалитета**, а што је евидентно из Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета, чланови 11. до 26.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 3 од тачке 3.1 до тачке 3.3, а што се прецизира у даљем тексту.

Елементи стандарда 3 приказани у тачци 3.1 у погледу послова и задатака испуњена је унутар Правилника за наставнике и сараднике чланом 17, за студенте чланом 13, стручног органа (наставног већа) чланом 22, катедри чланом 18, Комисије за обезбеђење квалитета чланом 23.

Елементи стандарда 3 приказани у тачци 3.2 у погледу учешће студената у обезбеђењу квалитета Школе испуњена је Статутом, члан 39, и Правилником, чланови 13 до 16.

Елементи стандарда 3 приказани у тачци 3.3 у погледу формирања комисије за обезбеђење квалитета испуњена је, а што је евидентно из Одлука о именовању Комисије за обезбеђење квалитета.

Високошколска установа пружа доказе да има и примењује систем осигурања квалитета и да обезбеђује критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

Школа, у складу са Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета, **има** Правилник на основу кога **примењује** систем осигурања квалитета. Систем осигурања квалитета је **документован**, што значи да је систем у великој мери формализован, односно детаљно описан и разрађен до нивоа његове операционализације, а и спровођење свих релевантних активности обезбеђења квалитета је пропраћено писаним документима. На тај начин се субјектима за обезбеђење квалитета пружа могућност **критичког осврта** на испуњење циљева квалитета, адекватног обликовања процеса и свих релевантних активности, које се тичу квалитета и доношења одлука на транспарентни начин.

Високошколска установа описује начин редовног прикупљања и евалуирања података који се односе на квалитет.

Подаци о нивоу остварења појединих елемената квалитета, прописаних стандардима квалитета, а који се тичу основних академских и мастер академских студија континуирано се прикупљају на различите начине и из различитих извора. До релевантних података Школа долази применом начина и поступака за обезбеђење квалитета који су, за сваки део процеса пословања Школе прописани Правилником.

Надлежни за обезбеђење квалитета континуирано, путем стандардизованих образаца (анкета или формулара) прикупљају податке од:

- интерних заинтересованих страна, које представљају актуелни студенти свих година студија, свршени студенти и бивши студенти Школе, наставно и ненаставно особље Школе,
- екстерних заинтересованих страна, које репрезентују превасходно послодавци свршених студената Школе, представници Националне службе за запошљавање и представници других организација.

Комисија за обезбеђење квалитета прикупљене податке о оствареном нивоу квалитета у свим релевантним процесима пословања Школе, обрађује, анализира и евалуира.

Евалуација се спроводи на тај начин што се на основу обрађених вредности измереног квалитета, а у складу са вредностима минималног нивоа квалитета дефинисаних Правилником за сваки део оцењивањог процеса пословања Школе, у оквиру табела *начини и поступци за обезбеђење квалитета*, рубрика - Начин (стандард), на основу следеће табеле (која је одређена чланом 8, Правилника) коначно (пр)оцењује остварени ниво квалитета.

Бројчана оцена	Описна оцена	Процент оствареног нивоа квалитета у односу на планирани
до 1,5	квалитет не задовољава	0 - 25 %
од 1,5 до 3	квалитет делимично задовољава	26 - 50 %
од 3 до 4,5	квалитет задовољава, али уз могућност побољшања	51 - 75 %
од 4,5 до 5	квалитет задовољава у потпуности	76 - 100 %

На основу овако спроведене евалуације елемената стандарда квалитета свих 14 стандарда сачињава се годишњи Извештај самовредновања и оцењивања квалитета Школе о уквиру кога се на крају сумирају резултати оцењивања квалитета по свим елементима свих стандарда и даје сумарна оцена квалитета, као и правци у којима треба предузимати мере.

Детаљно се описује начин на који су усвојени извештаји о спровођењу стратегије и анализи стандарда за обезбеђење квалитета.

Стратегија обезбеђења квалитета Школе се Правилником, односно годишњим Извештајем о самовредновању и оцењивању квалитета Школе операционализује у пракси.

Годишњи Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Школе сачињава Комисија за обезбеђење квалитета, по претходно описаном поступку.

Извештај се разматра и усваја на Наставном већу, а потребне мере за унапређење квалитета се уграђују у План унапређења квалитета, који је саставни део Годишњег плана рада Школе.

Реално се процењује у којој мери су резултати анкета инкорпорирани у мере које се предузимају за унапређење квалитета.

Годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе садржи синтетизоване резултате спроведених студентских анкета, разматрају се и усвајају на Наставном већу и јавно се презентују на сајту Школе, из чега се може констатовати да су они у значајној мери инкорпорирани у мере које се предузимају за унапређење квалитета, јер имају несумњив утицај на обезбеђење квалитета Школе.

Може се оценити, да резултати анкета имају позитивно превентивно деловање, посебно када се ради о наставном особљу, јер се њихови резултати уграђују у мере које се предузимају за унапређење квалитета. На тај начин сви наставници и сарадници у веома великој мери уважавају оцене студената. Евентуалне ниже оцене у једном семестру итекако делују подстицајно на њих да већ у наредном семестру поправе утисак.

Високошколска установа документује да су процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника као и надлежности студената јасно дефинисани, саопштавани и имплементирани.

Правилником, почев од члана 11. закључно са чланом 26. јасно су дефинисани процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената.

Сви субјекти обезбеђења квалитета упознати су са својим одговорностима и надлежностима пошто је Правилник јавно доступан на страници сајта Школе .

Дефинисани процеси квалитета су у великом степену имплементирани у свакодневной пракси Школе, а потврда за то су годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе, односно у оквиру њих редовно, сваког семестра спровођене анкете у Школи, посебно анкете студената. Као доказ имплементирани система квалитета у Школи могу да послуже записници са седница Наставног већа, на којима је питање квалитета, квалитета редовна тачка дневног реда Наставног већа.

Установа треба да покаже да организациона структура и процедура система обезбеђења квалитета обезбеђују да су у процесе одлучивања у вези са студијским програмом укључени и наставници и студенти.

Школа као високошколска установа је организационо у више наврата (ре)димензионисана у складу са стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма првог и другог нивоа, како би могла да изводи наставу на свим акредитованим студијским програмима, који су представљени у следећој табели.

Ниво студија	Студијски програм	ЕСПБ	Место извођења	начин извођења
ОАС	Пословна економија и предузетништво	180	Седиште - Београд	традиционалан
	Пословна економија и предузетништво	180	ВЈ изван седишта - Чачак	традиционалан
	Пословна економија и предузетништво	180	ВЈ изван седишта - Јагодина	традиционалан
	Пословна економија и предузетништво	180	ВЈ изван седишта - Лозница	традиционалан
	Пословна економија и предузетништво	180	-	студије на даљину
	Финансије банкарство и осигурање	240	Седиште - Београд	традиционалан
	Право	240	Седиште - Београд	традиционалан

MAC	Пословна економија и предузетништво	120	Седиште - Београд	традиционалан
	Пословна економија и предузетништво	120	-	студије на даљину на енглеском и српском језику
	Финансије банкарство и осигурање	60	Седиште - Београд	традиционалан
Напомена: ВЈ – високошколска јединица изван седишта установе				

Школа поседује **организациону структуру**, прилагођену обављању основне делатности (презентоване у претходној табели) као и допунских делатности Школе.

У складу са Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова организациону структуру Школе чине следеће **организационе јединице**, и то:

- Секретаријат директора,
- Сектор за наставу,
- Сектор за подршку настави,
- Сектор за ИКТ и маркетинг,
- Сектор за финансије,
- Сектор за развој,
- ВЈ изван седишта – Чачак,
- ВЈ изван седишта – Јагодина,
- ВЈ изван седишта – Лозница.

Манаџерска (пословна) структура Школе је вишенивоска и има следећи облик:

- Директор (ниво Школе),
- Помоћник директора (ниво организационе јединице),
- Шеф службе, односно шеф катедре у настави (ниво менаџмента прве линије),
- Технички секретар (ниво ВЈ изван седишта).

На тај начин Школа поседује Организациону структуру која, са једне стране јасно дефинише одговорности, а са друге омогућава директно комуницирање менаџмента са свим запосленима и студентима.

Оваква организација представља добру подлогу за примену Система обезбеђења квалитета, и, иста је у потпуности имплементирана у Правилника, где су посебно апострофиране надлежности појединих функција у систему обезбеђења квалитета.

На тај начин омогућава да сви субјекти квалитета (а посебно наставници и студенти) буду директно укључени у **процес одлучивања**.

Наставници, сарадници и студенти, у вези са студијским програмима који се реализују у Школи, преко својих представника укључени су у **одлучивање** у оквиру следећих органа и њихових тела:

- Комисије за обезбеђење квалитета,
- Наставног већа,
- Савета Школе,
- Студентског прламента.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

У оквиру стандарда 3 методом SWOT анализе Школа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената: постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета; надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета; надлежности органа пословођења; надлежности стручних органа; надлежности наставника и сарадника; надлежности студената; организација и функционисање система обезбеђења квалитета; доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: +++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Снаге (Strengths) Од надлежног органа (Наставног већа) усвојен Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета којим су прецизно дефинисане надлежности студената (чланови 11. до 16.) +++ Постоји изражена заинтересованост студената да учествују раду органа управљања и стручних органа у оквиру обезбеђења система квалитета Школе, (Савета, Наставног већа и Комисије за обезбеђење квалитета). + Редовно спровођење студентског оцењивања што потврђује њихову заинтересованост да обављају њихове улоге у вредновању квалитета Школе. ++</p>	<p>Слабости (Weaknesses) Генерално недовољан ниво познавања обавеза и улога студената у обезбеђењу квалитета у Школи. +++ Изостанак праксе претходног упознавања студената посебно оних који се бирају за чланова органа Школе (Савета, Већа, Комисије за обезбеђење квалитета) у вези са системом обезбеђења квалитета у Школи, а након редовног избора студената у органе Школе у априлу месецу. ++ Недовољна комуникација са представницима студената, члановима органа управљања и стручних органа у оквиру обезбеђења система квалитета Школе. + Изостанак лица, представника Школе задуженог за комуникацију, едукацију и сарадњу са студентима делегираним у органе Школе. +++</p>
<p>Могућности (Opportunities) Студенти као партнери у процесу изградње бољег Система за обезбеђење квалитета ++ Организовање семинара за едукацију свих субјеката из области обезбеђења и унапређења квалитета ++</p>	<p>Опасности (Threats) Постоји опасност да присуство студената у органима задуженим за обезбеђење квалитета Школе буде само формално, без њиховог активног учествовања у њиховом раду, односно може се претворити само у „декор“. +</p>

Предлози за побољшање и планиране мере

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе елемента Надлежности студената, могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидентирано постоји укупно: једна (1) слабост и једна (1) опасност. На основу њих сачињени су предлози за побољшање и планиране мере:

1) Да менаџмент Школе припреми посебну штампану информацију као извод из Правилника, у облику стандардног информативног лифлета за квалитет, у којој би се укратко представиле обавезе и надлежности субјеката обезбеђења квалитета из реда студената, како би се представници студената који су чланови Комисије за обезбеђење студената, Наставног већа и Савета Школе на афирмативан начин информисали у вези њихових обавеза и улога у обезбеђењу квалитета у Школи.

2) Да менаџмент Школе именује лице (из реда сарадника) чији би задатак био континуирана сарадња са студентима делегираним у органе Школе.

- 3) Да лице из реда сарадника, именовано, са студентима делегираним у органе Школе успостави и одржава редовну комуникацију, да евидентира и планира њихове потребе за едукацијом.
- 4) Да студенти учествују као партнери у процесу изградње бољег Система за обезбеђење квалитета.
- 5) Организовање семинара за едукацију свих субјеката из области обезбеђења и унапређења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2.1. Списак свих анкета

Прилог 3.2.2. Анкете - обрасци

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

(Установа наводи све студијске програме свих нивоа које је акредитовала као и број студената за који је сваки студијски програм одобрен. Такође, прилаже и одлуке о акредитацији.)

Основни подаци о акредитованим студијским програмима Школе

Висока школа за пословну економију и предузетништво у Београду је самостална високошколска установа која остварује основне и мастер академске студије, а чија је основна делатност научно-наставни рад.

Школа је до сада **акредитовала следеће студијске програме**, и то:

Први степен студија, основне академске студије (ОАС)

- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, студије на даљину, 180 ЕСПБ, за 80 студената, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (прва акредитација),
- Студијски програм Право, 240 ЕСПБ, за 30 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (прва акредитација),
- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, у високошколској јединици ван седишта установе у Јагодини, 180 ЕСПБ, за 30 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (поновна акредитација),
- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, у високошколској јединици ван седишта установе у Чачку, 180 ЕСПБ, за 30 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (поновна акредитација),
- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, у високошколској јединици ван седишта установе у Лозници, 180 ЕСПБ, за 30 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (поновна акредитација),
- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ, за 100 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (поновна акредитација),
- Студијски програм Финансије банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ, за 200 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (прва акредитација).

Други степен студија, мастер академске студије (МАС):

- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, на српском и енглеском језику, 120 ЕСПБ, за 20 студената, студије на даљину, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (прва акредитација),
- Студијски програм Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ, за 100 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (поновна акредитација),
- Студијски програм Финансије банкарство и осигурање, 60 ЕСПБ, за 200 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (прва акредитација).
- Студијски програм Менаџмент у спорту, 120 ЕСПБ, за 100 студената, традиционални начин учења, Прилог: [Уверење о акредитацији](#), (прва акредитација), али је Школа у међувремену одустала од наведеног студијског програма.

Опис, анализа и процена стања

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) примењује Стандард 4: Квалитет студијског програма, а што се обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од одговарајућих организација из окружења, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: Правилника), чланови 27 до 36, као и на основу урађених годишњих [Извештаја о самовредновању](#) (2017, 2018, 2019, 2020).

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 4 од тачке 4.1 до тачке 4.7, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 4.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 28.

Тачка 4.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 29.

Тачка 4.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 30.

Тачка 4.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 31.

Тачка 4.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 34, као и члан 36, тачке 6 и 7.

Тачка 4.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 36, тачка 10.

Тачка 4.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 32, став 1.

Тачка 4.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 32, став 2.

4.1. Редовност и систематичност провере елемената Стандарда 4

Школа кроз редовну и систематску проверу спроводи праћење и отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера. У континуираном циклусу самовредновања Школа редовно анализира и преиспитује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- усаглашеност структуре, садржаја у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- усаглашеност ЕСПБ бодова и радног оптерећења студената;
- усаглашеност исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

Школа редовно и систематски проверава структуру и садржаје студијских програма.

4.2. Утврђени поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија

4.2.1. Високошколска установа описује механизме праћења квалитета студијских програма (нпр. формално правна процедура за одобравање програма, процедуре за праћење успешности програма и утврђену одговорност за њихово унапређење, редовна и периодична евалуација програма)

Школа има разрађене механизме за праћење квалитета студијских програма који су ближе разрађени [Правилником](#), члан 36.

Формално правна процедура за одобравање програма реализује се у складу са [Правилником](#), члан 36, тачка 8. Одобравање студијских програма.

Формално правна процедура за праћење успешности програма се реализује у складу са [Правилником](#), члан 36, тачка 9. Праћење и контрола студијских програма.

Процедура за праћење успешности студијских програма се реализује у складу са [Правилником](#), према члановима 33 и 34, као и на основу члана 36, тачке 1. до 12., којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуација.

4.2.2. Исходи образовања засновани на исходима учења

Високошколска установа описује исходе образовања у оквиру акредитованих студијских програма које изводи, засноване на исходима учења

Школа има дефинисане описе исхода образовања у оквиру акредитованих студијских програма и исти се, за студијске програме које изводи, презентују у следећој табели.

Студијски програм	Исходи учења	Исходи образовања - компетенције
Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ, ОАС	Најновија теоријска и методолошка знања из области пословне економије и	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се:

	предузетништва, укључујући и специфична знања и вештина из оквира кључних одредница пословне економије као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета.	— могу обављати референтски послови који се тичу економије, финансија, маркетинга, људских ресурса и сличних, — могу обављати функције менаџера нижег и средњег нивоа у привредним субјектима или бити оснивач привредног субјекта, — пружају могућности запошљавања у различитим секторима привреде у економско - финансијској сфери, као и успешно спровођење властитих предузетничких активности
Финансије, банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ, ОАС	Најновија теоријска и методолошка знања из области финансија, банкарства и осигурања укључујући и специфична знања и вештина из оквира кључних одредница финансијског, банкарског пословања и осигурања, као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: — могу обављати референтски послови који се тичу економије, финансија, банкарства, осигурања и њима сличних, — могу обављати функције менаџера нижег, средњег и врховног нивоа у привредним субјектима; бити оснивач привредног субјекта, — пружају могућности запошљавања у различитим секторима привреде у економско - финансијској сфери, а пре свега у финансијској, банкарској и сфери осигурања.
Право, 240 ЕСПБ, ОАС	Општа правничка знања и способности, као и темељно познавање и разумевање уставног права, дисциплина из породице грађанског права, кривичног права, међународног права, привредног права, управног права и др.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: — могу доносити адекватна решења у области права, — решавати правни проблеми, — пружају могућности запошљавања у различитим установама правосуђа, локалне самоуправе, јавних служби, државне управе, предузећима и другим привредним субјектима, банкама и финансијским институцијама, консултантским агенцијама и др.
Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ, МАС	Најновија теоријска и методолошка знања из области пословне економије и предузетништва преваходно са релевантних аспеката као што су национални ниво разматрања, стратегијски ниво управљања, организациони контекст и научно-методолошког	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се: могу запошљавати у различитим привредним секторима у економско-финансијској сфери на пословима: — виших референата економије, финансија, маркетинга, људских ресурса и сличних, — аналитичара и планера предузећа, — стручњака за економску политику на нивоу поједине привредне гране и целокупне привреде, стручњака за

	приступ истраживања проблемима и сл.	међународну трговину и финансије, економисте за јавне службе (просвету, здравство, статистику и наставнике економских предмета). — истраживачко инспекцијским у привредним субјектима као и у институтима економског усмерења; — менаџера свих нивоа у привредним субјектима; и — оснивача привредног субјекта.
Финансије, банкарство и осигурање, ЕСПБ, МАС	Најновија теоријска и методолошка знања из области финансија банкарства и осигурања преваходно за високо стручне послове који имплицирају унапређено познавање наведених области.	Компетенције које су препознатљиве одреднице професије и занимања, на основу којих се могу запошљавати у различитим привредним секторима у економско-финансијској сфери на пословима: - менаџера свих нивоа финансијских пословних функција у пословном систему, банци или осигуравајућој кући; - истраживача у одељењима пословног система (за финансије, за осигурање); - консултанта (за финансије и управљање ризиком); - истраживачким и инспекцијским у финансијској, банкарској сфери и у осигурању као и у институтима економског усмерења, - планирања и анализе, надзора и контроле банака, процене профитабилности инвестиционих пројеката, кредитирања, платног промета, девизног пословања, брокера послове, осигурања и реосигурања и сл.

4.2.3. Базираност исхода учења на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања и на Европским оквирима квалификација

Установа документује да је обезбедила да су исходи учења базирани на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања у датој научној области и на одговарајућем Европском оквиру квалификација, укључујући и захтеве међународних и националних професионалних удружења.

Исходи учења на студијским програмима су базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националном оквиром квалификација (НОКС).

Школа је обезбедила да су **исходи учења базирани на дескрипторима квалификација** одређеног циклуса образовања у датој научној области, и исти су презентовани у наредној табели.

Студијски програм	Стручни и академски назив	Област у оквиру научног поља
Пословна економија и предузетништво (180 ЕСПБ), ОАС	Економиста	Економске науке

Финансије, банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ, ОАС	Дипломирани економиста	Економске науке
Право, 240 ЕСПБ, ОАС	Дипломирани правник	Правне науке
Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ, МАС	Мастер економиста	Економске науке
Финансије, банкарство и осигурање, 60 ЕСПБ, МАС	Мастер економиста	Економске науке

Базираност исхода учења усклађена је са са исходима сличних високошколских установа у земљи и ЕУ кроз компатибилност студијских са акредитованим студијским програмима у европском образовном простору.

У циљу успостављања сарадње, редовне размене информација и перманентног усклађивања са праксом других високошколских институција, Школа је са више високошколских установа у земљи и иностранству потписала уговоре о пословно-техничкој сарадњи (Прилог 4.8).

4.2.4. Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања

Високошколска установа описује начин на који је успоставила склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања; описује методе наставе оријентисане ка учењу студента и систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења. Високошколска установа документује и описује на који начин исходи учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене курсеве и поступке за проверу знања и оцењивање.

Између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања студијских програма Школе успостављен је **склад**.

Наставне методе примењене код студијских програма у складу су са савременим начином извођења наставе.

Извођење наставе на традиционалан начин

Код студијских програма код којих се **настава изводи традиционално** (на конвенционалан начин) активна настава остварује се кроз стални контакт студента са наставницима и сарадницима, а према наставном календару и семестралном распореду предиспитних и испитних обавеза који су саставни део утврђеног годишњег програма рада, који Школа доноси за сваку школску годину. Настава обухвата следеће облике активне наставе, и то: предавања, вежбе, консултације, студијски истраживачки рад.

Предавања су облик активне наставе у коме наставник излаже наставне садржаје студијских предмета групи студената. У оквиру предавања излажу се кључни садржаји предвиђени студијским предметом које треба употпунити проучавањем литературе. Предавања се по правилу изводе методом "ex cathedra", а при том наставник подстиче активно учешће студента у предавањима кроз постављање питања, анализу и дискусију излаганих садржаја и слично. Предавања се обављају у амфитеатру или слушаоници. Садржај предавања сваког студијског предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета.

Вежбе су облик активне наставе који обухвата даљу разраду тема презентованих на предавањима. Вежбе су аудиторне у амфитеатру за већи број студената или специјализоване за мањи број студената. Рад студента на вежбама природно је повезан и са облицима самосталног рада, као што су припрема и одржавање колоквијума, припрема и одбрана семинарских радова, задатака за самостални рад, и других предиспитних обавеза. Вежбе имају циљ да: продубе теме са предавања; илуструју разноврсност могућих решења и буду подстицај развоју креативног мишљења студената; илуструју и допуне практичним искуством садржај предавања; као и да уваже особеност сваког студијског предмета.

На вежбама се спроводе анализе, објашњења и дискусије о постављеном задатку, у којима се настоји да активно учествују сви студенти, а такође, показују се практични примери у оквиру тема презентованих на предавањима.

На вежбама се ради заједно са свим студентима, у малим групама, али и индивидуално. Садржај вежби сваког студијског предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета.

Вежбе се одржавају у амфитеатру, слушаоницама, рачунарским центрима у оквиру Школе, али и у предузећима, установама и сл., уколико су показног и активно-практичног карактера.

Аудиторне вежбе су намењене да се претходно изложена материја на предавањима даље теоријски продубљује и ближе појашњава на конкретним примерима, по правилу се изводе методом "ex cathedra" и одржавају се у слушаоницама са мањим бројем студената. Посебно се инсистира на активном учествовању студената у току вежби.

Рачунске вежбе су намењене за заједничко решавање примера као и за решавање рачунско - нумеричких задатака. Углавном се примењују код оних студијских предмета који укључују израду рачунских задатака.

Компјутерске вежбе су намењене за решавање примера из области рачунарства или примера за чије решавање је потребно коришћење рачунара. По правилу изводе се као практичне вежбе на рачунарима са бројем студената који одговара броју расположивих рачунарских ресурса (радних станица) на којима се претходно изложена материја на предавањима практично увежбава и ближе појашњава на конкретним примерима. Применом овакве организације осигурава се активно учествовање студената и практично савладавање садржаја студијског предмета.

Практичне вежбе су предвиђене за стицање практичних знања студената кроз реализацију практичних тематских задатака у реалном пословно окружењу, и овај облик наставе се реализује методом "case study" и обухвата израду семинарских радова студената на конкретним задацима. *Консултације* су облик активне наставе у коме наставник и сарадник сваке недеље обављају консултације са студентима. Овај облик активне наставе је у функцији детаљног објашњења тема презентованих и обрађених на предавањима и вежбама као и другим облицима наставе.

На консултацијама се врши анализа резултата које студент оствари на предиспитним обавезама и на испиту. Консултације су индивидуалне (са једним студентом) или групе (са малим групама студената, по правилу тимом уколико ради на заједничком задатку). Важан циљ консултација је пружање помоћи студенту у самосталном и групном раду и савлађивању садржаја сваког студијског предмета и припреми испита. Посебно се разматрају теме које студента интересују у погледу продубљивања сазнања из разматраних студијских предмета и које представљају надградњу тема обрађених на предавањима и вежбама као и даље професионалне оријентације студената. У целини, консултације треба да резултују побољшањем квалитета наставе и остваривањем циља и исхода процеса учења на сваком студијском предмету, односно на целом студијском програму.

Менторски рад је облик активне наставе који се примењује само на мастер академским студијама, и у функцији је непосредног оспособљавања студената за истраживање, писање научних радова и израду завршног - мастер рада. У реализацији овог облика активне наставе могу учествовати сви наставници који изводе наставу на студијском програму и реализује се на принципу менторског рада. Током реализације менторског рада наставник са студентима дефинише теме везане за истраживање, писање научних радова и за израду завршног рада (мастер рада). Овај облик наставе обухвата и анализе, дискусије везане за посебна интересовања и активности студената. У оквиру менторског рада наставник пружа потребну помоћ студенту за његов самостални рад (припрема испита, израда рада и сл.).

Са примењеном наставном методологијом и усмерењем студијских предмета (академске студије) усклађено је и **оцењивање студената**, а које је базирано на мерењу исхода учења. У том смислу је стандардизовано и вредновање појединих елемената. Успешност студента у савлађивању садржаја предмета континуирано се прати током наставе и изражава у поенима.

На студијским програмима, ОАС, од укупно 100 поена испит се вреднује са 50 поена, док предиспитне обавезе обухватају 50 поена. Предиспитне обавезе се вреднују на следећи начин, и то: активност и присутност на настави 20 поена, први колоквијум 15 поена и други колоквијум 15.

На студијским програмима, МАС, од укупно 100 поена испит се вреднује са 60 поена, док предиспитне обавезе обухватају 40 поена. Предиспитне обавезе се вреднују на следећи начин, и

то: активност и присутност на настави 10 поена, први колоквијум 15 поена и други колоквијум 15.

Садржај наставних програма (курикулуми) и њихова организација у великој мери су детерминисани исходима учења.

Извођење наставе студијама на даљину

Код студијских програма код којих се **настава изводи студијама на даљину** студентима је на расположењу систем за управљање процесом учења на даљину, односно интегрисана рачунарска платформа (DLS – Distance Learning System) MOODLE (Modular Object-Oriented Distance Learning Environment), платформа која подржава припрему и дистрибуцију мултимедијалних наставних садржаја (текст, звучне и видео информације) намењених самосталном усвајању од стране студената.

Мултимедијални наставни садржаји могу бити основни наставни материјал за предавања и вежбе у облику е-књига, као и додатни (помоћни) мултимедијални наставни материјали за продубљивање практичних и теоријских аспеката наставних тема у следећим облицима:

- PowerPoint (.ppt(x)) презентације,
- алати и слични материјали (.xls),
- видео стриминг материјали који се емитују преко сајта BigBlueButton и YouTube,
- мултимедијалне брошуре (.pdf),
- мултимедијални (интерактивни) Флеш видео (.flv) филмови за обуку за рад у рачунарским програмима,
- вежбе у облику студија случаја (case study).
- Настава се реализује спровођењем образовних активности на даљину (делови наставе, консултације, самопровере, провере знања у склопу предиспитних обавеза, семинарских радова, задатака за самостални рад и колоквијума и др.) путем различитих видова двосмерне комуникације на линији наставник – студент(и) која се може остварити:
- преко интегрисане рачунарске платформе за управљање процесом учења на даљину MOODLE, у оквиру двосмерне комуникациј (Разговор, Форум и Порука), а по потреби може се повезати са Web 2.0 локацијама за размену садржаја и комуникацију, као и са системима за веб конференције (за заказивање сесија и приступ);
- електронском поштом;
- телефоном;
- поштом;
- личним контактом.

Оцењивање студената је базирано на мерењу исхода учења и реализује се по истим принципима вредновања предиспитних обавеза и испита у оквиру предмета ОАС и МАС као и код традиционалног начина извођења. Разлика је у провери знања студената, која се код студија на даљину реализује путем подсистема за проверу знања у оквиру платформе, који подржава следеће облике учења и провере знања:

- Самопроверу студената у оквиру сваке наставне теме кроз модуле Тест (класичног типа) и Лекција (у случају нетачног одговора на питање за самопроверу наставник може усмерити студента на поновно савладавање већ пређеног наставног садржаја);
- Предиспитне провере кроз модуле Тест и Задатак (наставник поставља задатак и рокове за одговор студената, а студенти преко истог модула достављају текст, слике и/или датотеке решења, односно консултују се са наставником и добијају упутства за напредовање у изради задатка); као и
- Генерисање статистичких извештаја о успешности студената на целом тесту и по постављеним питањима у оквиру *Тест* модула.

Из претходног описа је евидентно да код свих студијских програма ОАС и МАС (првог и другог нивоа) предвиђени **исходи учења**, које репрезентују током студија остварене компетенције, **опредељују садржај наставног** програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене курсеве и поступке за проверу знања и оцењивање. У том смислу исходи учења су условили да курикулуми студијских програма буду компоновани у зависности од предмета из релевантних ужих научних области, а што се види из следеће табеле.

Научна област	Ужа научна област	Предмет	
Студијски програм пословна економија и предузетништво			
Студијски програм финансије банкарство и осигурање			
Економске науке	Финансије, банкарство и осигурање	Банкарско пословање	
		Осигурање	
		Монетарна економија	
		Финансијске институције	
		Пословне финансије	
		Финансијско рачуноводство	
		Фискална економија	
		Финансијска тржишта	
		Портфолио менаџмент	
		Управљање ризицима у осигурању	
		Основи финансијског менаџмента	
		Управљање фондovima	
		Управљање инвестицијама	
		Акционарство и хартије од вредности	
		Корпоративне финансије	
		Финансијско извештавање и менаџмент контроле	
		Ризици у банкарству	
	Пројектни рад из финансијског менаџмента		
	Економија	Економија	Национална економија
			Пословна економија
			Макроекономија
			Међународна економија
			Теорија и планирање привредног развоја
			Савремени привредни системи
			Управљачко рачуноводство
			Економија капитала и финансирање развоја
			Микроэкономија
			Економија социјалног, пензионог и здравственог осигурања
			Тарифе у осигурању
	Пројектни рад из пословне економије и предузетништва		
	Маркетинг	Маркетинг	Маркетинг
			Стратегијски маркетинг
	Математичке науке	Примењена математика	Математика за економисте
Економска статистика			
Менаџмент и бизнис	Менаџмент и предузетништво	Менаџмент	
		Еколошки менаџмент	
		Менаџмент људских ресурса	
		Управљање производњом и квалитетом	
		Организациони дизајн	
		Управљање пројектима	
		Корпоративно управљање	
		Менаџмент малих и средњих предузећа	
Предузетништво			
Пословно планирање			

		Стратегијски менаџмент
		Управљање иновацијама
		Стратегија раста и развоја предузећа
Рачунарске науке	Информатика	Електронско пословање
		Менаџмент информациони системи
		Пословна информатика
Социолошке науке	Социологија	Социологија
		Методологија научног истраживања
Филолошке науке	Филологија	Енглески језик 1
		Енглески језик 2
Студијски програм Право		
Право	Грађанско-правна	Увод у грађанско право
		Грађанско процесно право
		Облигационо право
		Породично право
		Наследно право
		Стварно право
		Право интелектуалне својине
	Кривично-правна	Кривично право
		Кривично процесно право
		Међународно кривично право
	Привредно-правна	Пословно право
		Буџетско право
		Трговинско право
		Међународно трговинско право
	Међународно-правна	Међународно јавно право
		Међународно приватно право
		Право ЕУ
		Арбитражно право
	Јавно-правна и теоријско-правна	Уставно право
		Радно право
		Управно и прекршајно право
		Увод у право
		Историја државе и права
		Римско право
Писање правних аката		
Правна етика		
Нотарско право		

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављен је тако што су у силабусима сваког предмета дефинисане методе наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. Из претходног је евидентно да предвиђени исходи учења, које репрезентују током студија остварене компетенције, опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене предмете и поступке за проверу знања и оцењивање.

4.2.5. Мапирање предмета

Установа прилаже табелу мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом. Начин на који су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом приказано је у наредној **табели мапирања предмета**.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ОАС		
ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА И ПРЕДУЗЕТНИШТВО (180 ЕСПБ)	ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ (240 ЕСПБ)	ПРАВО (240) ЕСПБ
<u>Прва година</u> Макроекономија Пословна информатика Пословна економија Менаџмент Математика за економисте Монетарна економија Социологија Енглески језик 1 <u>Друга година</u> Менаџмент људских ресурса Финансијска тржишта Маркетинг Енглески језик 2 Пословно право Економска статистика Финансијско рачуноводство <u>Трећа година</u> Банкарско пословање Предузетништво Фискална економија Основи финансијског менаџмента	<u>Прва година</u> Макроекономија Пословна информатика Пословна економија Менаџмент Математика за економисте Монетарна економија Социологија Енглески језик 1 <u>Друга година</u> Менаџмент људских ресурса Финансијска тржишта Маркетинг Енглески језик 2 Пословно право Економска статистика Финансијско рачуноводство <u>Трећа година</u> Банкарско пословање Предузетништво Фискална економија Основи финансијског менаџмента <u>Четврта година</u> Управљање ризицима у осигурању Акционарство и хартије од вредности Корпоративне финансије Микроэкономија Економија социјалног, пензионог и здравственог осигурања	<u>Прва година</u> Римско право Увод у право Пословна информатика Пословна економија Уставно право Увод у грађанско право Социологија Енглески језик 1 <u>Друга година</u> Кривично право Стварно право Историја државе и права Енглески језик 2 Пословно право Наследно право Породично право <u>Трећа година</u> Кривично процесно право Облигационо право Управно и прекршајно право Међународно јавно право Грађанско процесно право <u>Четврта година</u> Међународно кривично право Право ЕУ Међународно приватно право Радно право Трговинско право
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ МАС		
ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА И ПРЕДУЗЕТНИШТВО (120 ЕСПБ)	ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ (60 ЕСПБ)	
<u>Прва година</u> Теорија и планирање привредног развоја Стратегије раста и развоја предузећа Управљање пројектима Право ЕУ Организациони дизајн Стратегијски маркетинг Финансијске институције <u>Друга година</u>	<u>Прва година</u> Финансијско извештавање и менаџмент контроле Портфолио менаџмент Стратегијски менаџмент Методологија научног истраживања	

Финансијско извештавање и менаџмент контроле Портфолио менаџмент Методологија научног истраживања		
---	--	--

Мапирањем предмета добија се прецизна слика о усаглашености, покривености исхода учења обавезним предметима који су дефинисани студијским програмом.

4.2.6. Методe провере постигнућа исхода учења студената

Прилажу се процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења. Високошколска установа описује стратегију и коришћене методе којима проверава постизање исхода учења за сваки студијски програм. Установа процењује у којој мери се постигнути резултати поклапају са планираним исходима учења.

Процена постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења на свим студијским програмима спровођена је путем анкета, а у складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета ВШПЕП (у даљем тексту: Претходни правилник), који је важио до доношења актуелног Правилника.

Оцењивање постигнућа студената у постизању намераваних исхода на студијским програмима ОАС и МАС је презентовано у оквиру годишњих Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Школе (2016, 2017, 2018, 2019, 2020), а детаљније се разматра у даљем тексту.

Оцена испуњености стандарда квалитета студијских програма:

Елемент квалитета - Мишљење студената кроз анкете о квалитету садржаја сваког предмета и студијског програма у целини. Минимални ниво квалитета елемента је оцена студената изнад 3,00.

Комисија за обезбеђење квалитета (у даљем тексту: Комисија) је овај елемент стандарда квалитета сваког од студијских програма оценила на основу оцена њихових појединачних предмета по свим годинама студија, а на основу анкета спроведених од стране актуелних студената по Обрасцу 2 (који је саставни део прилога Правилника), а на питање, и то:

Укупна оцена студијског предмета.

Након спроведених анкета по Обрасцу 2 прикупљени подаци су статистички обрађени и представљени у годишњим извештајима. Из наведених извештаја селектоване су средње вредности оцена на наведено питање и исте су презентоване у следећој табели.

Годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе	Средња оцена свих студијских предмета на свим студијским програмима
за 2016	4,27
за 2017	4,65
за 2018	4,59
за 2019	4,52
за 2020	4,36
Просек за период (2016 – 2020)	4.47

На основу анализе резултата средње вредности за период (2016 – 2018) евидентно је да средња оцена износи 4,47 што значи да се налази у интервалу оцене од 3 до 4,5 на основу чега је оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања*.

Елемент квалитета - Просечна оцена студијског програма путем анкете од стране свршених студената. Минимални ниво квалитета елемента је оцена студената изнад 3,00.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета сваког од студијских програма оценила путем анкета свршених студената (Образац 8, који је саставни део прилога Правилника) на основу питања, и то: *Укупна оцена студијског програма*.

Након спроведених анкета по Обрасцу 8 прикупљени подаци су статистички обрађени и представљени у годишњим извештајима. Из наведених извештаја селектоване су средње вредности оцена на наведено и исте су презентоване у следећој табели.

Годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе	Средња оцена свих студијских предмета на свим студијским програмима
за 2016	4,75
за 2017	4,56
за 2018	4,53
за 2019	4,30
за 2020	4,35
Просек за период (2016 – 2018)	4.49

На основу анализе резултата средње вредности за период (2016 – 2020) евидентно је да средња оцена износи 4,49 што значи да се налази у интервалу оцене од 3 до 4,5 на основу чега је оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања*.

4.2.7. Пример једног предмета на акредитованом студијском програму за постизање очекиваних исхода учења

На конкретном примеру једног предмета или модула акредитованог студијског програма из сваке области одговарајућег научног поља, установа описују све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања.), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет/модул.

На примеру предмета МАКРОЕКОНОМИЈА (8 ЕСПБ) акредитованог студијског програма ОАС, Пословна економија и предузетништво (180 ЕСПБ), научног поља Друштвено-хуманистичких наука, из области економских наука, презентују се све **активности учења** изражене у сатима које су потребне за достизање очекиваних исхода учења потребних за постизање њему додељених 8 ЕСПБ.

Начин израчунавања вредности за **1 ЕСПБ**:

У Школи је усвојена вредност 1 ЕСПБ = 25 сати, а иста је утврђена на пробабилистички начин, односно на основу чињеница и уведених претпоставки.

Чињенице:

- *Школска година (по правилу) траје 40 недеља (када се од 42 радне недеље изузму 2 недеље зимског распуста),*
- *Просечно недељно ангажовање студента по стандардима би требало да буде 40 сати.*
- *Број ЕСПБ на годишњем нивоу по стандардима требало би да буде 60.*
- *Претпоставке:*
- *Највећи број студената положи испит из 2 испитна рока.*

Ако се уваже наведене чињенице и уведена претпоставка (40 недеља – 2 недеље испитног рока) долази се до броја од 38 радних недеља. Укупно ангажовање студента просечних способности (који положи све испите из просечно 2 испитна рока) изражено у сатима годишње се може израчунати као: 38 рад. недеља/год. x 40 сат/нед. = 1520 сати/год.

Вредност 1 ЕСПБ (сати) = 1520 сати/год : 60 ЕСПБ/год = 25.3 сати, на основу чега је усвојена стандардна вредност 1 ЕСПБ = 25 сати.

За одабрани предмет МАКРОЕКОНОМИЈА укупан потребан фонд сати добија се када се њему додељен број ЕСПБ (8) помножи са бројем 25, колико износи 1 ЕСПБ, односно, $8 * 25 = 200$ сати, што значи да студент треба да за полагање испита из наведеног предмета да утроши просечно 200 сати. Активна настава студената за дати предмет се израчунава на основу планираног фонда недељног часова предавања и вежби у току 15 недеља. У конкретном случају код предмета је недељни фонд часова предавања и вежби 3+3, се оптерећење може израчунати као: $3 * 15 + 3 * 15 = 45 + 45 = 90$ сати. Самостални рад се процењује на основу потребног ангажовања студената за савладавање појединих елемената који се вреднују (колоквијум, испит)

Структура потребног временског ангажовања студента у сатима по свим планираним

активностима за наведени предмет, приказана је у следећој табели.

Активности	Време у сатима	
	Активна настава	Самостални рад студента
Предавања (3x15)	45	
Вежбе (3x15)	45	
Колоквијум I		25
Колоквијум II		25
Испит		60
Укупно	90	110
Свега	200	

4.2.8. Провера процене оптерећења студената

Високошколска установа документује да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената.

Школа је редовно проверава **процену оптерећења студената** неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) што се може видети кроз мерење елемента квалитета 6.

Елемент квалитета - Ниво расподеле радног оптерећења студената у оквиру сваког предмета у студијским програмима, мерено бројем ЕСПБ бодова. Минимални ниво квалитета елемента: 25 сати недељно, односно око 1500 сати годишње.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета сваког од студијских програма оценила на основу анкета спроведених од стране актуелних студената по Обрасцу 2 (који је саставни део прилога Правилника), а на питање, и то:

— *Расподела оптерећења на предмету у оквиру ЕСПБ бодова је правилна.*

Након спроведених анкета по Обрасцу 2 прикупљени подаци су статистички обрађени и представљени у годишњим извештајима. Из наведених извештаја селектоване су средње вредности оцена на наведено питање и исте су презентоване у следећој табели.

Годишњи Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе	Средња оцена свих студијских предмета
за 2016	4,34
за 2017	4,59
за 2018	4,55
за 2019	4,38
за 2020	4,39
Просек за период (2016 – 2020)	4.45

На основу анализе резултата средње вредности за период (2016 – 2020) евидентно је да средња оцена износи 4,45 што значи да се налази у интервалу оцене од 3 до 4,5 на основу чега је оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

4.2.9. Провера мерења оптерећења студената

Установа описује методу егзактног мерења, процене, оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод, чиме документује да је додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. Установа прилаже, уколико располаже таквим подацима, резултате анкете добијене од студената у поступку редовног мониторинга оптерећења. Такође, високошколска установа даје на увид предлог мера и активности које је преузела да би се смањила стопа неуспешности на испитима и усагласило радно оптерећења студената са вредностима ЕСПБ бодова.

Како је већ наведено у претходном тексту, детаљно је презентован начин димензионисања оптерећења студента у сатима за један конкретан предмет, у оквиру једног студијског програма. По истој методологији су спроведена димензионисања оптерећења **сваког од предмета** у сваком студијском програму како основних академских тако и мастер академских студија.

Како је већ наведено у претходном тексту, питање оцена оптерећења студената у погледу додељених ЕСПБ је била предмет редовног мониторинга у досадашњој евалуацији свих студијских програма.

Установа ће и убудуће, кроз редовну и систематску проверу спроводити праћење и отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера.

4.2.10. Континуирано унапређење и осавремењивање постојећих студијских програма

Високошколска установа показује да се унапређивање и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил.

Школа настоји да унапређење и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма **заснива на развоју науке** и новим захтевима који се постављају пред дате образовне профиле.

Школа је континуирано проверавала осавремењивање постојећих студијских програма кроз Елемент квалитета - Иновација садржаја сваког предмета у студијском програму. Минимални ниво квалитета елемента: Садржај сваког предмета иновирани најмање 15%, у току 3 године.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу:

- увида у издавачку делатност Школе која се односи на уџбенике у разматраном периоду (2016, 2017, 2018, 2019, 2020) на основу чега је констатовано да су урађене значајне активности на плану иновирања већине предмета студијских програма, кроз штампана нова или допуњена измењена издања уџбеника,
- обављених разговора са помоћником директора за наставу и директором, а у вези прибављања информација, шта је све до сада иновирани на предметима у студијским програмима.

Комисија је генерално оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

4.2.11. Захтеви које треба да испуне завршни радови

Пружају се докази да су наставници и студенти упознати су са дефинисаним захтевима које дипломски рад (теза) треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања.

Доказ да су **наставници и студенти упознати** са дефинисаним захтевима које дипломски рад (теза) треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања су следећи документи, и то:

[Правилник о поступку припреме, пријаве, израде и одбране завршног рада студента,](#)

Спецификације завршних радова студијских програма:

- Пословна економија и предузетништво (180 ЕСПБ), ОАС,
- Пројектни рад из пословне економије и предузетништва,
- Пројектни рад из финансија и банкарства,
- Финансије банкарство и осигурање (240 ЕСПБ), ОАС,
- Право (240), ОАС,
- Пословна економија и предузетништво (120 ЕСПБ), МАС,
- Финансије банкарство и осигурање (60 ЕСПБ), МАС.
- Инструкције за писање стручних и научних радова,
- Протокол одбране завршног рада

4.2.12. Остваривање везе Установе са дипломираним студентима

Високошколска институција треба да документује на који начин остаје у вези са својим дипломцима. Процењује се релевантност програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју.

Школа чини напоре да остане у вези са својим дипломцима, посебно због потребе оцене студијских програма који су они завршили, сазнања о њиховом запошљавању, послодавцима. Школа је од 2018. године предузела опсежне активности у циљу формирања мреже Алумни асоцијације ВШПЕП. У том смислу је започела да води Базу АЛУМНИ, у коју се уносе подаци о свршеним студентима као и донела Упутство о бази алумни ВШПЕП. Сви свршени студенти Школе непосредно по дипломирању попуњавају Алумни анкету, којом оцењују студијски програм који су завршили, и којом се испитује њихов став да постану члан мреже Асоцијацију алумни Школе.

Комуникација са свршеним студентима Школе до скоро је остваривана углавном преко референата задужених за свршене студенте телефонским путем, а у међувремену она је омогућена и преко Фејсбук странице Школе <http://www.facebook.com/pepbeograd> и Инстаграм странице <https://www.instagram.com/vs pep>.

Анализом сајта Школе Комисија је констатовала да на њему нема странице – алумни, па се ту види као простор за побољшање квалитета, односно предлог је да се на сајту Школе дода страница АЛУМНИ.

Процена релевантности студијских програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју у Школи се спроводи кроз оцене испуњености стандарда квалитета студијског програма, по елементима квалитета 10, 11, и 17.) а што се презентује у годишњим Извештајима о самовредновању и оцењивању квалитета Школе (2016, 2017, 2018, 2019, 2020).

Елемент квалитета - Могућност запошљавања студената након завршетка студија.

Минимални ниво квалитета елемента јесте запошљавање 40% свршених студената у року од 6 месеци по завршетку студија.

Комисија је прибавила мишљење од Националне службе за запошљавање за 2019. и 2020. годину и из њиховог Одговора, а како су нам и нагласили, могуће је видети податке за све свршене студенте свих школа збирно, док не раде статистичку обраду за појединачне високошколске установе. Из приложеног одговора и релативно доброг процента запошљавања студената Комисија је овај елемент квалитета оценила *квалитет задовољава уз могућност побољшања*.

Елемент квалитета - Мишљење послодаваца о запосленим свршеним студентима Школе. Минимални ниво квалитета елемента представља 60% позитивних мишљења.

Овај део елемента квалитета се оцењује на основу мишљења послодаваца (Образац 10. из Правилника). На основу увида Комисија је закључила следеће:

На прослеђене анкете (Образац 10) за прибављање мишљење послодаваца о запосленим свршеним студентима Школе, у погледу оцене њихових квалификација и компетенција Школа није наишла на очекивани одзив, тако да је овај елемент квалитета осто неоцењен. Комисија сматра да Школа мора да учини додатне напоре како би у наредном периоду са послодавцима успоставила чвршће везе ради оцена свршених студената Школе.

На инсистирање Комисије, у оквиру сачињавања годишњег Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Школе за 2019. и 2020. годину, менаџмент Школе је предузео значајне активности којима су прибављена мишљења послодаваца о запосленим свршеним студентима Школе, што је резултовало довољним бројем мишљења за формирање валидне оцене ([Прилог 4.2](#)).

Елемент квалитета - Просечно запошљавање свршених студената у периоду од годину дана по завршетку студија. Минимални ниво квалитета елемента је 60% - студената који се запошљавају у року од годину дана после завршетка студија.

За овај елемент квалитета Комисија је извела закључак који је аналоган закључку за оцену елемента квалитета 10., у претходном тексту.

4.3. Повратне информације од послодаваца, НСЗ и других организација о квалитету студијских програма

Школа у мери у којој је то могуће, прати и редовно се информира о исходима и стручности студената по завршетку студијских програма, о могућностима запослења и даљег школовања.

4.4. Учесће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма

У процесу обезбеђења квалитета студијских програма Статутом студентског парламента, а у складу са Статутом Школе, предвиђено је учешће студената представника Студентског парламента у раду Савета Школе, Наставног већа и Комисије за обезбеђење квалитета. Тиме је остварена могућност да студенти, преко представника утичу на процесе праћења, контроле и унапређења квалитета студијског програма и учествују у процесу разматрања питања и спровођења активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, и реформом студијских програма.

Сагласно одредбама Правилника Школа организује прикупљање мишљења:

- 1) актуелних студената и
- 2)) свршених студената

4.5. Осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа

Непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа спроводи се кроз могућност промене садржаја предмета на почетку школске године. Те промене су у складу са препорукама акредитационог тела.

4.6. Услови и поступци неопходни за завршавање студија и добијања дипломе

Услови и поступци који су неопходни за завршетак студија и добијање дипломе дефинисани су и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијског програма.

Анализа и процена стања

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) примењује Стандард 4: Квалитет студијског програма, а што се обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од одговарајућих организација из окружења, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 27 до 36, као и на основу урађених годишњих Извештаја о самовредновању (2016, 2017, 2018, 2019, 2020).

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 4 од тачке 4.1 до тачке 4.7, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 4.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 28.

Тачка 4.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 29.

Тачка 4.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 30.

Тачка 4.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 31.

Тачка 4.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 34, као и члан 36, тачке 6 и 7.

Тачка 4.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 36, тачка 10.

Тачка 4.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 32, став 1.

Тачка 4.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 32, став 2.

Школа је остварила циљеве и испунила захтеве постављене Стандардом 4. зато што:

- редовно и систематски евалуира квалитет и изнова одређује структуру и садржај студијског програма;
- има институционални оквир за одобравање, праћење и контролу студијског програма;
- прецизно су наведени образовни и професионални циљеви наставе и исход процеса учења;
- процес учења и усклађен са основним задацима и циљевима Школе;
- циљ студијског програма усклађен са исходима учења и доступан јавности;
- методе наставе су оријентисане ка исходима учења;
- постоји јасна и правилна усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода;
- редовно се врши праћење квалитета Школе путем анкетирања студената;
- укључује студенте у процес евалуације;
- осавременује студијске програме;
- добија повратне информације од стране послодаваца и Националне службе за запошљавање о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;
- стручност коју добијају студенти када заврше студије пружа им могућност запошљавања и даљег школовања;
- студенти су упознати са условима и поступцима за завршавање студија и добијање дипломе.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Школа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- *циљеве студијског програма и њихову усклађеност са исходима учења;*
- *методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења;*
- *систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења;*
- ***усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења;***
- *међусобну усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања;*
- *способност функционалне интеграције знања и вештина;*
- *поступке праћења квалитета студијских програма*
- ***повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;***
- *континуирано осавременување студијских програма;*
- *доступност информација о дипломском раду и стручној пракси;*
- *доступност информација о студијским програмима и исходима учења.*

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**S**trengths / Предности; **W**eaknesses / Слабости; **O**pportunities / Могућности; **T**hreats / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује SWOT анализа два одабрана елемента:

- (1) **Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења;**
- (2) **Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама.**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета прецизно дефинисано:</p> <p>(1) како се мери усаглашеност ЕСПБ опетеређење са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења (Образац 2); ++</p> <p>(2) које информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама су неопходне и како да се прикупе (Образац бр. 10) ++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) (2) Из претходног периода (2015,2016,2017, 2018,2019,2020) је евидентно да је прикупљање повратних информација о свршеним студентима и њиховим компетенцијама представља објективан проблем, јер се по завршетку студија, са студентима по правилу прекида веза, а чак и када та веза са појединима постоји, то још не значи да су њихови послодавци вољни да сарађују на плану њиховог оцењивања као и да јавно презентују оцене. +++</p>
<p>Opportunities (Могућности) (1) Постоји могућност организовања панел расправе на тему „Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења“, у којој би, у циљу преношења искустава, поред актуелних студената, наставника и сарадника Школе учешће узели и представници других високошколских установа са којима Школа има пословну сарадњу. ++</p> <p>(2) Постоји могућност да се постојећа комуникација свршени студент - Школа унапреди уз помоћ ИКТ, односно да се на сајту Школе постави страница алумни, која би имала намену да привуче свршене студенте да остану у даљој комуникацији са Школом и интензивирала активности Асоцијације алумни Школе. ++</p> <p>Постоји могућност да се до тражених података од послодаваца свршених студената Школе дође преко Уније послодаваца. У том смислу би менаџмент требало да направи уговор о пословно - техничкој сарадњи са наведеном асоцијацијом. ++</p>	<p>Threats (Опасности) (2) Досадашње искуство у вези прикупљања повратних информација о свршеним студентима указује да постоји реална опасност:</p> <ul style="list-style-type: none"> — да дође до прекида везе на релацији свршени студент – Школа, и то из више разлога. +++ — да се не добију тражени подаци од Националне службе за запошљавање, најчешће из чисто бирократских разлога. +++ — да послодавци по правилу нису заинтересовани да учествују у оцењивању свршених студената школе. +++

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе два одабраних елемената могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: (1) слабост и (1) опасност, као и у оквиру прилика (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Предлози за побољшање и планиране мере су:

1) Да менаџмент Школе размотри могућност организовања саветовања - панел расправе на

тему „Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења“, уз присуство наставног особља и студената Школе и других високошколских установа.

2) Да се на сајту Школе дода, односно отвори нова страница Алумни за свршене студенте Школе, као и да се задужи лице да сервисира и ажурира ту страницу.

3) Да менаџмент Школе размотри могућност потписивања меморандума и/или уговора о пословно-техничкој сарадњи са Националном службом за запошљавање и Унијом послодаваца како би се обезбедио поузданији начин за прибављање повратних информација о свршеним студентима Школе.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на бројуписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитете није на одговарајућем нивоу.

Опис стања

5.1. План и распоред наставе (активне и практичне)

Сагласно Правилнику о правилима студија план извођења наставе студија се изводи према плану извођења наставе који сагласно Статуту доноси Наставно веће.

План и распоред наставе (активне и практичне / предавања и вежбе) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

5.2. Интерактивност наставе, укљученост примера из праксе и подстицај студената

Настава је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

5.3. План рада доступан студентима

Школа је обезбедила да се на сваком предмету, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује: план реализације наставног процеса: радни календар, план одржавања наставе и план одржавања испита.

Радним календаром предвиђено је да ће се наставни процес реализовати у току школске године која траје од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године и подељена је у два семестра, летњи и зимски. Термини наставног процеса и активности доступни су у плану рада, на сајту Школа.

5.4. Систематско праћење спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцена квалитета наставе и предузимање корективних мера за његово унапређење

Квалитет извођења наставе редовно се прати кроз контролу спровођења планова рада на појединачним предметима и контролу квалитета облика и метода наставе, и уколико се у испуњењу наставног плана и програма у целини или на појединим предметима појаве проблеми предузимају се мере у циљу њиховог превазилажења.

Школа континуирано прати обезбеђеност квалитета делова наставног процеса на три начина, и то путем анкетања студената, самооцењивања наставног особља и праћења наведених делова наставног процеса од стране шефова катедри.

Школа упозорава наставнике који се не придржавају плана наставе као и плана рада и предузима корективне мере за побољшање истих.

5.5. Опис и анализа стања

Високошколска установа документује да садржај курикулума као и наставне методе за његову примену одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења.

Садржаји курикулума одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења у Школи, а што се документује следећим текстом.

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ (ОАС)

Студијски програм Пословна економија и предузетништво (180 ЕСПБ)

Основни циљеви студијског програма су:

- упознавање студената са теоријским знањима и практичним вештинама економске науке и предузетништва високе трансферне вредности,
- оспособљавање студената да се успешно носе са изазовом струке и професије у оквиру којих лидерство, информационе технологије, мултикултурализам и глобализација идеја имају доминантну улогу у пословном свету,
- овладавање студената специфичним теоријским и практичним знањима и вештинама у областима: пословне економије у ширем смислу, менаџмента у више области, пословне информатике, маркетинга, енглеског језика, пословног права, социологије и предузетништва, као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета,
- упознавање студената у наведеним областима са импутима практичне наставе и стручне праксе,
- овладавање теоријским и практичним наставним градивом за стицање савремених стручних знања неопходних за примену интегрисаних знања, метода и техника пословања у окружењу и глобалном свету бизниса,
- у складу са основним циљевима Школе.

Реализација наведених циљева остварује се адекватним **курикулумом** који чини: укупно студијских предмета (29); број испита које студент мора да положи (24); број обавезних студијских предмета (19); број изборних студијских предмета (5); број понуђених студијских предмета за сваки изборни предмет (2).

На **првој години студија** студенти изучавају 8 обавезних предмета (Макроекономија – 8 ЕСПБ, Пословна информатика – 7 ЕСПБ, Пословна економија - 8 ЕСПБ, Менаџмент – 7 ЕСПБ, Математика за економисте – 8, ЕСПБ, Монетарна економија - 8 ЕСПБ, Социологија – 7 ЕСПБ, Енглески језик 1 – 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **другој години студија** се изучава 8 предмета, од којих су 7 предмета обавезни (Менаџмент људских ресурса – 8 ЕСПБ, Финансијска тржишта - 8 ЕСПБ, Маркетинг - 7 ЕСПБ, Енглески језик 2 – 7 ЕСПБ, Пословно право - 8 ЕСПБ, Економска статистика – 7 ЕСПБ, Финансијско рачуноводство - 8 ЕСПБ), и 1 изборни предмет за које се студент одређује од два понуђена предмета (Менаџмент малих и средњих предузећа - 7 ЕСПБ, Менаџмент информациони системи - 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **трећој години студија** изучава се 8 предмета, од којих су 4 предмета обавезни (Банкарско пословање – 8 ЕСПБ, Предузетништво - 8 ЕСПБ, Фискална економија – 7 ЕСПБ, Основи финансијског менаџмента - 8 ЕСПБ), и 4 изборна предмета за које се студент одређује од осам понуђених предмета (Пословно планирање – 7 ЕСПБ, Управљање инвестицијама – 7 ЕСПБ, Управљање производњом и квалитетом – 7 ЕСПБ, Електронско пословање – 7 ЕСПБ, Међународна економија - 7 ЕСПБ, Еколошки менаџмент - 7 ЕСПБ, Пројектни рад из пословне економије и предузетништва – 8 ЕСПБ, Пројектни рад из финансијског менаџмента – 8 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На овај начин је обезбеђено стицање тражених компетенција, а такође и значајна флексибилност студијског програма којом се студенту пружа могућност да учествује у креирању сопственог образовања.

Студијски програм Финансије банкарство и осигурање (240 ЕСПБ)

Основни циљеви студијског програма су:

- упознавање студената са теоријским знањима и практичним вештинама економске науке нарочито у области пословне економије у ширем смислу и савремених финансија, банкарства и осигурања,
- овладавање студената основним теоријским и практичним знањима и вештинама у областима пословне економије, општег менаџмента, пословне информатике, предузетништва, маркетинга, енглеског језика,
- овладавање студената специфичним теоријским и практичним знањима и вештинама у областима финансија, банкарства и осигурања, као и других економских дисциплина у зависности од изборних предмета,
- упознавање студената у наведеним областима са импутима практичне наставе и стручне праксе,
- оспособљавање студената да се носе са изазовом професије и струке са посебним нагласком на лидерство, информационе технологије, мултикултурализам и глобализацију идеја што данас има значајну улогу у пословном свету,
- у складу са основним циљевима Школе.

Реализација наведених циљева остварује се адекватним **курикулумом** који чини: укупно студијских предмета (36); број испита које студент мора да положи (31); број обавезних студијских предмета (25); број изборних студијских предмета (6); број понуђених студијских предмета за сваки изборни предмет (2).

На **првој години студија** студенти изучавају 8 обавезних предмета (Макроекономија -8 ЕСПБ, Пословна информатика - 7ЕСПБ, Пословна економија - 8 ЕСПБ, Менаџмент - 7 ЕСПБ, Математика за економисте - 8, ЕСПБ, Монетарна економија - 8 ЕСПБ, Социологија – 7 ЕСПБ, Енглески језик 1 - 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **другој години студија** се изучава 8 предмета, од којих су 7 предмета обавезни (Менаџмент људских ресурса – 8 ЕСПБ, Финансијска тржишта - 8 ЕСПБ, Маркетинг – 7 ЕСПБ, Енглески језик 2 – 7 ЕСПБ, Пословно право – 8 ЕСПБ, Економска статистика – 7 ЕСПБ, Финансијско рачуноводство - 8 ЕСПБ), и 1 изборни предмет за које се студент одређује од два понуђена предмета (Менаџмент малих и средњих предузећа – 7 ЕСПБ, Менаџмент инфомациони системи - 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **трећој години студија** изучава се 8 предмета, од којих су 5 предмета обавезни (Банкарско пословање - 8 ЕСПБ, Предузетништво - 8 ЕСПБ, Фискална економија - 7 ЕСПБ, Осигурање – 8 ЕСПБ), и 3 изборна предмета за које се студент одређује од шест понуђених предмета (Пословно планирање – 7 ЕСПБ, Управљање инвестицијама – 7 ЕСПБ, Управљање фондовима – 7 ЕСПБ, Електронско пословање – 7 ЕСПБ, Међународна економија - 7 ЕСПБ, Еколошки менаџмент – 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **четвртој години студија** изучава се 6 предмета, од којих су 5 предмета обавезни (Управљање ризицима у осигурању - 8 ЕСПБ, Акционарство и хартије од вредности - 8 ЕСПБ, Корпоративне финансије - 7 ЕСПБ, Микроекономија – 8 ЕСПБ, Економија социјалног, пензионог и здравственог осигурања – 8 ЕСПБ), 1 изборни предмет за које се студент одређује од два понуђена предмета (Економија капитала и финансирање развоја – 7 ЕСПБ, Радно право – 7 ЕСПБ) и Завршног рада – 15 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На овај начин је обезбеђено стицање тражених компетенција, а такође и значајна флексибилност студијског програма којом се студенту пружа могућност да учествује у креирању сопственог образовања.

Студијски програм Право (240 ЕСПБ)

Основни циљеви студијског програма су:

- развијање способности за успешно извршавање правних послова и задатака у правосуђу, државним и невладиним институцијама, привредним и другим организацијама,
- разумевање и примена основних правних појмова и института, као и уочавање односа са другим гранама права,
- разумевање конкретне ситуације кроз анализу стања, синтезу прикупљених података, успешно предвиђање последица и доношење адекватних правних решења и одлука,
- овладавање методама и поступцима решавања правних проблема,
- развој критичког и самокритичког промишљања и усвајање објективног става у односу на било коју ситуацију која се у пракси среће,
- разумевање и примена научне и стручне методологије потребне ради стицања и примене знања, научних и стручних достигнућа из области права и сродних научних дисциплина,
- константно праћење измене одредби правних норми и примена актуелних законских норматива на сваку конкретну ситуацију,
- развијање вештина за самосталан и тимски рад,
- развијање свести за перманентним образовањем и образовање током целог живота,
- у складу са основним циљевима Школе.

Реализација наведених циљева остварује се адекватним **курикулумом** који чини: укупно студијских предмета (35); број испита које студент мора да положи (30); број обавезних студијских предмета (25); број изборних студијских предмета (10); број понуђених студијских предмета за сваки изборни предмет (2).

На **првој години студија** студенти изучавају 8 обавезних предмета (Римско право - 8 ЕСПБ, Увод у право – 7 ЕСПБ, Пословна информатика – 7 ЕСПБ, Пословна економија - 8 ЕСПБ, Уставно право - 8 ЕСПБ, Увод у грађанско право - 8, ЕСПБ, Социологија – 7 ЕСПБ, Енглески језик 1 - 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **другој години студија** студенти изучавају 7 обавезних предмета (Кривично право - 8 ЕСПБ, Стварно право – 8 ЕСПБ, Историја државе и права – 7 ЕСПБ, Енглески језик 2 - 7 ЕСПБ, Пословно право - 8 ЕСПБ, Наследно право - 7 ЕСПБ, Породично право - 8, ЕСПБ) и 1 изборни предмет за који се студент опредељује од два понуђена предмета (Арбитражно право – 7 ЕСПБ, Економска политика – 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **трећој години студија** изучава се 8 предмета, од којих су 5 предмета обавезни (Кривично процесно право - 8 ЕСПБ, Облигационо право - 8 ЕСПБ, Управно и прекршајно право - 7 ЕСПБ, Међународно јавно право – 8 ЕСПБ, Грађанско процесно право), и 3 изборна предмета за које се студент опредељује од шест понуђених предмета (Правна етика – 7 ЕСПБ, Менаџмент људских ресурса – 7 ЕСПБ, Право интелектуалне својине – 7 ЕСПБ, Предузетништво – 7 ЕСПБ, Нотарско право - 7 ЕСПБ, Буџетско право – 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **четвртој години студија** изучава се 6 предмета, од којих су 5 предмета обавезни (Међународно кривично право - 8 ЕСПБ, Право ЕУ - 7 ЕСПБ, Међународно приватно право - 8 ЕСПБ, Радно право – 7 ЕСПБ, Трговинско право), 1 изборни предмет за које се студент опредељује од два понуђена предмета (Писање правних аката – 7 ЕСПБ, Међународно трговинско право – 7 ЕСПБ) и Дипломског рада – 15 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На овај начин је обезбеђено стицање тражених компетенција, а такође и значајна флексибилност студијског програма којом се студенту пружа могућност да учествује у креирању сопственог образовања.

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ (МАС)

Студијски програм Пословна економија и предузетништво (120 ЕСПБ)

Основни циљеви студијског програма су:

- надградња стечених знања на основним академским студијама, која омогућава

иновативност и креативност, аналитичност и истраживачки приступ савременим практичним достигнућима у економији, финансијама, предузетништву и менаџменту,
— фокусирање перманентне иновације стечених знања у процесу концептуализације пословне, тржишне и кадровске трансформације земље у транзицији, какав је случај са нашом земљом, која тежи да се прикључи европским интеграцијама,
— овладавање садржајима из предузетничке и менаџерске економије, финансијског менаџмента и економије Европске уније,
— развијање смисла за пословно одлучивање и управљање у глобалном бизнису кроз законито пословање, поштовање људских права и еколошког кодекса,
— оспособљавање студената за аплицирање практичних знања и вештина у области оперативног и стратегијског менаџмента и маркетинга у окружењу глобалног бизниса који инкорпорира практичну наставу и стручну праксу, као и софистицирана знања дипломских академских студија у области менаџмента и маркетинга, електронског пословања и информационог технологија и финансијског, банкарског и берзанског менаџмента,
— овладавање стручних знања и квалификација за примену интегрисаних знања, метода и техника пословања у окружењу и глобалном бизнису у свету,
— у складу са основним циљевима Школе.

Реализација наведених циљева остварује се адекватним **курикулумом** који чини: укупно студијских предмета (18); број испита које студент мора да положи (14); број обавезних студијских предмета (11); број изборних студијских предмета (3); број понуђених студијских предмета за сваки изборни предмет (2).

На **првој години студија** студенти изучавају 7 обавезних предмета (Теорија и планирање привредног развоја – 7 ЕСПБ, Стратегије раста и развоја предузећа – 8 ЕСПБ, Управљање пројектима – 8 ЕСПБ, Право ЕУ - 7 ЕСПБ, Организациони дизајн – 8 ЕСПБ, Стратегијски маркетинг – 7 ЕСПБ, Финансијске институције - 8 ЕСПБ) и 1 изборни предмет за које се студент одређује од два понуђена предмета (Управљање иновацијама ЕУ - 7 ЕСПБ, Савремени привредни системи - 7 ЕСПБ), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На **другој години студија** студенти изучавају 3 обавезна предмета (Финансијско извештавање и менаџмент контроле - 8 ЕСПБ, Портфолио менаџмент - 8 ЕСПБ, Методологија научног истраживања - 15 ЕСПБ) и два изборна предмета за које се студент одређује од четири понуђена предмета (Пословне финансије – 7 ЕСПБ, Национална економија – 7 ЕСПБ, Корпоративно управљање – 7 ЕСПБ, Управљачко рачуноводство – 7 ЕСПБ) и Завршни рад – 15 ЕСПБ, са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

На овај начин је обезбеђено стицање тражених компетенција, а такође и значајна флексибилност студијског програма којом се студенту пружа могућност да учествује у креирању сопственог образовања.

Студијски програм Финансије банкарство и осигурање (60 ЕСПБ)

Основни циљеви студијског програма су:

- овладавање студената новим научним садржајима и методама за њихово стицање из финансија, банкарства и осигурања, кроз надоградњу стечених знања и способности студената са основних академских студија,
- развој иновативности, креативности, аналитичности и истраживачког приступа савременим практичним достигнућима студената у друштвеним наукама,
- развој способности студената за перманентне иновације стечених знања у складу са европским менаџментом образовања и глобалном економијом знања,
- оспособљавање студената за аплицирање практичних знања и вештина финансија, банкарства и осигурања као и осталих софистицираних знања неопходних за одлучивање на највишем нивоу менаџмента,
- оспособљавање студената за примену интегрисаних знања, метода и техника пословања у пословном окружењу и глобалном бизнису,
- овладавање студената способностима за моделовање и анализу комплексних система у

финансијама, банкарству и осигурању,

— оспособљавање студената за бављење научно-истраживачким и иновативним радом који им обезбеђује наставак студирања на специјалистичким и докторским студијама,

— у складу са основним циљевима Школе.

Реализација наведених циљева остварује се адекватним **курикулумом** који чини: укупно студијских предмета (8); број испита које студент мора да положи (6); број обавезних студијских предмета (4); број изборних студијских предмета (2); број понуђених студијских предмета за сваки изборни предмет (2).

На **првој години студија** студенти изучавају 7 обавезних предмета (Финансијско извештавање и менаџмент контроле – 8 ЕСПБ, Портфолио менаџмент – 8 ЕСПБ, Стратегијски менаџмент – 7 ЕСПБ) и 1 изборни предмет за који се студент одређује од два понуђена предмета (Ризици у банкарству - 7 ЕСПБ, Тарифе у осигурању - 7 ЕСП), са укупно 40 часова активне наставе недељно (20 предавања и 20 вежби), у укупном износу од 60 ЕСПБ.

Наставне методе за примену садржаји курикулума, одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења у Школи а што се документује следећим текстом.

Примењене **наставне методе** су детаљније описане у Стандарду 4, тачка 4, посебно:

— за студијске програме код којих се **настава изводи традиционално** (на конвенционалан начин),

— за студијске програме код којих се **настава изводи студијама на даљину**, па се овде неће детаљније презентовати.

На основу презентованог **може се констатовати** да је и код студијских програма, првог и другог нивоа студија, **успостављена конзистентност** између циљева, курикулума и метода, односно да курикулуми, као и примењене наставне методе за њихову примену, одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења.

1. *Установа анализира на примеру једног студијског програма да је пропорција различитих типова курсева (предавања, семинари, пракса, пројекти и др.) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, балансирана с обзиром на исходе учења.*

Школа **Анализу пропорција различитих типова курсева** коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, у погледу балансираности с обзиром на исходе учења, презентује на примеру Студијског програма мастер академских студија Пословна економија и предузетништво (120 ЕСПБ) у следећој табели.

Типови курсева (предавања, семинари, пракса, пројекти и др.)	Исходи учења
Савремени привредни системи - 7 ЕСП Стратегије раста и развоја предузећа – 8 ЕСПБ;	Обављају веома комплексне предузетничке задатаке у бизнису.
Теорија и планирање привредног развоја – 7 ЕСПБ; Организациони дизајн – 8 ЕСПБ; Управљање иновацијама ЕУ - 7 ЕСПБ, Портфолио менаџмент - 8 ЕСПБ Стратегијски маркетинг – 7 ЕСПБ;	Повезују и практично примењују теоријска знања из области: — развоја пословних могућности, — пословног планирања, — управљања организационим променама, — предузетничких финансија, — предузетничког маркетинга.
Корпоративно управљање - 7 ЕСПБ, Управљачко рачуноводство - 7 ЕСПБ Пословне финансије - 7 ЕСПБ Финансијске институције - 8 ЕСПБ Финансијско извештавање и менаџмент контроле - 8 ЕСПБ	Своја знања и вештине примењују у предузећима, без обзира на величину и привредну грану.
Национална економија - 7 ЕСПБ Право ЕУ - 7 ЕСПБ	Професионално се ангажују у бизнису и управљају предузећима у домаћем и међународном окружењу.

Управљање пројектима – 8 ЕСПБ;	Успешно руководе пословним подухватима и управљају тимом.
Методологија научног истраживања - 15 ЕСПБ.	Способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода. Напишу научно-истраживачки рад и презентују резултате свог рада.
Завршни рад - 15 ЕСПБ.	Наставе своје образовање на вишим нивоима студија.

2. Установа документује, у оквиру годишњег извештаја о раду тела одговорног за унутрашње осигурање квалитета, или на други начин, да подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске институције, као и стицање стручних компетенција.

Школа **подстиче стицање активних компетенција наставника** типичних за високошколске установе као и стицање стручних компетенција, на организовани начин, тако што што наставницима и сарадницима обезбеђује перманентну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима.

Школа континуирано спроводи образовање и усавршавање наставног особља (наставника и сарадника), и то кроз:

- организовање властите међународне научне конференције,
- публикавања властитог научног часописа *International Review*,
- финансијске подстицаје учешћа на другим научно-стручним скуповима и објављивања научно истраживачких радова (НИР),
- финансијску подршку наставном особљу даљем образовању.

Школа почев од 2012. године редовно сваке године у Београду организује међународну Конференцију “[Employment, Education And Entrepreneurship – EEE](#)”, односно „Запошљавање, образовање и предузетништво“, где се на активан начин наставном особљу пружа могућност стицања стручних компетенција.

Школа почев од 2012. године редовно два пута годишње публикује властити часопис [International Review](#) на енглеском језику, а од 2019. године национални часопис [Трендови у пословању](#) који се такође публикује два пута годишње на српском и енглеском језику, где се на активан начин наставном особљу пружа могућност стицања стручних компетенција.

Школа реализује значајан број финансијских подстицаја за учешће наставног особља на другим научно-стручним скуповима у земљи и иностранству као и публикавање различитих научно истраживачких радова, а што се може видети из [Прегледа НИР финансијског подстицаја](#) (котизација за учешће на научно – стручном скупу, у часопису, у монографији, и др.) за наставно особље Школе.

Школа реализује финансијску подршку наставном особљу у његовом даљем образовању, а што се може видети из [Прегледа финансијске подршке даљем образовању](#) (за докторске, мастер, основне академске студије, као за друге врсте дошколовавања) наставног особља Школе.

3. *Високошколска установа документује процедуру која обезбеђује доступност и реализацију плана рада на предметима, као и регуларност распореда наставе. Описују се усвојене процедуре и мере које установа доноси у случају неиспуњавања овог стандарда.*

Школа **доступност и реализацију плана рада на предметима** као и регуларност распореда наставе обезбеђује на организовани начин, **процедурама** које су дефинисане Правилником, члан. 42, тачке 2,4 и 5, и исте се сепаратно презентују у [Прилог 5.2](#).

Анализа и процена тренутне ситуације

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) примењује Стандард 5: Квалитет наставног процеса који се обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање

потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: Правилника), чланови 37. до 42.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 5 од тачке 5.1 до тачке 5.4, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 5.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 42, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставног процеса.

Тачка 5.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 42, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставног процеса.

Тачка 5.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 42, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставног процеса.

Тачка 5.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 42, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставног процеса.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру стандарда 5 методом SWOT анализе Школа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- компетентност наставника и сарадника;
- доступност информација о терминима и плановима реализације наставе;
- интерактивно учење студената у наставном процесу;
- доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе;
- **избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења;**
- систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења код студијског програма основних студија**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Метод наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења су прецизно дефинисане спецификацијама (описима) предмета за сваки студијски програм. +++ Метод наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења су стандардизоване у великом степену. ++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) Стандардизација метода наставе и учења у извесној мери спутава креативност наставника у избору оптималне методе наставе и учења. ++ Већина наставника и сарадника у оквиру држања наставе, у циљу презентовања наставних садржаја, примењује PowerPoint презентације уз помоћ видео пројектора. Овај начин држања наставе пружа многе погодности и за наставнике, односно сараднике и за студента, али има извесне слабости које се манифестују у следећем:</p>

	(1) презасићеност студената бројним видо слајдовима и монотонијом која после дужег времена њихове примене може да уследи, ++ (2) пасивизација студената, односно недовљна интерактивност у настави која из оваквог начина рада најчешће произилази. +++
Opportunities (Могућности) Освежавање наставе новим начином предавања, на пример дискусијама на задату тему. +	Threats (Опасности) Необјективност студената приликом анкетирања, као и попуњавање анкета од стране студената који нису редовно присуствовали настави. ++

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе два одабраних елемената могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: (1) слабост као и у оквиру прилика (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5:

Потребно је да сваки наставник, односно сарадник, у оквиру свог предмета, критички преиспита властити постојећи метод извођења наставе предавања, односно вежби посебно са становишта начина презентовања наставних садржаја. Критичко преиспитивање подразумева да менаџери предмета заједно са наставницима и сарадницима на истом предмету спроведу интерну евалуацију наставе са становишта метода рада кроз неку врсту интерне (само у оквиру тог предмета) анкете или разговоре са студентима на тему иновирања наставе новим начином предавања, односно вежби, на пример дискусијама на задату тему, панел дискусијама и сл. На основу спроведеног критичког происпитивања извести закључак о евентуалној потреби промене метода рада.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

*Опис, анализа и процена тренутне ситуације
с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања*

1. Високошколска установа анализира структуру и ресурсе за остваривање и организовање базичних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада и показује да постојеће структуре за реализацију и организовање научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима.

Школа је поседује организациону **структуру** која је неопходна за остваривање научно-истраживачког и стручног рада, као и значајне **људске ресурсе** за његово спровођење, посебно у пољу друштвених наука, у области развојних и примењених истраживања.

Што се тиче организационе **структуре**, Школа је формирала Истраживачко-развојни центар (ИРЦ), у настојању да своју организациону структуру прилагоди научно-истраживачком и стручном раду, у циљу бољег повезивања свих досадашњих научних активности као и подстицања нових, и како би се њима боље координисало и управљало са једног места, у оквиру кога се обједињују све релевантне истраживачке активности, које обухватају следеће области деловања:

- Издавање редовних и специјалних издања часописа International Review (IR),
- Издавање редовних издања часописа Трендови у пословању,
- Организовање међународне научне конференције (ЕЕЕ),
- Пројектне активности,
- Међународна научна сарадња,
- Издавање монографија и специјалних публикација,
- Успостављање домаће и међународне сарадње са факултетима и научним институцијама,
- Неформално образовање и обука и усавршавање привредних и других руководећих кадрова у области пословне економије, предузетништва, финансија и осигурања.

ИРЦ представља посебну организациону јединицу за научно-истраживачки рад, која има свог директора, Статут, и коју чине наставници, истраживачи, сарадници и остали запослени Школе, који по потреби имају ангажман у оквиру њега.

Школа је до сада укључујући и ИРЦ до сада публиковала значајан број [научних публикација](#).

Што се тиче **људских ресурса** неопходних за остваривање научно-истраживачког и стручног рада може се констатовати да Школа поседује значајан број наставника (укупно 51) са научним звањима, као и сарадника са научним и стручним звањима (укупно 32), а што узето заједно представља значајан научно-истраживачки потенцијал.

2. Установа треба да документује да је одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу је са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом.

Истраживачка стратегија и циљеви Школе ближе су формулисани кроз [План рада ИРЦ](#), од којих је примарни циљ „унапређивање научно-истраживачке делатности ПЕП-а кроз пружање подршке његовим истраживачима и сарадницима у реализацији различитих научних активности, а у складу са захтевима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, односно иностраних институција које се баве научно-истраживачком делатношћу и Стратегијом развоја ПЕП-а“, и у потпуности су:

— у складу са **стратешком оријентацијом Школе**, која је ближе формулисана кроз [Циљеве Школе](#), од којих се посебно могу издвојити следећи циљеви:

- ✓ преношење научних и стручних знања и вештина;
- ✓ развијање научних и стручних сазнања и унапређење стручне праксе у области пословне економије, менаџмента, финансија, маркетинга и права;

- ✓ иновирање, развој и примењивање нове образовне технологије у преношењу знања кроз процес образовања и научноистраживачког рада.
- у складу са **националном стратегијом**, која је ближе формулисана у оквиру документа Владе Републике Србије „[Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – Истраживања за иновације](#)“, из које се могу посебно апострофирати циљеви:
  - ✓ стварање нових знања, развој нових и унапређење постојећих технологија, решавање сложених друштвених и економских проблема и дефинисање привредне специјализације земље;
  - ✓ образовање висококвалитетног истраживачког кадра који ће бити у стању да својим знањем и научноистраживачким радом ствара нове вредности, осмисли и генерише економски и укупни друштвени развој.

3. Установа наводи листу пројеката које финансира Министарство образовање и за науку Министарство културе или које финансирају међународне организације а, чији су руководиоци наставници стално запослени на високошколској институцији.

У Школи се тренутно **не реализују пројекти** које финансира Министарство за образовање и науку будући да Школа по [Закону о научно истраживачкој делатности](#) (члан 30, тачка 3) не припада ни једној научноистраживачкој организацији која може бити акредитована за научно истраживачки рад (институти, факултети, универзитети и центри изузетних вредности), и стога не може да буде регистрована за научно-истраживачку делатност, а пошто је то услов конкурисања, Школа нема могућност да конкурише за реализацију пројеката које финансира Министарство за науку.

У Школи се тренутно **реализује међународни пројекат**: Combating Illegal Trade through Research Education and Awareness који финансира Philip Morris International.

Установа прилаже и листу пројеката који обезбеђују трансфер технологије релевантним индустријама и пословним заједницама као и непрофитним организацијама.

До сада реализовани пројекти Школе **нису били усмерени на обезбеђење трансфера технологије** индустријама, пословним заједницама као и непрофитним организацијама, те стога такву листу није ни сачињавала.

4. Установа наводи појединачно ангажовање наставника и сарадника у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство образовање и науку.

Наставници и сарадници Школе индивидуално тренутно **нису ангажовани** у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за науку.

5. Високошколска установа пружа доказе да је обезбеђена интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских и докторских студија.

Школа је је **обезбедила интегрисаност истраживачких метода** и резултата истраживања у наставне програме академских студија ([Правилником](#), члан 48, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада) на тај начин, што се знања, до којих долази и спровођењем научно истраживачких и професионалних активности, активно укључују у постојећи наставни процес кроз његово континуирано иновирање.

У том смислу Школа прибавља информације од наставника и сарадника којим се њихова знања, до којих су дошли у резултату научно истраживачких и професионалних активности Школе, укључују у наставни процес, у резултату чега је континуирано иновирање наставног садржаја већине предмета курикулума студијских програма.

6. Високошколска институција треба да документује да пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом. Документује се систем за финансијску подршку младим истраживачима из сопственог вишка прихода високошколске установе.

Школа је у циљу пружања **подршке наставницима и сарадницима** да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом и сама покренула публикување сопственог међународног часописа под називом International Review (IR).

Часопис [International Review](#) излази од 2012. године, два пута годишње у електронском издању (пдф формату) и у штампаној верзији, на енглеском језику.

Од 2014 године, часопис излази у суиздаваштву са италијанским издавачима из Болоње.

Структуру радова чине 50:50 радови аутора из земље и радови аутора из иностранства. Сви радови поред двоструке “следе” рецензије, пролазе и обавезну софтверску проверу на плагијате.

Часопис је индексиран у следећим базама и на платформама:

- Emerging Sources Citation Index (ESCI),
- ERIH PLUS,
- SCIndeks,
- Science Impact Factor (SIF),
- Google Scholar,
- Directory of Open Access Journals (DOAJ),
- The University of Saskatchewan Library,
- Scientific Indexing Services (SIS),
- Directory of Research Journals Indexing,
- WorldCat Database Search Engine,
- ROAD- Directory of Open Access scholarly Resources,
- ResearchBib (Research Bible).

Часопис се налази у процесу евакуације за улазак у базу SCOPUS и у друге сличне базе.

Часопис [Трендови у пословању](#) чији је издавач Школа од 2019. године, излази два пута годишње у електронском и штампаном издању, на српском и енглеском језику.

Часопис је од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја добио категорију M53 за 2020. годину. Часопис је реферисан у Српском цитатном индексу (SCIndeks)

(<http://scindeks.ceon.rs/issue.aspx?issue=12810>).

Часопис је индексиран у DOAJ (Directory of open access journals – Онлајн база података која индексира квалитетне рецензиране часописе који се издају у режиму отвореног приступа)

(<https://doaj.org/toc/2334-8356>).

На тај начин се наставницима и сарадницима Школе омогућно под повољнијим условима објављивања научно-стручних радова у међународном часопису.

Будући да се часописи финансирају из сопствених извора Школе, он је својеврсна потврда **система за финансијску подршку младим истраживачима** из сопственог вишка прихода установе, а што доказује и [Преглед реализованих финансијских подстицаја за реализацију научно истраживачких радова наставног особља Школе](#).

7. Установа потврђује примером да се за избор у звање наставника критеријуми који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.

У Школи се **доследно примењују критеријуми** који се односе на научноистраживачки и стручни рад, јер се за избор у звање наставника и сарадника обавља стриктно по [Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника](#), а који је у свему усклађен са препоруком Националног савета за високо образовање ([Минимални услови за избор у звања наставника на универзитету](#)). О свим изборима спроведеним по наведеном правилнику у секретаријату Школе постоји документација, која се на захтев Рецензентске комисије може дати на увид.

8. Установа документује да је избор и именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија обављено у складу са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.

Школа је према члан 43. [Закона о високом образовању](#) акредитована као Висока школа, која у складу тим према члану 47. истог закона може да остварује основне академске студије, мастер академске студије и специјалистичке академске студије. Из наведеног је евидентно да Школа нема право да изводи докторске студије, па стога **избор и именовање наставника и ментора** на студијским програмима докторских студија за Школу није релевантно.

9. Установа анализира и упоређује своје критеријуме који дефинишу избор наставника и избор ментора на докторским студијама са условима других високошколских установа из одговарајућег научног поља.

Образложење дато за тачку 8. важи и за ову тачку, па стога **анализирање и упоређивање критеријума** који дефинишу избор наставника и избор ментора на докторским студијама за Школу није релевантно.

10. Високошколска установа треба да наведе доказе о интензивној међународној сарадњи.

Школа је од свог оснивања препозната је као поуздан партнер и због тога је све време успостављала **међународну сарадњу**, пре свега високошколским установама у свету. Из наведених разлога Школа је и донела [Стратегију међународне сарадње](#).

Међународну сарадњу Школа успоставља кроз међународну конференцију “[Employment, Education And Entrepreneurship – EEE](#)” („Запошљавање, образовање и предузетништво“), коју традиционално организује сваке године, као и кроз бројне друге на којима се јавља било у улози координатора, или да само учествује у раду. На тај начин Школа је успела да успостави сарадњу са високошколским установама готово на свим светским континентима, да исту потврди низом Уговора о пословно техничкој сарадњи. У том смислу Школа до сада има више потписаних [Уговора о пословно техничкој сарадњи](#) са високошколским установама у земљи и иностранству.

Процена стања

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) примењује Стандард 6. Квалитет научноистраживачког и стручног рада, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: [Правилника](#)), чланови 43. до 48, посебно члан 48, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 6 од тачке 6.1 до тачке 6.7, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 6.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Тачка 6.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 48, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научноистраживачког и стручног рада.

Анализа слабости и перманентност научног истраживања и међународне сарадње; праћење и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Школа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- усаглашеност образовног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада;
- **оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника;**
- усаглашеност садржаја научноистраживачког уметничког и стручног рада са стратешким опредељењем земље и европским циљевима;
- активно укључивање резултата истраживања у наставни процес;
- подстицање наставника и сарадника на публикавање резултата истраживања;
- издавачку делатност;
- брига о научноистраживачком подмлатку.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника.**

<p>Strengths (Снаге) Системски приступ за Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника дефинисан Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета кроз: — члан 48. тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета научно истраживачког и стручног рада, — члан 55. тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника. +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) Пракса је показала да код сваког прикупљање информација од стране наставног особља (наставника и сарадника), а нарочито када се ради о достави информација: — Преглед објављених резултата НИР (Образац НИР), — Извештај о НИР наставника и сарадника за претходну годину (Образац 6), — Самооцењивање испуњености услова за (ре)избор у исто или више звање (Образац СПИУИЗ), не постоји једнак одзив наставног особља како у погледу времена одзива, тако и самог одзива. Највећи број наставног особља наведене обавезе извршава у предвиђеном року, један мањи број њих по правилу тражене информације доставља са закашњењем, али увек има и оних који се уопште не одазову захтеву, па се онда са њима води накнадна преписака (у смислу потсећања на обавезу, постављање новог рока, и тд.) што омета нормалан ток одвијања пословних процеса и додатно непотребно троши време и ангазоване људске ресурса. +++</p>
<p>Opportunities (Могућности) Постоји могућност да се питање непрофесионалног понашања једног броја наставног особља на бољи начин уреди Правилником о раду. ++</p>	<p>Threats (Опасности) - Школа нема законску могућност да се акредитује за научно-истраживачку делатност што онемогућава учешће у наставника и сарадника на научно-</p>

	<p>истраживачким пројектима код надлежног Министарства, што неповољно утиче на развој научно-истраживачког рада наставника и Школе +++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Услед економске кризе недовољна сарадња научних радника са приватни, јавним сектором и индустријом +++ - Недовољан број националних пројеката у којима би учествовале високе школе академских студија у приватном власништву ++ - Недоступност буџетских средстава за финансирање научно-истраживачког рада наставника и сарадника на високообразовним установама у приватном власништву++++ - Могуће промене у захтевима ресорног Министарства у погледу повећања критеријума за изборе у звања наставника и сарадника +++ - Недовољна сарадња са привредним субјектима у домену имплементације резултата научно-истраживачког и стручног рада наставника и сарадника у пројекте са привредом++
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 6

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе два одабраних елемената могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидентирано постоји укупно: (1) слабост, као и (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлог за побољшање и планиране мере је *размотрити могућност да се Правилник о раду, у делу који се односи на наставнике и сараднике, а тиче се њиховог благовременог испуњавања и неиспуњавања обавеза надогради награђивањем, односно санкционисањем за правовремену доставу менаџменту потребних информација у вези са НИР од стране наставног особља.*

Показатељи и прилози за стандард 6:

[Табела 6.1.](#) Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

[Табела 6.2.](#) Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

[Табела 6.3.](#) Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

[Табела 6.4.](#) Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

[Табела 6.5.](#) Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

[Табела 6.6.](#) Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

[Табела 6.7.](#) Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

[Прилог 6.1.](#) Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

[Прилог 6.2.](#) Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

[Прилог 6.3.](#) Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Опис, анализа и процена стандарда

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) квалитет наставника и сарадника обезбеђује њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој и провером квалитета њиховог рада у настави.

Школа примењује Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: [Правилника](#)), чланови 49. до 55.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 6 од тачке 6.1 до тачке 6.7, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 6.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Тачка 6.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Тачка 6.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Тачка 6.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Тачка 6.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Тачка 6.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Тачка 6.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 55, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета наставника и сарадника.

Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска институција показује да је осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар.

Школа је осигурала да на свим предметима акредитованих студијских програма **наставу обавља квалификован и компетентан наставни кадар**, а што се може видети из [Прегледа компетентности наставника](#), из кога је евидентно да за сваки предмет за који је наставник ангажован да држи наставу поседује најмање 5 референци.

Установа врши редовну евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. Редовно се врши праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра. Установа прилаже документацију која подржава ове захтеве.

Школа је у складу са Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета ВШПЕП (у даљем тексту: [Претходни правилник](#)), који је важио до доношења актуелног [Правилника](#), на основу чланова 58. до 62. и члан 63. тачке 1, 2, 3 и 4, **редовно спроводила праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра**. У даљем тексту презентују се резултати самовредновања на основу годишњих [Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Школе](#) за 2017, 2018, 2019, 2020. годину Стандарда 7 - Квалитет наставника и сарадника, елементи квалитета за тачке 1, 2, 3.

Елемент квалитета 1. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања. Минимални ниво квалитета елемената стриктно поштовање одредби закона и Статута о избору наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа, као и доступност стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета током годишњих самовредновања оцењивала на основу:

- увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике, доступности и видљивости на сајту Школе [CV наставника](#), [асистената и сарадника у настави](#),
- поштовања одредби закона и Статута при избору наставника и сарадника у звања и при заснивању радног односа,
- доступност стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора, као и
- испуњеност критеријума (минимално 5 референтних радова) за избор наставника у звање предавача, варедног и редовног професора, наставника страног језика

на основу чега је у све три године оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности*

Елемент квалитета 2. Школа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава поступака и услова путем којих оцењује научно стручну и педагошку активност наставника и сарадника, а који су прописани одредбама члана 65. става 8. Закона о високом образовању и чланова 75. и 76. Статута Школе. Минимални ниво квалитета елемената је позитивна оцена о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета током годишњих самовредновања оцењивала на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике на основу којих је констатовала да су сви наставници и сарадници испуњавали минимални ниво квалитета, у погледу оцене о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника, па је у генерално оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности*.

Елемент квалитета 3. Школа систематски прати, оцењује и подстиче научно-стручну и педагошку активност наставника и сарадника. Подстицај научно-стручне и педагошке активности наставника и сарадника спроводи се кроз планску стимулацију засновану на признањима и наградама, а посебно кроз избор у виша наставничка и сарадничка звања. Минимални ниво квалитета елемента представља позитивна оцена научно-стручног и педагошког рада, као и задовољење критеријума за избор у виша наставничка и сарадничка звања.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета током годишњих самовредновања оцењивала на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике, и констатовала да су током конкурсисања сви изабрани наставници и сарадници испунили минимални ниво квалитета, и то како у погледу оцене о научно-стручном, тако и у погледу педагошког рада, као и да су они наставници и сарадници, који су задовољавали критеријуме за избор у виша наставничка звања, по правилу и били бирани у њих. На основу тих констатација овај елемент квалитета генерално оценила: *квалитет задовољава у потпуности*.

Установа документује да поседује програм развоја кадра, и да је обезбедила одговарајућа средства за те сврхе. Професионални развој кадра постиже се организовањем семинара по типу „едукација едукатора“. Установа документује да има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Школа има и спроводи **Програм развоја кадра**, у оквиру кога се пажња поклања дугорочном обезбеђењу предуслова и прилика за обезбеђење наставног кадра, посебно из реда студената које Школа образује, као и њихове потоње континуиране едукације.

Програм развоја кадра обухвата:

- План обезбеђења кадрова,

- План развоја кадрова и
- План развоја хуманих ресурса.

План обезбеђења кадрова

Обухвата идентификовање потреба кадрова и начин њиховог обезбеђења, а реализује се непосредно пред крај школске године (при чему се узима у обзир и време потребно за расписивања конкурса, избора у звање и засновање радног однос) прави се План ангажовања наставника и сарадника за наредну школску годину и том приликом се сагледавају реалне потребе у кадровима.

Анализира се расположив кадар за наредну школску годину, и при том се узима у обзир одлазак наставника у пензију по основу година стажа или старости, одлазак наставника на друге високошколске установе, могућност ангажовања наставника са друге високошколске установе, сагледавају се потребне сагласности наставника за рад на другим високошколским установама, промене процента ангажовања наставника који имају разломљени радни однос и др.

Путем Електронског формулара квантитативно се проверава испуњеност услова по Стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма у погледу оптерећења наставника и сарадника ангажовањем у Школи, односно на другим високошколским установама.

На основу евидентиране потребе за наставницима, односно сарадницима из одређене уже научне области, благовремено се расписује конкурс.

Као доказ могу да послуже годишњи [Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе](#) за 2017, 2018, 2019, 2020. годину Стандарда 7 - Квалитет наставника и сарадника, елемент квалитета за тачку 4.

Елемент квалитета 4. Школа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка као и различите врсте усавршавања. Ову политику доноси Веће на предлог директора на период од 5 година. Квалитетна селекција младих кадрова спроводи се пажљивим избором на основу јавног конкурса, праћењем и провером њиховог научно-стручног и педагошког рада. Напредак младих кадрова условљен је квалитетом научно-стручног и педагошког рада, као и квалитетом стручног усавршавања кроз разне облике усавршавања (јавна излагања радова на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству, као и објављена теоријска или уџбеничка дела у земљи и иностранству (књиге и стручна периодика). Минимални ниво квалитета представља позитивна оцена о научно-стручном и педагошком раду младих кадрова.

Комисија је током годишњих сачињавања извештаја оцењивала допринос научно-стручном и педагошком раду младих кадрова на бази разговора са директором. Током сваког оцењивања је наглашавана велика пажња која се посвећује селекцији кадрова Школе из реда [студената које образује и укључује у наставу](#), и кроз ангажовање [студената демонстратора](#), на основу чега је оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности*.

План развоја кадрова

Обухвата идентификовање потреба за едукацијом кадрова, а реализује се по правилу на почетку Школске године. Фокус је на младим и новопримљеним кадровима за које се организује едукација (семинар) на принципу „едукација едукатора“ коју држе старији и искусни наставници на различите теме, као што су стандарди квалитета у високом образовању, пословни систем (организација и нормативна акта) у Школи, вредновање и израда научних радова радова, и др. Потврда за наведено је евидентна из [Прегледа одржаних едукација наставника](#).

Поред наведеног, планом се идентификује у којим ужим научним областима постоје потребе за даљим образовањем кадрова, на основу којих се одређује додела подстицаја за усмереним усавршавањем кадрова (кроз редовно дошколовање на докторским студијама или кроз друге видове образовања).

План развоја хуманих ресурса

Обухвата идентификовање потреба Школе у вези развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђење предуслова и прилика за

континуирану едукацију, а што је евидентно из [планова обуке запослених](#) за Интегрисани менаџмент систем (ИМС).

Подржава се комуникација између академског особља и релевантних професионалних удружења.

Школа подржава комуникацију између наставног особља (наставника и сарадника) Школе **и релевантних професионалних удружења**. У том смислу поједини наставници Школе имају активно ангажовање у релевантним удружењима, а што је евидентно из [Прегледа ангажовања наставника Школе у релевантним професионалним удружењима](#).

Процеси именовања и избора у звања транспарентно су регулисани и документовани. Установа документује да има дефинисане критеријуме за избор наставног кадра.

Процеси именовања и избора у звања наставника и сарадника у Школи транспарентно су регулисани и документовани.

Поступак за избор наставника и сарадника у звања спроводе Комисије за избор у звање, Наставно веће, директор Школе.

Потребу за избором наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа утврђује директор, који расписује конкурс у складу са *Законом* и *Статутом*.

У складу са [Правилником о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника](#) директор образује Комисије за избор у звање чији је задатак, да:

— на основу анализе документације и научно истраживачких резултата (НИР) кандидата утврде да ли пријављени кандидати по конкурсу испуњавају услове за избор у звања наставника и сарадника,

— припреме реферате и сажетке реферата о пријављеним кандидатима,

— у извештају рангирају пријављене кандидате по обавезним и изборним условима.

По правилу, Комисије за избор у звање у рефератима предлажу за избор у звање и заснивање радног односа прво рангираног кандидата.

Наставно веће на основу реферата Комисија за избор у звање врши избор наставника и сарадника у звања.

Надлежни за периодичне провере и усавршавања наведених активности, у смислу унапређења или усклађивања поступка и услова у складу са изменама законске регулативе, у Школи су секретар и директор Школе.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- *јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника;*
- *усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање;*
- *систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;*
- ***дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка;***
- *обезбеђење перманентне едукације и усавршавања;*
- *повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди;*
- *вредновање педагошких способности;*
- *вредновање истраживачких способности;*
- *уважавање мишљена студената о педагошком раду наставника и сарадника.*

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**S**trengths / Предности; **W**eaknesses / Слабости; **O**pportunities / Могућности; **T**hreats / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка**

<p>Strengths (Снаге) У Школи постоји солидна базе студената, односно довољан број успешних студената из које је могуће селектовати будући наставнички и истраживачки подмладак ++ У оквиру уписаних студената има веома успешних студената, односно студената са великим просеком, +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) - Приметна флукуација наставника са квалитетним научно-истраживачкоим референцама и искуством што директно утиче на квалитет НИР-а на нивоу установе. +++ - Ограничена финансијска средства за перманентно педагошко и научно усавршавање +++ - Већа оријентација наставног особља на публикувању радова, него на квалитет наставе ++ - Неусаглашеност објављених коауторских научних радова и области избора у звања и предмета на којима су наставници распоређени (код једног броја наставника)++</p>
<p>Opportunities (Могућности) Могућност постизања споразума са селектованим свршеним студентима Школе на: — ОАС у погледу наставка њиховог даљег школовања на студијским програмима МАС Школе ради њиховог укључивања у наставу као сарадника у настави, — МАС у погледу наставка њиховог даљег школовања на докторским студијама на универзитетима који имају сродне студијске програме са програмима Школе, ради њиховог укључивања у наставу као асистената +++</p>	<p>Threats (Опасности) Постоји опасност да најуспешнији студенти (у погледу просечне оцене током студија, ОАС или МАС) Школе, а који испуњавају критеријуме за избор у звање сарадника и њихово ангажовање у наставним активностима Школе на пословима сарадника (асистента или сарадника у настави), имају друге планове или амбиције +++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 7

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе два одабраних елемената могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: (1) могућност и (1) опасност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

У циљу постпешања дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, посебно студената мастер студија, предузети адекватне мере које би се састојале у томе да се уведе редовна пракса да се непосредно пред

крај школске године обави разговор са студентима мастер студија, који имају висок просек, и да им се том приликом предоче могућности и услови евентуалног њиховог ангажовања у настави.

Показатељи и прилози за стандард7:

[Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Прилог 7.1.](#) Правилник о избору наставника и сарадника

[Прилог 7.2.](#) Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Опис тренутне ситуације, анализа и процена стања

У Високој школи за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школи) квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Школа примењује Стандард 8. Квалитет студената, а што је евидентно из Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета (у даљем тексту: Правилника), чланови 56 до 62.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 8 од тачке 8.1 до тачке 8.11, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 8.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.8 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.9 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 9, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.10 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 10, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Тачка 8.11 је испуњена у оквиру Правилника, члан 62, тачка 11, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета студената.

Високошколска установа описује примењивање опште институционалне стратегије с обзиром на процедуре пријема и признавања образовања, и приказује да поштује једнакост и равноправност студената по свим основама.

Школа је у претходном разматраном периоду примењивала општу институционалну стратегију с **обзиром на процедуре пријема и признавања образовања**. У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим [Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Школе](#) за 2017, 2018, 2019, 2020. годину тог елементa квалитета по Стандарду 8. Квалитет студената квалитета, Тачка 2, на основу тада важећег Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета ВШПЕП (у даљем тексту: Претходни правилник).

Елемент квалитета 2. При селекцији студената за упис, Школа вреднује резултате постигнуте у средњем образовању и резултате постигнуте на тесту општег знања и

информисаности, у складу са Законом, Статутом и Правилником о студијама. Школа врши селекцију кандидата приликом уписа на студије, настојећи да обезбеди да студије упишу кандидати који су постигли најбоље резултате у средњем образовању и на тесту. Минимални ниво квалитета елемента се састоји у благовременом и прецизном објављивању услова за упис, критеријума и мерила за сачињавање редоследа кандидата – ранг листе, минималних захтева за успех из средњег образовања и на тесту општег знања и информисаности и других елемената који се објављују у конкурс за упис и на сајту Школе.

Комисија је овај елемент квалитета вредновала на основу увида:

- у дефинисане поступке уписа
    - на студије првог степена ([Правилник о упису студената на студије првог степена](#), односно од 2021.год. [Правилник о правилима студија](#)),
    - на студије другог степена ([Правилник о мастер академским студијама](#), Поглавље 2. Услови и начин уписа, односно од 2021.год. [Правилник о правилима студија](#))
  - у [Конкурсе за упис на студије](#),
  - у [Ранг листе примљених и уписаних студената](#),
  - у пријемне испите кандидата за упис на бази случајног узорка,
- на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Школа је у претходном разматраном периоду **поштовала равноправност студената по свим основама**. У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим [Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Школе](#) за 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. годину тог елемента квалитета по Стандарду 8. Квалитет студената квалитета, Тачка 3, на основу Претходног правилника). **Елемент квалитета 3.** Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) је загарантована, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Ова загарантованост једнакости и равноправности студената утврђена је одредбом члана 8. став 1. Закона о високом образовању. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у потпуном поштовању, односно спровођењу у пракси једнакости и равноправности студената по свим основама (оцена најмање 4,50 из табеле бр.1).

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на наставнике и сараднике:

— *Поштује и у пракси спроводи једнакост и равноправност студената по свим основама.* Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су преиказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена студената	Примедба
2015/2016	4,89	
2016/2017	4,67	
2017/2018	4,63	
2018/2019	4,55	
2019/2020	4,31	
за период	4,61	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена по наведеном питању 4,61 налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Високошколска установа показује да су процедуре за пријем и оцењивање студената јасно дефинисане, јавно објављене и да се непрестано и доследно примењују у читавој институцији.

Процедуре за пријем студената у Школи су:

- за ОАС дефинисане [Правилником о упису студената на студије првог степена](#) (односно од 2021.год. [Правилник о правилима студија](#)),
- за МАС дефинисане [Правилником о мастер академским студијама](#) (Поглавље 2. Услови и начин уписа, односно од 2021.год. [Правилник о правилима студија](#)),
- јавно објављене у [Конкурсу за упис на студије](#),
- на сајту Школе,

и исте се доследно спроводе што потврђују и [резултати са пријемног испита](#).

Процедуре оцењивања у Школи су јасно дефинисане [Правилником о испитима](#), односно од 2021.год. [Правилник о правилима студија](#)), односно спецификацијама предмета које су јавно објављене за све студијске програме на сајту Школе (линковане су у оквиру курикулума сваког од студијских програма) и доследно се спроводе, а што могу да потврде резултати са сваког од испита.

Високошколска институција посебно документује и описује да су методе оцењивања тако конципиране да на одговарајући начин процењују исходе учења.

Примењене **методе оцењивања** за све студијске програме су тако конципиране да се на основу њих процењују делови исхода учења по предметима, а на основу стандардизованих елемената вредновања предиспитних и испитних обавеза студента, и то:

Основне академске студије:

Елеменат вредновања	Вредновање
Активност и присуство настави	20 поена
Колоквијум I	15 поена
Колоквијум II	15 поена
Укупно предиспитне обавезе	50 поена
Испит	50 поена
Свега	100 поена

Мастер академске студије:

Елеменат вредновања	Вредновање
Активност и присуство настави	10 поена
Колоквијум I	15 поена
Колоквијум II	15 поена
Укупно предиспитне обавезе	40 поена
Испит	60 поена
Свега	100 поена

Установа документује да су са пропозицијама оцењивања сви упознати на јасан и недвосмислен начин, као и да постоје механизми за процену и контролу процедура оцењивања.

Наставници на својим предметима на уводном часу на почетку семестра упознају студенте **са пропозицијама оцењивања**, односно о критеријумима, правилима и процедурама оцењивања, а што је уграђено у [Упутство за оперативно поступање наставника на првом настави са студентима](#).

Механизам за процену и контролу процедура оцењивања уграђен је у поступак и начин оцењивања елемента стандарда квалитета 5.

Елемент квалитета 5. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура, које су детаљно презентоване у следећим актима и документима: Статуту, Правилнику о студијама и Студијским програмима. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу и вредновању посете и активног учешћа студената у настави, вредновању свих предиспитних обавеза, вредновању знања показаног на испиту и интеграцији свих поена из наведених вредновања, у коначну оцену о савладаности предмета.

Комисија је овај елемент квалитета у претходном периоду у годишњим [Извештајима о самовредновањима и оцењивањима квалитета Школе](#) вредновала на следеће начине:

на основу разговора са помоћником директора за наставу и директором који су потврдили да су се наставници придржавали критеријума правила и процедура оцењивања студената, на основу чега је оценила да ниво квалитета задовољава у потпуности.

за 2017, 2018, 2019 и 2020 годину на основу на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на актуелне студенте:

— *Критеријуми за проверу знања су унапред одређени и јасни. (О2).*

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцена по наведеном питању, које су приказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена студената	Примедба
2015/2016	-	Није била квантитативна већ описна оцена квалитета
2016/2017	4,60	
2017/2018	4,59	
2018/2019	4,63	
2019/2020	4,36	
за период	4,54	

На основу спроведене анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Инфраструктура за студенте (простор за рекреацију, клуб, студентска служба, библиотека, консултације и др.) испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

Комисија је констатовала да [Инфраструктура за студенте](#) испуњава услове по Стандарду, односно захтеве који важе за високошколске установе.

Документује се да је учешће студената у процени услова и организације студијских програма увек је обезбеђено.

Школа је **активно учешће студената у процени услова и организације студијских програма** обезбедила [Правилником](#), члан 36, кроз тачке 3,4,6,7,9, у којима се оцењивање квалитета обавља путем анкета актуелних и свршених студената Школе.

Високошколска установа показује да се студентске процене квалитета студијских програма раде систематично да се резултати процене користе у повећању квалитета наставе.

Из годишњих [Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе](#) (2016, 2017, 2018, 2019, 2020) евидентно је да се **студентске процене квалитета студијских програма раде систематично**, и то

директно, од стране свршених студената:

- за сваку школску годину,
- за оба нивоа студија (ОАС, МАС),
- за сваки студијски програм,

индиректно кроз оцену предмета, од стране актуелних студената:

- за сваку школску годину,
- за оба нивоа студија (ОАС, МАС),
- за сваки студијски програм,
- за сваки семестар,
- за сваку годину студија,
- за сваки предмет из курикулума,
- за наставнике и сараднике,

као и да се резултати процене користе у повећању квалитета наставе.

У циљу потврде систематичног студентског оцењивања квалитета студијских програма, по оба наведена основа, могу да послуже оцењивања квалитета по Тачки 16, Стандард 4. Квалитет студијских програма, као оцењивања квалитета и по Тачки 4, Стандард 5. Квалитет наставног процеса, која се се презентује у даљем тексту.

директно, од стране свршених студената

Стандард 4. Квалитет студијских програма

Елемент квалитета 16. Просечна оцена студијског програма путем анкете од стране свршених студената. Минимални ниво квалитета елемента: Оцена студената изнад 3,0.

У годишњим [Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе](#) (2017, 2018, 2019, 2020) Комисија је овај елемент квалитета оцењивала путем анкета свршених студената Школе о оцени студијских програма на питање:

– *Укупна оцена студијског програма.*

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцена по наведеном питању, које су приказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена свршених студената	Примедба
2015/2016	4,75	
2016/2017	4,56	
2017/2018	4,53	
2018/2019	4,30	
2019/2020	4,35	
за период	4,50	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу од 4,5 до 5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

индиректно кроз оцену предмета, од стране актуелних студената

Студентска процене квалитета студијских програма се врши кроз Стандард 5. Квалитет наставног процеса, Тачка 4.

Елемент квалитета 4. Настава подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Минимални ниво квалитета елемента утврђује се анкетирањем - оцењивањем студената (најмања оцена 1,50 из табеле бр.1).

У годишњим [Извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе](#) (2016, 2017, 2018, 2019, 2020) Комисија је овај елемент квалитета оцењивала путем анкета актуелних студената Школе на основу оцена појединих студијских предмета по свим годинама и семестрима студија на питање које се односи на наставу:

— *Студијски предмет је унапредио моју способност промишљања.*

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су преиказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена актуелних студената	Примедба
2015/2016	-	
2016/2017	4,31	
2017/2018	4,58	
2018/2019	4,56	
2019/2020	4,37	
за период	4,46	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Односи наставник/студент обезбеђују постизање образовних циљева.

Односи наставник/студент **результат су сталог преиспитивања**, у оквиру Начина и поступака за обезбеђење квалитета студената у складу са Правилником, члан 62. тачке 1 до 11, чиме се недвосмислено обезбеђује постизање образовних циљева.

Описују се усвојене процедуре и мере које установа доноси у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама као и у случају уочених неправилности у оцењивању.

Школа има усвојене **процедуре и мере које примењује у случају сувише ниске пролазности по предметима**, програмима, годинама студија. Наведене процедуре и мере су саставни део Начина и поступака за обезбеђење квалитета студената Правилник, члан 62, тачке 9 и 10, којима се систематично прати пролазност студената на испитима и остварење пројектоване дистрибуције оцена за три узастопна испитна рока у години. У наставку текста се документује примена наведених процедура и мера.

Елемент квалитета 9. Школа систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду. Минимални ниво квалитета елемента: Правилна дистрибуција оцена на предметима у сваком студијском програму, која се периодично контролише и усклађује са пројектованом дистрибуцијом оцена.

Комисија је овај елемент квалитета оцењивала на основу годишњих [Извештаја о просечној оцени и пролазности студената на испитима](#) (2017, 2018, 2019, 2020), рубрика *Просечна оцена* у извештајима, које је сачињавала студентска служба на основу базе података СТУДЕНТИ. Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње оцене на свим студијским програмима, које су преиказане у следећој табели.

Школска година	Просечна оцена на свим студијским програмима	Примедба
2015/2016	7,34	
2016/2017	7,40	
2017/2018	7,45	
2018/2019	7,33	
2019/2020	7,38	
за период	7,38	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да је средња оцена 7,38 мања од пројектоване (7,5) на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања*.

Елемент квалитета 10. Школа систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, студијским програмима, годинама студија и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Минимални ниво квалитета елемента: Остваривање пројектоване пролазности (најмање 80%) студената, која се континуирано прати, а периодично се предузимају корективне мере ради усклађивања постигнуте са пројектованом пролазношћу.

Комисија је овај елемент квалитета оцењивала на основу годишњих [Извештаја о просечној оцени и пролазности студената на испитима](#), (2016, 2017, 2018, 2019, 2020), рубрика *Položilo ispit (% studenata)* у Извештајима, које је сачињавала студентска служба на основу базе података СТУДЕНТИ.

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности пролазности студената на ОАС и МАС, које су преиказане у следећој табели.

Школска година	Просечна пролазност студената на испитима по свим предметима (%)	Примедба
2015/2016	93,68	
2016/2017	94,43	
2017/2018	94,99	

2018/2019	93,90	
2019/2020	94,51	
за период	94,30	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена пролазности 94,30 већа од пројектоване (80%) на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- процедура пријема студената,
- једнакост и равноправност студената укључујући и студенте са посебним потребама,
- **рад на планирању и развоју каријере студената,**
- доступност информација о студијама,
- доступност процедура и критеријума оцењивања,
- анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, корективне мере,
- усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма,
- објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања,
- праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере,
- **студентско организовање и учешће у одлучивању.**

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** два одабрана елемента:

- (1) **Студентско организовање и учешће у одлучивању,**
- (2) **Рад на планирању и развоју каријере студената.**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) (1)</p> <p>Постоји Статут Студентског праламента.+ Спроводи се редовно организовање студената и формирање Студентског парламента у сваке друге године у априлу месецу. ++ Обавља се редовно информисање чланова студентског парламента од стране менаџмента. ++ Представници студената су укључени у органе Школе. +++</p> <p>(2)</p> <p>Постоје знања у Школи за каријерно вођење. +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) (1)</p> <p>Периодичност избора чланова Студентског парламента који се спроводи сваке друге године у априлу месецу доводи до персоналних промена чланова, чиме се прекида континуитет у раду стаудената, а што проузрокује да ново укључени чланови Студентског парламента треба тек да се упознају са својим обавезама и дужностима. ++ Недовољна обавештеност студената о својим правима и обавезама. ++</p> <p>(2)</p> <p>Непостојање система за организовано каријерно вођење студената у Школи. +++</p>

Opportunities (Могућности)	Threats (Опасности)
<p>(1)</p> <p>Могућност ангажовања представника Школе из реда наставног особља и Савета у циљу информисања студената о њиховој улози у одлучивању у оквиру органа Школе. ++</p> <p>Могућност ангажовања представника студената у Студентској конференцији академија и високих школа Србије (СКАВШС). +++</p>	<p>(1)</p> <p>Постоји опасност од тога да укључење студената у органе Школе постане више формално.+</p>
<p>(2)</p> <p>Могућност да се за каријерно вођење у Школи нормативно уреди. ++</p> <p>Могућност ангажовања представника Школе из реда наставног особља у циљу изградње будућег центра за каријерно вођење у Школи. ++</p>	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Предлози за побољшање и планиране мере

- 1) *Предузети активности да се Студентски прламент Школе активно прикључи Студентској конференцији академија и високих школа Србије (СКАВШС).*
- 2) *Урадити системску анализу о потреби и могућностима формирања Центра за каријерно вођење у Школи.*

Показатељи и прилози за стандард 8

[Табела 8.1.](#) Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

[Табела 8.2.](#) Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

[Табела 8.3.](#) Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Прилог 8.1.](#) Правилник о процедури пријема студената

[Прилог 8.2.](#) Правилник о оцењивању (од 2021.год. [Правилник о правилима студија](#))

[Прилог 8.3.](#) Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања (Извод из Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета Школе)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката

Високошколска установа анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке.

Остваривање елемената стандарда квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса континуирано се прати и контролише, у циљу повећања нивоа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Опис тренутне ситуације, анализа и процена стања

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) примењује Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, тако што доноси и спроводи одговарајућа акта, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 63 до 69.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 9 од тачке 9.1 до тачке 9.11, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 9.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.8 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.9 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 9, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Тачка 9.10 је испуњена у оквиру Правилника, члан 69, тачка 10, табела Начини и поступци за обезбеђење уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса.

Високошколска установа анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. Посебно анализира документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Школа редовно анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. У том смислу Школа у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета Школе (Правилником), и [Правилником о уџбеницима](#) посебно анализира документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Високошколска установа документује да обавља редовну периодичну евалуацију квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса. У случају потребних унапређења овог стандарда, институција прилаже план акција како би одговорила на постављене захтеве.

Школа је у претходном разматраном периоду обављала **редовну периодичну евалуацију квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса.**

У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим [Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Школе](#) за 2017, и 2018, 2019, 2020. годину тих елемената квалитета на основу тада важећег Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета ВШПЕП (у даљем тексту: [Претходни правилник](#)). Наведена евалуација је спроведена по основу два стандарда, Стандарда 9 и Стандарда 4, а што се презентује у даљем тексту.

Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса по Стандарду 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, Члан 75, тачке 1,2,3,4,5.

Елемент квалитета 1. Школа на време и у потребном броју обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу, као и одговарајућа учила, неопходна за наставу и савлађивање градива из сваког предмета, који су унапред познати и објављени. Минимални ниво квалитета елемента се састоји у обезбеђености уџбеника, друге литературе и одговарајућих учила за наставу из сваког предмета, пре почетка семестра, о чему се доноси оцена о обезбеђености уџбеника, друге литературе и учила.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на наставнике и сараднике:

— *Осигурана је сва потребна опрема за наставу.*

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су преиказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена студената	Примедба
2015/2016	4,29	
2016/2017	4,21	
2017/2018	4,10	
2018/2019	4,23	
2019/2020	4,20	
за период	4,20	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена 4,20 налази у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Елемент квалитета 2. У складу са Правилником о уџбеницима, Школа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у примени Правилника о уџбеницима, и предузимању корективних мера за усклађивање квалитета уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима. Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу анализе два поделемента квалитета:

1. Увида у постојање Правилника о уџбеницима ([Прилог 9.1](#)) као констатације и да је Школа по њему поступала, и

2. Мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на питање које се односи на наставнике и сараднике:

— *Литература за овај студијски предмет је добро усклађена са тематиком.*

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су преиказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена студената	Примедба
2015/2016	4,12	
2016/2017	4,44	
2017/2018	4,38	
2018/2019	4,32	
2019/2020	4,13	
за период	4,28	

Уважавајући поделементат 1., а на основу анализе резултата поделементат 2., Комисија је констатовала да се општа средња оцена 4,28 налази у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања*.

Елемент квалитета 3. Школа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у обезбеђености најмање 1000 библиотечких јединица из области студијских програма и опреме за рад библиотеке.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу два поделементат квалитета:

1. Чињенице да је овај елемент квалитета задовољен акредитацијом (реакредитацијом) високошколске установе и њених високошколских јединица изван седишта и студијских програма,

2. Увида у број и врсте библиотечких јединица (БЈ) у библиотеци Школе у седишту, односно библиотекама у високошколским јединицама (ВЈ) без својства правног лица у Лозници, Чачку и Јагодини ([Табела 9.1](#)),

на основу чега је оценила ниво испуњености овог елемента квалитета: *квалитет задовољава у потпуности*.

Елемент квалитета 4. Школа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Ова структура и обим се усклађују са природом и садржајем предмета и другим захтевима студијских програма, наставе у целини, као и научно-стручног рада. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу, оцењивању и унапређивању библиотечког фонда у складу са развојем квалитета наставе и студијских програма.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу увида у фонд књига у библиотеци, односно рубрику година издавања, на основу које је евидентно да је библиотечки фонд континуирано занављан свих година постојања Школе, укључујући и разматрани период (2016, 2017, 2018, 2019, 2020), на основу чега је Комисија оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности*.

Елемент квалитета 5. Школа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у благовременом обезбеђивању поуздане и по броју и по количини довољне информатичке и комуникационе опреме.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу увида у укупно тренутно стање расположивости информатичких ресурса Школе, ([Табела 9.2](#)). Констатовано је да Школа располаже свим неопходним информатичким ресурсима, који задовољавају у погледу поузданости, по броју и по количини, као и да располаже са довољно информатичке и комуникационе опреме, на основу чега је Комисија оценила ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности*

Периодична евалуација квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса Претходни правилник по Стандарду 4, Стандард квалитета студијских програма, Члан 44, тачка 8.

Елемент квалитета 8. Процент покривености предмета одговарајућом литературом. Минимални ниво квалитета елемента: 80% покривености предмета одговарајућом литературом.

Комисија је оцену овог елемента квалитета формирала на основу увида у [Преглед проценатуналне покривености обавезних предмета одговарајућом литературом](#), на основу које се сачињена сумарна процентуална покривеност студијских програма приказана у следећој табели.

Ниво студија	Студијски програма	Књига предметног наставника	Књига другог аутора	Укупно
ОАС	Пословна економија и предузетништво (180 ЕСПБ)	94.45%	5.55%	100%
	Финансије, банкарство и осигурање (240 ЕСПБ)	95.83%	4.17%	100%
	Право (240 ЕСПБ)	33.31%	66.69%	100%
МАС	Пословна економија и предузетништво (120 ЕСПБ)	87.30%	12.70%	100%
	Финансије, банкарство и осигурање (60 ЕСПБ)	83.40%	16.60%	100%
Сви студијски програми		79%	21%	100%

Из табеле је евидентно да је релативну високу покривеност обавезних предмета оборио студијски програм Право који је од скора акредитован. На основу сумарне процентуалне покривености предмета одговарајућом литературом која за све предмете износи 79%, Комисија је констатовала да је ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета већи од тражених 80%, односно: *квалитет задовољава уз могућност побољшања*.

Високошколска институција описује библиотечки фонд и одговарајућу опремљеност у области информатичких технологија које доприносе квалитету наставе.

Библиотечки фонд Школе је бројан и разноврстан, а велики део њега је резултат властите издавачке делатности Школе, која од свог оснивања има интензивну издавачку делатност и у великом степену обезбеђује покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом.

Настава из сваког предмета је систематизована у одговарајуће комплете књига, сагласно години студија. Школа обезбеђује Комплет књига за све студенте одговарајуће године студија и дистрибуира студентима на почетку сваког семестра (школске године). Садржај комплета књига за сваку годину студија утврђује се на почетку школске године на седници Наставног већа.

Списак доступне помоћне литературе, из сваког предмета студенти добијају на уводном предавању, на почетку семестра од предметног наставника и иста стоји на располагању студентима у библиотеци Школе.

Школа од **информатичких технологија** располаже свом неопходном информатичком опремом неопходном за одржавање наставног процеса и научноистраживачког и стручног рада ([Табела 11.2](#)).

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему,
- покривеност предмета уџбеницима и училима,
- структуру и обим библиотечног фонда,

- постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа),
- број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама,
- адекватност услова за рад (простор, радно време).

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности.

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Постоји Правилник о уџбеницима + Постоји људски ресурси у Школи са богатим издавачким искуством +++ Развијена издавачка делатност +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) У поступању по Правилнику о уџбеницима учествују следећи субјекти, са припадајућим активностима:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Катедра, која која одређује аутора / коауторе, разматра извештаје о рецензији и доноси предлог одлуке о прихватању уџбеника. — Аутор /коаутори уџбеника, који пише текст уџбеника. — Наставно веће, које одређује рецензенте. — Рецензенти, који врше контролу квалитета текста. — Комисија за обезбеђење квалитета, која између осталог спроводи и оцењивање квалитета уџбеника од стране студената у процесу самовредновања. — Студенти, који врше оцењивање квалитета уџбеника у процесу самовредновања. — Комисија за издавачку делатност, која разматра извештаје о рецензији и доноси одлуку о прихватању уџбеника. — Лектор, који раде лектуру текста рукописа, — Шеф катедре, — Помоћник директора за наставу, — Помоћник директора ИКТ, — Школа, која доставља рецензентима материјале, као и врши периодично анкетирање студената. <p>У питању је велики броја субјеката, али правилником није јасно прецизирана њихова координација, односно ко је надлежан за њихово складно функционисање.</p>

	<p>Правилником о уџбеницима није дефинисан састав Комисије за издавачку делатност.</p> <p>Примедбе на Образац рецензије – Рецензентски лист:</p> <p>— у делу Мишљење о делу, недостаје општа (сумарно) мишљење о делу.</p> <p>— у делу Категоризација дела, треба брисати текст „врста научног или стручног дела – монографија, докторска теза, истраживачки резултати“ +++</p>
<p>Opportunities (Могућности)</p> <p>Позитивна искуства у издавачкој делатности наставника који су радили на другим високошколским установама.+++</p>	<p>Threats (Опасности)</p> <p>Собзиром на велики број актера у процесу издавања уџбеника постоји опасност од превеликог администрирања и успоравања процеса. ++</p>

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе. Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8:

Предлози за побољшање и планиране мере

Ревизија Правилника о уџбеницима како би се отклонили његови кључни недостаци у погледу:

- прецизирања координације субјеката за њихово складно функционисање.
- дефинисања састава Комисије за издавачку делатност.
- примедби на Образац рецензије – Рецензентски лист.

Показатељи и прилози за стандард 9

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса.

[Прилог 9.1](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке, се обезбеђује, контролом овлашћених лица у управи, планским радом и реализацијом планираних активности органа управе и јединица за ненаставну подршку, уз непрекидно праћење и контролу њиховог рада.

Опис стања, анализа и процена тренутне ситуације

Квалитет управљања Високом школом за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школом) и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада..

Школа примењује Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 70 до 75.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 10 од тачке 10.1 до тачке 10.8, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 10.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 6, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.7 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 7, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Тачка 10.8 је испуњена у оквиру Правилника, члан 75, тачка 8, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке.

Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа анализира општа акта којим су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, Студентског парламента и стручних служби.

Органи Школе су орган управљања, орган пословођења, стручни органи и Студентски парламент.

Основне надлежности, поступак и начин рада орган управљања, органа пословођења, Студентског парламента и стручних служби дефинисане су [Статутом](#), и то:

органа управљања, чланови 39 до 43,

органа пословођења, чланови 44 до 53,
 стручних органа, чланови 54 до 59,
 Студентског парламента, чланови 60 до 62.

Основне надлежности, поступак и начин рада стручних служби дефинисане су [Правилником о организацији и систематизацији послова](#).

Поред наведених општих аката Школа је донела и сва **пратећа** нормативна акта неопходна за нормално функционисање Школе, а што је евидентно из [Прегледа нормативних аката Школе](#).

Приказује се и разматра структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка.

Структура организационих јединица Школе је представљена у [Прилогу 10.1](#) из које је евидентно да се ненаставна подршка остварује у следећим организационим јединицама (ОЈ) Школе, и то: Служба за кадровске и опште послове, СЕКТОР ЗА НАСТАВУ, Послови библиотеке и послови Издавачке делатности, СЕКТОР ЗА ФИНАНСИЈЕ, Служба за финансије и рачуноводство, СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ, Служба за развој, СЕКТОР ЗА ИКТ И МАРКЕТИНГ, Служба за односе с јавношћу, СЕКТОР ЗА ПОДРШКУ НАСТАВИ, Студентска служба, ВЈ изван седишта (Чачак, Јагодина, Лозница).

Делатност стручних служби кроз које се остварује **ненаставна подршка** је детаљно описана у [Правилнику о организацији и систематизацији послова](#), а у скраћеном обиму се може сагледати из послова ненаставне подршке, приказане у следећој табели:

Сектор	Служба	Послови ненаставне подршке
-	Кадровски и општи послови	Правни послови
		Кадровски и општи послови
НАСТАВА	-	Библиотекар
		Књижничар
		Преламач текста
ФИНАНСИЈЕ	Финансије и рачуноводство	Рачуновођа
		Благајник
		Финансијски техничар у студентском програму
РАЗВОЈ	Развој	Стратегија развоја школе
		Развој нових студијских програма
		Развој високошколских јединица изван седишта
ИКТ И МАРКЕТИНГ	-	Пројектовање информационих система
		Рачунари, рачунарске мреже остала ИКТ опрема
		Софтвер и базе података
		Набавка потребних материјала и опреме
		Послови аутсорса
	Односи с јавношћу	Традиционални маркетинг
		Дигитални маркетинг
ПОДРШКА НАСТАВИ	Студентска служба	Виши референт за студентска питања
		Референт за студентска питања
	Техничка служба	Возач
		Домар
		Спремачица
		Магационер
	ВЈ изван седишта	Виши референт за студентска питања
		Референт за студентска питања
		Библиотекар
Послови информационог система		

Високошколска установа документује да обавља редовну периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и да по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Школа је у претходно разматраном периоду спроводила **периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби**. У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Школе за 2016, 2017, 2018, 2019 и 2020. годину по Стандарду 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет наставне подршке, члан 81 тачке 2, 3, 6 и 7, на основу тада важећег Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета ВШПЕП (у даљем тексту: Претходни правилник). **Елемент квалитета 2.** Структура, организационих јединица и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији радних места, у складу са Законом.

Минимални ниво квалитета елемента састоји се у периодичном ревидирању структуре организационих јединица и њиховог делокруга рада, као и контрола и оцена њиховог рада, који се заснивају на упоређивању стварног стања са обавезама утврђеним Статутом, Правилником о организацији и систематизацији радних места, Правилником о раду, као и другим општим актима Школе.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу мишљења наставног и ненаставног особља путем анкета по обрасцима ([Образац 13](#) и [Образац 14](#)) на питање:

Укупна оцена Школе.

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су приказане у следећој табели.

Школска година	наставног особља	ненаставног особља	Средња оцена	Примедба
2015/2016	4,18	4,26	4,22	
2016/2017	4,18	4,24	4,21	
2017/2018	4,14	4,21	4,18	
2018/2019	4,12	4,04	4,08	
2019/2020	4,03	3,95	3,99	
за период	4,13	4,14	4,14	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Елемент квалитета 3. Школа систематски прати и оцењује организацију и управљање Школом и предузима мере за њихово унапређење.

Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу - контроли и оцени организације и управљања у Школи.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала, такође на основу мишљења наставног и ненаставног особља путем анкета по обрасцима ([Образац 13](#) и [Образац 14](#)) на следеће питање:

Организација рада у Школи је добра?

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су приказане у следећој табели.

Школска година	наставног особља	ненаставног особља	Средња оцена	Примедба
2015/2016				
2016/2017	3,72	4,29	4,01	
2017/2018	3,64	4,20	3,92	
2018/2019	3,82	3,79	3,81	
2019/2020	3,74	3,86	3,80	

за период	3,80	4,31	3,89	
------------------	-------------	-------------	-------------	--

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Елемент квалитета 6. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Минимални ниво квалитета елемента састоји се у праћењу и периодичном оцењивању рада и деловања управљачког и ненаставног особља од стране наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења, при чему је минимална оцена квалитета 3,00.

Комисија је овај елемент квалитета оценила након спроведених анкета наставног и ненаставног особља по обрасцима ([Образац 13](#) и [Образац 14](#)) на питање:

Структура организационих јединица и њихов делокруг рада је добро постављен

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су приказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена наставног и ненаставног особља	Примедба
2015/2016	4,77	
2016/2017	4,21	
2017/2018	4,15	
2018/2019	3,46	
2019/2020	3,52	
за период	4,02	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Елемент квалитета 7. Школа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са Стандардом 7 за акредитацију Школе као установе.

Минимални ниво квалитета елемента састоји су у континуираном праћењу и оцени да ли број и квалитет ненаставног особља задовољавају стандард 7 за акредитацију Школе као установе.

Комисија је овај елемент квалитета оценила након спроведених анкета наставног особља по обрасцу ([Образац 14](#)) на питање:

Број ненаставног особља је задовољавајући.

Након спроведених анкета, прикупљених података и статистичке обраде и добијене су средње вредности оцене наведеног питања, које су приказане у следећој табели.

Школска година	Средња оцена наставног особља	Примедба
2015/2016	4,45	
2016/2017	4,17	
2017/2018	4,12	
2018/2019	3,71	
2019/2020	3,11	
за период	3,91	

На основу анализе резултата Комисија је констатовала да се средња оцена налази у интервалу од 3 до 4,5 на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда овог елемента квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа;

дефинисаност организационе структуре;

праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење;

праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;

дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;

доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања;

перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths / Предности; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Могућности; Threats / Опасности.**

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Праћење и оцењивање квалитета управљања устаномом, уз мере за унапређење**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге) Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом Школе. +++ Организациона структура дефинисана Правилником о организацији и систематизацији послова и Статутом Школе. +++ Квалитет управљања Школом се континуирано прати и оцењује од стране студената и запослених (наставног и ненаставног особља), путем анкета. +++	Weaknesses (Слабости) Недовољна информисаност о раду Савета од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Школе ++ Недовољна информисаност о раду директора, а посебно његових помоћника од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Школом ++
Opportunities (Могућности) Постоји могућност бољег информисања студената преко Студентског парламента о раду Савета и директора Школе, као и о раду његових помоћника ++	Threats (Опасности) Бојазан од формалног присуства студената у органима Школе +

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8

Предлог за побољшање и планиране мере:

Иницирати детаљнијег упознавања студената Школе о значају квалитета управљања устаномом, а кроз интензивирање рада органа Студентског парламента.

Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.1.](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Опис тренутне ситуације

У Високој школи за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школи) квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Школа примењује Стандард 11. Квалитет простора и опреме, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 76 до 81.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 10 од тачке 10.1 до тачке 10.8, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 11.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 81, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 81, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 81, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 81, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Тачка 11.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 81, тачка 5, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета простора и опреме.

Опис, анализа и процена тренутне ситуације

с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа показује да поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Школа **обезбеђује потребан простор** за извођење студијских програма у седишту установе у Београду и у високошколским јединицама (ВЈ) изван седишта без својства правног лица у Чачку, Јагодини и Лозници.

У даљем тексту презентује се прорачун потребних простора за извођење студијских програма Школе у седишту у Београду и високошколским јединицама (ВЈ) изван седишта у Чачку, Јагодини и Лозници, њихово упоређивање са расположивим просторима и њиховим структурама.

У оквиру наведених простора, наводи се и расположива техничка опрема, неопходна за реализацију студијских програма.

Простор и опрема у седишту установе у Београду

Прорачун потребног простора за извођење студијских програма Школе у седишту у

Београду приказан је у наредној табели.

Ниво студија	Назив студијског програма	Научно поље	Време трајања програма (година)	Број студентата за упис у прву годину	Укупно студената на студијском програму	Потребан простор за рад по сменама м ² (7) = 2 * (6)
1	2	3	4	5	6	7
ОАС	Пословна економија и	ДХ	3	100	300	600

	предузетништво, 180 ЕСПБ					
ОАС	Финансије банкарство и осигурање, 240 ЕСПБ	ДХ	4	200	800	1600
ОАС	Право, 240 ЕСПБ	ДХ	4	30	120	240
МАС	Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ	ДХ	2	100	200	400
МАС	Финансије, банкарство и осигурање, 60 ЕСПБ	ДХ	1	200	200	400
Укупно					1620	3040
Напомена: 1. ОАС – Основне академске студије, 2. МАС – Мастер академске студије, 3. ДХ - Друштвено-хуманистичке науке, 4. Студијски програми: Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ, студије на даљину, ОАС, и Пословна економија и предузетништво, 120 ЕСПБ, студије на даљину, на српском и енглеском језику, МАС, нису узете у обзир приликом израчунавања потребне површине.						

Школа је у седишту установе у Београду обезбедила *просторе*, које користи по основу уговора о закупу, у два објекта, и то у:

- Објекат 1, у улици Војводе Влаховића 35а, Београд, од 20143,98 м²
- Објекат 2, у улици Митрополита Петра 8, Београд, у згради Културни центар „Владо Дивљан“ од 1628,72 м².

Укупно расположив простор у објектима 1 и 2 за рад Школе у две смене износи **3672,7 м²**. Из презентованог је евидентно да је расположив простор Школе за извођење наставе у седишту установе у Београду, за рад у две смене (3672,7 м²) **већи** од потребног простора за оба студијска програма (3040 м²).

Расположив простор омогућава извођење наставе (предавања, вежбе, консултације) и обављање пратећих активности (библиотека, читаоница, студентски парламент, администрација и управљање).

Структура расположивог простора је следећа:

- површина амфитеатара, учионица, лабораторија, укључујући и друге просторије за извођење наставе износи 3.083,40 м²,
- површина библиотечног простора и читаонице износи 38,9 м²,
- површина радног простора за наставнике и сараднике, као и ненаставно особље износи 650,36 м².

Школа је обезбедила потребну техничку *опрему* за извођење наставе, рада студентске службе, библиотеке, научно-истраживачког рада и интернет конекције, и то: 94 компјутерске радне станице, 25 лап топ рачунара, 30 видео пројектора, 16 пројекционих платна, 1 графоскопа. На основу презентованог, евидентно је да величина, доступност и квалитет простора и опреме Школе, у седишту у Београду, одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Простор и опрема у високошколским јединицама (ВЈ) изван седишта установе

Прорачун потребног простора за извођење студијских програма Школе у високошколским јединицама изван седишта приказан је у наредној табели.

Прорачун потребног простора за извођење студијских програма Школе у ВЈ						
Ниво студија	Назив студијског програма	Научно поље	Време трајања програма (година)	Број студената за упис у прву годину	Укупно студената на студијском програму	Потребан простор за рад у једној смени м ² (7) = 4 * (6)
1	2	3	4	5	6	7
ОАС	Студијски програм Пословна економија и предузетништво, 180 ЕСПБ	ДХ	3	30	90	360
Укупно					90	360
Напомена:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. ОАС – Основне академске студије, 2. ДХ - Друштвено-хуманистичке науке, 3. Потребан простор за све три ВЈ изван седишта (Чачак, Јагодина и Лозница) је исти јер је исти и број студената за упис у прву годину 						

Школа у ВЈ изван седишта у Чачку располаже *простором* за извођење наставе, и то:

- објектима са 492 м² простора за извођење наставе у једној смени,
- амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе од 361 м²,
- библиотечки простор и читаоницу од 15 м²,
- радни простор за наставнике и сараднике од 10 м²,
- места у амфитеатрима, учионицама и лабораторијама за 339 студената за рад у једној смени, што је далеко више од укупног планираног броја студената за упис (90 студената на све три године студија),
- за обављање административних послова 22 м²
- за рад студентског прламента 15 м².

ВЈ изван седишта у Чачку користи простор од 492 м² у два објекта, и то:

- Објекат 1, у улици Пиварска 85, од укупно 312 м², у сопственом власништву у као и
- Објекат 2, у улици Војводе Степе 44, Чачак, од укупно 180 м² по основу уговора о закупу.

ВЈ изван седишта у Чачку је обезбедила потребну техничку *опрему* за савремено извођење наставе и то: 6 видео пројектора, 2 графоскопа, као и потребан број рачунара (21 у рачунарској лабораторији, 3 у библиотеци, 3 у студентској служби, као и 3 лап топа за наставу).

Из презентованог је евидентно да је расположив простор за извођење наставе Школе у ВЈ изван седишта у Чачку, за рад у једној смени (492 м²) **већи** од потребног простора за извођење једној студијског програма (360 м²), као и да поседује опрему у обиму **већем** од минимално потребне.

Школа у ВЈ изван седишта у Јагодини располаже *простором* за извођење наставе, и то:

- објектима са 770 м² простора за извођење наставе у једној смени,
- амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе од 542 м²,
- библиотечки простор и читаоницу од 30 м²
- радни простор за наставнике и сараднике од 48 м²
- места у амфитеатрима, учионицама и лабораторијама за 390 студената за рад у једној смени, што је далеко више од укупног планираног броја студената за упис (90 студената на све три године студија)
- за обављање административних послова 44 м²
- за рад студентског прламента 30 м².

ВЈ изван седишта у Јагодина користи простор од 770 м² по основу уговора о закупу, и то:

- Објекат 1, у улици Кнеза Милоша бб, Јагодина, од укупно 700 м², и
- Објекат 2, у улици Гине Пајевић 8/3, Јагодина, од укупно 70 м².

Школа у ВЈ изван седишта у Јагодина је обезбедила потребну техничку *опрему* за савремено извођење наставе и то: 6 видео пројектора, 2 графоскопа, као и потребан број рачунара (20 у рачунарској лабораторији, 3 у библиотеци, 3 у студентској служби, као и 3 лап топа за наставу).

Из презентованог је евидентно да је расположив простор за извођење наставе Школе у ВЈ изван седишта у Јагодина, за рад у једној смени (770 м²) **већи** од потребног простора за извођење једној студијског програма (360 м²) као и да поседује опрему у обиму **већем** од минимално потребне.

Школа у ВЈ изван седишта у Лозници располаже изнајмљеним *простором* за извођење наставе, и то:

- објектима са 390 м² простора за извођење наставе у једној смени,
- амфитеатре, учионице, лабораторије, односно друге просторије за извођење наставе од 360 м²,
- библиотечки простор и читаоницу од 30 м²
- радни простор за наставнике и сараднике од 20 м²
- места у амфитеатрима, учионицама и лабораторијама за 250 студената за рад у једној смени, што је далеко више од укупног планираног броја студената за упис (90 студената на све три године студија).

ВЈ изван седишта у Лозници користи простор по основу уговора о закупу, и то:

- Објекат 1, у улици Милоша Поцерца бб, Лозница, од 330 м², и
- Објекат 2, у улици Трг Јована Цвијића 4, од 60 70 м².

Школа у ВЈ изван седишта у Лозници је обезбедила потребну техничку *опрему* за савремено извођење наставе и то: 6 видео пројектора, 2 графоскопа, као и потребан број рачунара (30 у рачунарској лабораторији, 3 у библиотеци, 3 у студентској служби, као и 3 лап топа за наставу). Из презентованог је евидентно да је расположив простор за извођење наставе Школе у ВЈ изван седишта у Лозници, за рад у једној смени (390 м²) **већи** од потребног простора за извођење једној студијског програма (360 м²), као и да поседује опрему у обиму **већем** од минимално потребне.

На основу презентованог за ВЈ изван седишта, евидентно је да величина, доступност и квалитет њиховог простора и опреме у Чачку, Јагодина и Лозници, **одговарају стандардима** који важе за ВЈ изван седишта високошколске установе.

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- *усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената,*
- *адекватност техничке лабораторијске и остале опреме,*
- *усклађеност капацитета опреме са бројем студената,*
- *рачунарске учионице.*

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Предности; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Могућности; Threats / Опасности.

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената.**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Школа поседује примерене просторне капацитете у складу са стандардима и бројем студената. +++ Школа поседује рачунарске учioniце којима се студентима омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра. ++ Школа поседује рачунарску и другу техничку опрему која запосленима омогућава несметан рад и приступ информацијама у електронском облику. ++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) Простор у ул. Војводе Влаховића 35а, Београд је нов простор који је у свему урађен у складу са стандардима, али има проблема код примене у наставне сврхе, из разлога што још није завршен главни пут и што је успостављен саобраћај минибусом а не нормалан аутобуски саобраћај.+++ Недовољно развијена информационо комуникациона инфраструктура на тој локацији. ++</p>
<p>Opportunities (Могућности) Могућност веће примене новог простора Школе у ул. Војводе Влаховића 35а, Београд. ++</p>	<p>Threats (Опасности) Коришћење простора Школе у ул. Војводе Влаховића 35а, Београд, условљено спољним фактором у погледу успостављања градског превоза и адекватне ИК инфраструктуре. ++</p>

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе једног одабраног елемента могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: (1) слабост и (1) опасност, као и у оквиру прилика (1) могућност . На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлози за побољшање и планиране мере :

- 1) Да менаџмент Школе интензивира активности код надлежних градских институција и органа у погледу замене постојећег минибуса нормалним аутобуским превозом до простора Школе у ул. Војводе Влаховића 35 а.
- 2) Да менаџмент Школе интензивира активности код надлежних градских институција у погледу успостављања квалитетније информационо комуникационе инфраструктуре до Школе у ул. Војводе Влаховића 35 а.

Показатељи и прилози за стандард 11

[Табела 11.1.](#) Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учione, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

[Табела 11.2.](#) Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

[Табела 11.3.](#) Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Квалитет финансирања Школе установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што је, у досадашњем периоду, успешно обезбеђивало њену финансијску стабилност.

Школа примењује Стандард 12. Финансирање, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 82 до 87.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 12 од тачке 12.1 до тачке 12.4, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 12.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 87, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета финансирања.

Тачка 12.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 87, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета финансирања.

Тачка 12.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 87, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета финансирања.

Тачка 12.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 87, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета финансирања.

Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа описује процесе финансирања и имплементације буџета.

Школа је од оснивања (2008. године) до данас, свих година остваривала позитивно пословање, на чему се заснива и претпоставка да ће Школа позитивне финансијске резултате остваривати и у будуће.

Процеси финансирања Школе обухватају прибављање средстава из више извора финансирања, и то:

- средстава која обезбеђује оснивач;
- школарине;
- донација, поклона и завештања;
- средстава за финансирање научноистраживачког, уметничког и стручног рада;
- пројекати и уговори у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- накнада за комерцијалне и друге услуге;
- оснивачких права и из уговора са трећим лицима;
- и други извори, у складу са законом.

Од наведених извора финансирања, главни извор финансирања је из школарине, док су остали, допунски извори били заступљени у мањем обиму.

Школа у складу са Годишњим финансијским планом, континуирано прати процес финансирања и обезбеђивање притицања средстава из свих, а нарочито из главног извора финансирања.

Школа имплементацију буџета спроводи на основу Годишњег финансијског плана, којим се трошење буџетских финансијских средстава обавља по намени и динамици, кроз

приоритетно финансирање којим се обезбеђује континуираност:

- наставног процеса,
- научно-истраживачког и стручног рада,
- редовност исплата зарада запосленима и спољним сарадницима,
- поправка или набавка опреме неопходне за обављање делатности,
- уредно сервисирање повериоца и добављача.

У периодима привременог недостатка финансијских средстава из главних извора, што је на пример, случај временског периода у коме дипломира велики број студената када изостаје значајан прилив средстава од школарине. Школа те временске периоде у којима се краткорочно јави евентуални недостатак финансијских средстава решава тако што привремено недостајућа средства допуњава путем кредита од пословних банака. Ова пракса се у претходном периоду показала успешном, будући да потоње сервисирање кредита по наведеном основу до сада, ни једном није угрожавало нормално пословање Школе.

На тај начин редовним извршавањем финансијских обавеза Школа обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.

Високошколска установа прилаже доказе да су процеси финансирања јасно дефинисани и транспарентно документовани.

Школа има јасно дефинисане и транспарентне процесе финансирања, а што се може видети из Финансијског плана ([Прилог 12.1](#)).

Високошколска установа коментарише своје сопствене изворе финансирања као и удео средстава из ових извора.

Како је у претходном тексту наведено Школа користи **више извора финансирања**.

Главни извор финансирања Школе је школарина студената, који чини око 85% укупно потребних финансијских средстава, потом су ту остварени приходи од издавачке делатности у износу од око 10% средстава, док сви преостали извори финансирања омогућавају прилив средстава од око 5% потребних средстава.

Установа посебно описује начин финансирања истраживања и наставе.

Настава се финансира превасходно из сопствених извора Школе, док се **истраживање** финансира у зависности од врсте научних пројеката, делом из сопствених извора, а делом из извора носиоца програм истраживања.

Установа има вишегодишњи план финансирања сопствених активности. У оквиру тог плана, буџетирани и стварни трошкови сваког студијског програма и целе институције се периодично структурирају и документују.

Школа има **вишегодишњи план финансирања сопствених активности** који се израђује у форми плана прихода и расхода, по врстама за трогодишњи период.

У оквиру наведеног плана прихода и расхода, сви буџетирани и стварни трошкови се периодично структурирају и документују на следећи начин.

Приходи се разврставају на пословне, финансијске и непословне и друге приходе.

Расходи се разврставају на пословне, финансијске и непословне и друге расходе.

Разлика прихода и расхода представља бруто финансијски резултат. По одбитку пореза, утврђује се нето финансијски резултат (нето добит или нето губитак).

Предлог финансијског плана се разматра на Наставном већу и коначно усваја на Савету. Завршни рачун усваја се у законски утврђеном року.

Установа анализира евентуална одступања и документује да доноси одговарајуће мере за побољшање овог стандарда.

Школа **анализира евентуална одступања** и **доноси одговарајуће мере** у складу са Правилником, члан 87, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење квалитета финансирања.

У том смислу Школа у складу са Годишњим финансијским планом континуирано прати обезбеђивање притицања средстава из свих, а нарочито из главних извора.

Надлежни за праћење извора финансирања средстава, односно континуирано обезбеђивање притицања средстава из свих, а нарочито из главних извора, у складу са Годишњим финансијским планом, су помоћник директора за финансије и директор Школе.

У случају застоја у притицању средстава која могу угрозити континуитет наставног процеса, научно-стручног рада и других активности у обављању делатности Школе, директор има обавезу да о томе извести Савет.

Савет Школе на основу обавештења директора у случају угрожавања обављања делатности Школе по основу финансирања, предузима корективне мере којима се обезбеђује планирана динамика и обим притицања финансијских средстава, посебно из главних извора, а за њихову операционализацију задужује директора, да у року не дужем од 30 дана извести Савет о резултату предузетих мера, односно да ли је успостављен прилив средстава у складу са планом.

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- **извори финансирања**
- *дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад,*
- *финансијско планирање и одлучивање,*
- *јавност начина употребе финансијских средстава.*

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности).

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Извори финансирања**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Постојање трогодишњег плана финансирања сопствених активности. +++ Постојање процедура које прописују предузимање корективних мера за отклањање одступања од плана финансирања. +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) Нередован прилив средстава од школарина студената, посебно због економског стања у земљи. ++ Лимитирана (у односу на раст трошкова живота) вредност износа школарине због реалног пада платежне способности студената. ++ Раст трошкова пословања. +++</p>
<p>Opportunities (Могућности) Постоји простор за проширења прихода од издавачке делатности. ++ Постоји могућност остваривања прихода и од организовања програм кратких студија у трајању до 18 месеци, у оквиру расположивих људских ресурса. ++</p>	<p>Threats (Опасности) Дугорочни утицај економских токова у земљи на платежну способност потенцијалних студената, односно на прилив средстава из главног извора финансирања. +++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 12

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе једног одабраног елемента могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидентирано постоји укупно: (1) слабост и (1) опасност, као и у оквиру прилика (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлози за побољшање и планиране мере:

1) *Да менаџмент Школе размотри могућности проширења извора прихода од акредитације нових студијских програмима у циљу проширења понуде услуга.*

2) *Да менаџмент Школе размотри могућности проширења извора прихода од других делатности, у првом реду од организације програма кратких студија, у циљу проширења понуде услуга.*

Показатељи и прилози за стандард 12

[Прилог 12.1.](#) Финансијски план

[Прилог 12.2.](#) Финансијски извештај за претходну календарску годину

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Опис стања, анализа и процена тренутне ситуације

Висока школа за пословну економију и предузетништво Београд (у даљем тексту: Школа) обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима (Савету, Наставном већу, Студентском прламенту, Комисији за обезбеђење квалитета) Школе, као и кроз анкетирање студената о квалитету Школе као високошколске установе.

Школа примењује Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 88 до 93.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 13 од тачке 13.1 до тачке 13.4, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 13.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 93, тачка 1, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Тачка 13.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 93, тачка 2, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Тачка 13.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 93, тачка 3, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Тачка 13.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 93, тачка 4, табела Начини и поступци за обезбеђење улоге студената у самовредновању и провери квалитета.

Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

*Високошколска установа описује начине на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета и то документује одређеном документацијом и усвојеним извештајима. У Школи су **начини** на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета дефинисани Правилником, чланови 88 до 93, а што је прецизирано претходним текстом.*

У циљу доказа примене наведене тврдње у даљем тексту презентују се резултати спроведених интерних оцењивања према годишњим Извештајима самовредновања и оцењивања квалитета Школе за 2017, 2018, 2019 и 2020. годину тих елемената квалитета на основу тада важећег Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета ВШПЕП (у даљем тексту: Претходни правилник). Наведена евалуација је спровођена по основу стандарда, Стандарда 13, а што се презентује у даљем тексту.

Елемент квалитета 1. Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета Школе, што је дефинисано Статутом и правилником. Минимални ниво квалитета елемента. Састоји се у обезбеђењу учешћа представника студената у раду Комисије за обезбеђење квалитета, односно у поступцима за самовредновање и оцењивање квалитета Школе.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу увида у следеће документе Школе:

- [Одлука о именовану чланова Савета Школе,](#)
- [Одлука Студентског парламента о именовану студената у органе Школе,](#) и
- [Одлука о именовану Комисије за обезбеђење квалитета,](#) којом је верификован мандат чланова Комисије за квалитет из реда студената.

Комисија је констатовала да је у записницима евидентирано делегирање, именовање и учешће представника студената у раду наведеног органа на основу чега је оцењен ниво испуњености стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Елемент квалитета 2. Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Школе. Минимални ниво квалитета елемента. Састоји се у обезбеђености мишљења студената о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Школе.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета донела на основу сагледавања улоге студената, коју они обављају у складу са тада важећим Правилником (Претходни правилник) кроз учешће у органима Школе (Савет, Наставно-научно веће, Комисија за обезбеђење квалитета) на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Елемент квалитета 3. Анкете студената кроз које они дају ставове и мишљења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Минимални ниво квалитета елемента. Састоји се у периодичном организовању и спровођењу анкета и интегрисању њених резултата у Извештај о самовредновању.

Комисија је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу констатације да је анкетирање студената спровођено у складу са Правилником (Претходни правилник), али је узела у обзир и чињеницу да све предвиђене анкете нису спроведене у потпуности у складу са правилником, на основу чега је оценила ниво испуњености стандарда квалитета: *квалитет задовољава уз могућност побољшања.*

Елемент квалитета 4. Студенти су активно укључени у процесу перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Минимални ниво квалитета елемента. Организовање перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума, као и развоја метода оцењивања, што се реализује кроз анкету на крају школске године.

Комисија је оцену овог елемента стандарда квалитета формирала на основу мишљења студената путем анкета актуелних студената по Обрасцу 2 на следећа два отворена питања:

- *У настави ми се посебно допало, посебно сам задовољ(а)н(а) са,*
- *Посебно ми се није допало, посебно сам незадовољ(а)н(а) са.*

Анализа резултата спроведених анкета је указала да студенти нису имали конкретних предлога поводом ових питања, на основу чега је оцењен ниво испуњености овог стандарда квалитета: *квалитет задовољава у потпуности.*

Установа посебно анализира поступке и корективне мере у случају не испуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања, а које су процењиве од стране студената.

Поступци и корективне мере које се предузимају у случају не испуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања, а које су процењују од стране студената билиже су прописане Правилником и специфициране су у документу [Поступци и корективне мере](#).

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- *учешће студената у телима за обезбеђење квалитета;*
- *учешће студената у самовредновању;*
- *студентска евалуације институције, студијских програма, наставе.*

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**Strengths** / Предности; **Weaknesses** / Слабости; **Opportunities** / Могућности; **Threats** / Опасности.

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Студентска евалуације институције, студијских програма, наставе.**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге) Постојање Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета којим је детаљно прецизирана евалуација установе, студијских програма и наставног процеса и остали чиниоца квалитета. ++ До сада спровођење студентског оцењивања квалитета(евалуације). + Постоји искуство у спровођењу студентског оцењивања квалитета (евалуације). +++</p>	<p>Weaknesses (Слабости) Избор правог тренутка за студентско оцењивање квалитета (евалуацију) наставног процеса, наставника и сарадника. Ако се оцењивање квалитета (евалуација) спроводи пре испита изостаје оцена поступања наставника на испиту, ако се спроводи после испита, постоји бојазан да ће студенти незадовољни резултатима на испиту бити субјективни при оцењивању. ++</p>
<p>Opportunities (Могућности) Након до сада спроведених анкета постоји могућност да се направи детаљана анализа коришћених питања у обрасцима анкета у циљу евентуалне рационализације броја питања. ++</p>	<p>Threats (Опасности) Како би се отпоштовали сви стандарди квалитета, неопходно је да се анкетом обухвати велики број питања што често резултује у томе да поједини студенти не желе да се упуштају у детаље већ само формално заокружују питања по слободном нахођењу. ++</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 13

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе једног одабраног елемента могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: (1) слабост и (1) опасност, као и у оквиру прилика (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлози за побољшање и планиране мере:

Сачинити детаљану анализу досадашњег спровођења самовредновања са становишта ефективности коришћена питања у анкетама (обрасцима) у циљу редукције броја питања у обрасцима и на тај начин увећања ефикасности и ефективности анкетирања.

Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета (Извод из Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета Школе).

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Опис стања, анализа и процена ситуације

Школа континуирано и систематски **прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета** и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета (квалитет студијских програма, квалитет наставног процеса, квалитет научно-истраживачког и стручног рада, квалитет наставника и сарадника, квалитет студената, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања Школом и квалитет ненаставне подршке, квалитет простора и опреме, финансирање).

Школа примењује Систематско праћење и спроводи периодичне провере квалитета, а што је евидентно из [Правилника о самовредновању и оцењивању квалитета](#) (у даљем тексту: Правилника), чланови 94 до 98.

Школа је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 14 од тачке 14.1 до тачке 14.6, а што се прецизира у даљем тексту.

Тачка 14.1 је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 1, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.2 је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 2, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.3 је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 3, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.4 је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 4, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.5 је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 5, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Тачка 14.6 је испуњена у оквиру Правилника, члан 98, тачка 6, табела Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа описује основне принципе рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета.

Основни принципи рада у поступку **систематског праћења и периодичне провере квалитета** Школе, а у складу са Правилником, члан 98, тачка 1. (Начин – стандард), заснивају се на томе да сви субјекти у Школи, интерни субјекти (Савет, Наставно веће, Комисија, директор и његови помоћници, студенти, наставници и сарадници, ненаставно особље, др.), као и екстерни субјекти (бивши студенти, послодавци, представници Националне службе за запошљавање), континуирано обезбеђују спровођење стандарда и њихових елемената, као и поступака за оцењивање квалитета, односно за обављање свих задатака које у том процесу имају учесници у систему обезбеђења квалитета. Резултати у спровођењу стандарда и поступака презентују се у извештајима и другим документима, сачињених од анкета и других података прикупљених интерно и екстерно. Посебну улогу у томе имају Комисија, Савет, Наставно веће и директор као субјекти у спровођењу стандарда и поступака, с обзиром на њихов делокруг утврђен Законом, Статутом и овим Правилником.

Документује у којој мери су коришћени принципи у складу са стратешким опредељењем установе.

Основни **принципи рада** у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Школе су потпуно у складу са стратешким одређењем установе, тачније са јавно презентованом **Стратегијом**. Из Правилника, односно претходно сачињених **Годишњих извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета** евидентно је да су системским праћењем и контролисањем обухваћене све релевантне области квалитета, односно одређење Школе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета следећих елемената:

- својих студијских програма,
- мера за обезбеђење квалитета,
- субјеката обезбеђења квалитета, које чине студенти, наставно особље, катедре, ненаставно особље, Наставно веће, Комисија за обезбеђење квалитета, директор Школе и други субјекти, при чему сваки од њих има права и обавезе у поступку обезбеђења квалитета,
- области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања),
- одређења за изградњу организационе културе квалитета,
- повезаности образовне, научне и стручне делатности,
- периодичног преиспитивања и унапређивања Стратегије обезбеђења квалитета,
- јавног промовисања Стратегије обезбеђења квалитета.

Високошколска установа анализира постојећу инфраструктуру за систематско праћење и обезбеђење квалитета.

У остварењу систематског праћења и периодичне провере квалитета Школе, а у складу са Правилником, члан 92. тачка 2. (Начин – стандард) Савет, Наставно веће, директор и Комисија обезбеђују услове и **инфраструктуру**, под којом се подразумева:

- техничка подршка за унос и обраду прикупљених података, штампани бланко анкетни листови, рачунари за унос података, рачунари за обраду података, софтвер за унос и обраду и др.,
  - информациона подршка у виду пружања података од стране наставника, сарадника, ненаставног особља, органа Школе и екстерних субјеката,
- за благовремено спровођење утврђених поступака за оцењивање квалитета, у свим областима (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања) и њиховим елементима, које су предмет самовредновања.

То подразумева благовремено обезбеђивање поузданих података који ће омогућити објективну оцену квалитета. За ову оцену редовне годишње извештаје припрема Комисија у сарадњи са појединим субјектима у систему обезбеђења квалитета, а те извештаје разматрају и корективне мере предузимају органи утврђени Правилником.

Потврда обезбеђености инфраструктуре су урађени Годишњи извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Школе.

Наводи облике сарадње и начине размене информација са другим високошколским установама које остварују добре резултате у едукацији студената и у истраживању.

Школа у остваривању стратегије квалитета перманентно **размењује и информације са другим високошколским установама** које остварују добре резултате како у едукацији студената тако и у истраживању.

Школа има успостављену сарадњу и редовну размену информација са бројним високошколским установама у земљи и иностранству. Када се ради о високошколским установама у иностранству, како би се иста унапредила Школа је донела Стратегију међународне сарадње.

У циљу успостављања сарадње и редовне размене информација Школа је са више високошколских установа у земљи и иностранству потписала [уговоре о пословно-техничкој сарадњи](#).

Високошколска установа указује на принцип јавности у раду у оквиру систематског праћење и периодичне провере квалитета.

Школа, у оквиру систематског праћење и периодичне провере квалитета, поштује **принцип јавности у раду**, у складу са Правилником (члан 98. тачка б Начин – стандард) о резултатима самовредновања, упознаје путем

годишњег Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Школе:

- наставнике и сараднике, и представнике студената на Наставном већу,
- јавност путем сајта Школе, где се презентује Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Школе,
- Комисију кроз њено учествовање у самовредновању и оцењивању квалитета Школе и сачињавању Извештаја, трогодишњег (овог) Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета Школе,
- наставнике и сараднике, и представнике студената на Наставном већу,
- студенте преко студентског парламента,
- КОМИСИЈУ ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ преко Националног акредитационог тела,
- јавност путем сајта Школе.

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- **континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета;**
- **постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета;**
- **редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената;**
- **усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству;**
- **периодичност процеса прикупљања података о квалитету;**
- **јавност резултата процене квалитета.**

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за обезбеђење квалитета и Директора Школе у два корака.

У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Предности; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Могућности; Threats / Опасности.

У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (++++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентује **SWOT анализа** одабраног елемента: **Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета.**

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге) Постојање Правилника за самовредновање и оцењивање квалитета. ++	Weaknesses (Слабости) Превелика улога и задаци у обезбеђењу квалитета су делегирани Комисији за обезбеђење квалитета, која ипак није професионално већ изборно тело. +++

Постојање Комисије за обезбеђење квалитета. + Спровођење система менџмента квалитета у Школи. +	Превише администрирања се захтева од Комисије за обезбеђење квалитета. +
Opportunities (Могућности) Решење се сагледава у додељивању једног референта Комисији за обезбеђење квалитета (који би био нека врста секретара Комисије), чија би улога била да континуирано прати све активности Комисије по правилнику и благовремено информисе и анимира председника и Комисију да предузима одговарајуће активности. +++	Threats (Опасности) Комисија за обезбеђење квалитета се мења (посебно чланови из реда студената се мењају у априлу након избора студентског парламента), увођење нових чланова захтева претходну упознавање са системом обезбеђења квалитета чиме се нарушава континуитет. + Не постоји посебан начин мотивисања чланово Комисије за истрајавање на континуираном спровођењу квалитета. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 14

На основу урађене SWOT анализе наводи се предлог мера и активности за унапређење квалитета, као и доказ да је предлог усвојен од стране органа управљања високошколске установе.

Полазећи од урађене Анализа слабости и повољних елемената и методом SWOT анализе једног одабраног елемента могу се извести следеће констатације.

У циљу унапређења наведеног елемента квалитета уочено је да у оквиру ограничења, која спречавају постизање циљева евидинтирано постоји укупно: (1) слабост и (1) опасност, као и у оквиру прилика (1) могућност. На основу њих сачињени су предлози и планиране мере.

Предлози за побољшање и планиране мере

1) *Професионализација функције квалитета, односно додела Комисији за обезбеђење квалитета једног референта чија би улога била да континуирано прати све активности Комисије по Правилнику о самовредновању и оцењивању квалитета информисе Комисију о потреби предузимања одговарајуће активности.*

2) *Изградња механизма посебног мотивисања чланова Комисије за обезбеђење квалитета за истрајавање на континуираном спровођењу квалитета.*

Показатељи и прилози за стандард 14

[Прилог 14.1](#) Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.